

VNIVERSITATĪ VALÈNCIA

MARES I PARES EN POSITIU
Per una criança positiva a la ciutat de Gandia.

PROGRAMA DE CRIANÇA POSITIVA
TREBALL FI DE MÀSTER

ALUMNA: SILVIA PUIG PRATS
TUTOR: JOSÉ VICENTE PÉREZ COSÍN

Curs: 2016-2017
Data d'entrega: 23 de juny del 2017

Màster Universitari en Benestar Social: Intervenció Familiar.
Facultat de Ciències Socials, Campus de Tarongers (València)
Universitat de València

INDEX

RESUMEN	3
ABSTRACT.....	3
1. INTRODUCCIÓ	4
2. MARC TEÒRIC.....	7
3. PROPOSTA D'INTERVENCIÓ.....	18
3.1 JUSTIFICACIÓ. <i>Per què aquest programa?</i>	19
3.2 OBJECTIUS. <i>Que es vol aconseguir?</i>	20
3.3 BENEFICIARIS PREVISTOS. <i>A qui va dirigit?</i>	21
3.4 ENFOCAMENT METODOLÒGIC. <i>Quin és el pla operatiu?</i>	22
3.5 ACTIVITATS. <i>Que va a fer-se?</i>	27
3.6 CALENDARI DE LES SESSIONS. <i>Durant quant de temps?</i>	49
3.7 RECURSOS. <i>Que és necessari?</i>	52
3.7.1 <i>Recursos institucionals</i>	52
3.7.2 <i>Recursos humans</i>	52
3.7.3 <i>Recursos materials</i>	54
3.7.4 <i>Recursos financers</i>	56
3.8 COORDINACIÓ. <i>Amb qui es compta?</i>	58
3.8.1 <i>Coordinació interna</i>	58
3.8.2 <i>Coordinació externa</i>	59
3.9 PRESSUPOST. <i>Quin és el seu cost?</i>	61
3.10 SISTEMES D'AVALUACIÓ. <i>Com s'avalua el programa?</i>	64
3.10.1 <i>Atenent a la temporització</i>	65
3.10.2 <i>Atenent a l'objecte d'estudi</i>	69
3.10.3 <i>Atenent a l'agent avaluador</i>	69
3.11 PLA DE DIFUSIÓ I DEVOLUCIÓ DE RESULTATS.....	71
4. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	79
5. ANNEX.....	84
ANNEX 1. ACTIVITATS DEL PROGRAMA.....	84
ANNEX 2. AVALUACIÓ INICIAL.....	134
ANNEX 3. ESCALA DE PARENTALIDAD POSITIVA (e2p).....	137

ANNEX 4. AVALUACIÓ CONTINUA.....	141
ANNEX 5. AVALUACIÓ FINAL.....	145
ANNEX 6. CRONOGRAMA DEL PLA D'ACTUACIÓ I DEVOLUCIÓ DELS RESULTATS	148

INDEX DE TAULES

Taula 1. Principis bàsics a seguir per donar suport a la parentalitat	8
Taula 2. Estils d'educació familiar i comportament infantil	12
Taula 3. Pla operatiu del programa	22
Taula 4. Currículum Òptim de Criança Positiva	28
Taula 5. Estructura general de les sessions	47
Taula 6. Àrees del desenvolupament a tractar	49
Taula 7. Temporització del programa	50
Taula 8. Recursos materials	55
Taula 9. Pressupost del material	61
Taula 10. Pressupost humà	62
Taula 11. Variabilitat pressupostaria	63
Taula 12. Avaluació inicial	66
Taula 13. Avaluació continua	67
Taula 14. Avaluació final	68
Taula 15. Nivells organitzatius on influeix el pla d'actuació	72
Taula 16. Pressupost del pla de difusió	75

RESUMEN

El present Treball Fi de Màster pretén contribuir a la millora de la criança dels fills/es de la ciutat de Gandia. Aquest, amb una duració d'un any, va dirigit als familiars de la ciutat de Gandia i té dos objectius fonamentals: Prevenir situacions de risc en el nucli familiar i formar als pares, mares i/o tutors legals de Gandia en pràctiques de criança positiva. Així, mitjançant sessions teoricopràctiques setmanals, es pretén tractar les principals competències parentals que engloben la criança positiva. Al llarg del treball es poden observar els recursos necessaris per a portar endavant el programa així com la temporització i el pressupost. D'altra banda, el lector pot observar la forma en què s'avalua aquest programa abans - durant i després de l'execució. Seguidament, el lector pot observar el pla de difusió i la devolució dels resultats. Per últim, es consideren les referències bibliogràfiques i els annexes del programa.

Paraules clau: Criança positiva, competències parentals, habilitats parentals.

ABSTRACT

My project aims to contribute with the improvement of child raising in the city of Gandia. This project will last for a year and it's aimed for families in the city of Gandia and it has got two main objectives: to prevent dangerous situations in the family nucleus and to form the parents, mothers and / or legal tutors in practice, in positive parenting in Gandia. This way, using weekly theoretical-practical sessions, we try to treat the principal parental competitions which englobe the positive parenting. In the project you will see the necessary resources to take the programme forward as well as the timing and the budget. On the other hand, the reader will be able to see the way of evaluating the programme before - during and after the execution. Next, the reader will be able to see the diffusion plan and the feedback of the results. Last but not least, you will find the bibliographic references and the attachments of the programme.

Keywords: Positive parenting, parental competence, parental skills.

1. INTRODUCCIÓ

El present Treball fi de Màster consisteix en el disseny d'un programa d'intervenció anomenat "Mares i pares en positiu. *Per una criança positiva a la ciutat de Gandia*". Aquesta proposta surt de la necessitat de formar als pares, mares i/o tutors legals envers la criança dels seus fills/es. Per què es considera necessària aquesta formació? Doncs per la gran diversitat familiar, social i cultural en què ens trobem. Així, les famílies necessiten serveis i suports de qualitat que atenguen tant les necessitats dels progenitors, com les dels fills/es. A més, els estils de criança i les formes d'organització familiar són canviants i molts progenitors poden sentir-se desprotegits davant la criança dels seus fills/es. Així doncs, que es podria fer davant aquests canvis? Que mesures socials es podrien realitzar? La resposta a estes preguntes es pretén assolir al llarg del desenvolupament d'aquesta proposta. Mitjançant aquest programa es pretén informar, formar i guiar als progenitors envers la criança positiva, per fomentar habilitats i competències parentals positives que atenguen a les necessitats dels fills/es. Així bé, la base d'aquest programa se centra en el terme o concepte anomenat "*Positive Parenting*" en anglés, "*Parentalidad Positiva*" en llengua castellana i "*Criança Positiva*" en valencià.

Partint d'aquesta idea de criança positiva, els objectius que es pretenen assolir tenen un doble vessant: prevenir i intervenir. Per una banda, es pretén prevenir possibles situacions de risc en el nucli familiar i d'altra banda, es pretén formar als progenitors de Gandia en pautes de criança positiva. D'aquesta manera, els destinataris d'aquest programa (els progenitors de la ciutat de Gandia) poden acudir a ell mitjançant dues vies: remets pels Serveis Socials de Gandia o inscrits de forma voluntària. Així doncs, per aconseguir aquests objectius es realitzaran sessions setmanals on es presentarà cada dissabte una competència del COPP (Currículum Òptim de Parentalidad Positiva) realitzat per ETXADI (Centre Universitari de Psicologia de la Família) en el seu estudi de camp dels programes i activitats de criança positiva que existeixen en el País Basc (ETXADI, 2012, p. 62-68). En relació a les sessions a realitzar, cal dir que aquestes es realitzen des d'una metodologia activa i participativa. Així, els participants del programa no es consideren com a simples rebedors d'informació, sinó que són els protagonistes, els agents de canvi, els que de forma activa participaran en les sessions i després aplicaran els coneixements a les seues llars familiars. Així, per aconseguir aquesta participació per part dels progenitors, les sessions quedaran esquematitzades de la següent manera: (1) Introducció teòrica dels continguts a tractar en eixa sessió concreta, (2) descans, (3) part

pràctica de la sessió i (4) Avaluació de la sessió i reflexions finals. Així, aquestes sessions es realitzaran dissabtes de matí en horari de 10.00 a 12.00 hores. Cal dir en relació a l'horari de les sessions, que aquest pot ser modificat i ajustat a les circumstàncies dels participants. Així doncs, en un primer moment es considera el dissabte de matí, però aquest potser modificat. D'aquesta manera, tractant la temporització del programa, aquest queda emmarcat durant el mes de setembre del 2017 fins a l'agost del 2018. Durant aquest període es realitzarà el pla de difusió del programa (el mes de setembre), el programa (de setembre fins a juliol) i l'avaluació i devolució de resultats (finals de juliol i principi d'agost). Així, una vegada descrit la temporització, cal comentar els recursos. En aquesta proposta els recursos necessaris queden desglossats en: recursos institucionals, materials, humans i financers. Així doncs, al llarg d'aquest apartat de recursos, el lector podrà observar la infraestructura necessària per a realitzar el programa. D'altra banda, podrà observar les persones necessàries per a portar avant el treball. A més, podrà observar una taula de recursos materials on s'expliquen de forma detallada tots els recursos necessaris. Per últim, en aquest apartat de recursos, el lector pot observar diferents formes de subvencionar el programa.

Seguidament a aquest apartat de recursos, es presenten els membres de col·laboració necessaris. Els agents de col·laboració són realment important, ja que mitjançant el treball en xarxa els objectius s'assoliran millor. Aquest apartat queda dividit en membres de coordinació interna i externa i s'explica la importància de mantenir el contacte en tots aquests membres. Després de la coordinació, el lector podrà observar el pressupost, és a dir, el cost d'aquest programa. Així, es mostren diferents opcions pressupostàries perquè en aquest cas, l'Ajuntament de Gandia, pugui elegir entre diverses opcions.

Una vegada finalitzat l'apartat de pressupost, es presenta al lector el sistema d'avaluació del programa. Aquest és un dels apartats més importants perquè, gràcies a esta avaluació, s'obtindran els resultats i consideracions finals del programa. Així, l'avaluació del programa es realitzarà abans – durant – després de la posada en marxa. L'avaluació inicial o avaluació zero serà realitzada pels membres de la tribuna del TFM (Universitat de València). D'aquesta manera, mitjançant esta avaluació inicial per part del professorat, es consideraran els punts forts i febles del programa i es podrà modificar el necessari per a poder presentar-lo de la millor forma possible a l'Ajuntament de Gandia. D'altra banda, en relació a l'avaluació que es realitza al llarg del programa, s'han de

considerar les següents tipologies d'avaluació: (1) Avaluació inicial per veure les expectatives i coneixements previs i (2) Avaluació continua, és a dir, una avaluació després de cada sessió. Així mateix, de forma paral·lela a estes dues, al llarg del programa el coordinador mantindrà reunions periòdiques amb el SEAFI de Gandia per considerar l'avanç del programa, així com els punts forts i febles d'aquest. Per últim, una vegada finalitzat el programa, es realitzarà una avaluació final. En aquestes avaluacions cal considerar que l'agent avaluador és tant el treballador com els participants com la Junta Directiva del SEAFI. Per últim i en relació a l'avaluació final, el treballador realitzarà un informe final que remetrà a l'Ajuntament de Gandia perquè aquest valore el treball realitzat al llarg de tot un any de programa.

Altrament, aquest treball finalitza amb el pla de difusió, és a dir, es presenten les estratègies i ferramentes utilitzades per a donar a conèixer el programa. Aquest procés de difusió es considera fonamental. Fonamental ja que mitjançant aquest es donarà a conèixer el programa a tots els ciutadans de Gandia. A banda, es vol influir en tots els agents socials i educatius de la ciutat per mantenir una línia de treball comuna i perquè tots aquests serveis consideren el programa com una ferramenta d'intervenció. Per últim, es presenta l'apartat de referències bibliogràfiques i l'apartat d'annex on el lector podrà observar els diferents materials, fitxes i documents que s'utilitzen en aquest programa.

Així bé, sols espere i desitge que el present treball siga considerat com un recurs més de la ciutat de Gandia. Com un recurs social que pretén formar i guiar als progenitors d'aquesta ciutat partint de les bases de la criança positiva, respectant les necessitats dels fills/es i amb afecte, molt d'afecte.

Silvia Puig Prats

Estudiant del Màster Universitari de Benestar Social: Intervenció Familiar.

2. MARC TEÒRIC

En l'actualitat la forma en què es concep l'exercici de la criança és canviant. Així, la forma de criança es veu modelada per la realitat social de les famílies i la societat en què s'envolta aquest grup primari. Segons l'informe explicatiu de la Recomanació Rec 19 (Consejo de Europa, 2006) els ràpids i profunds canvis socials, econòmics i culturals en què ens trobem, repercuteixen en noves demandes familiars i comporten aspectes tant positius com negatius. Així, les persones implicades en la criança necessiten informació i ajuda que els permeta valorar el potencial propi i el dels seus fills/es. Així, segons Rodrigo et al. (2015) i la seua elaboració de la guia de bones pràctiques en criança positiva, “surt la necessitat de substituir el concepte d'autoritat parental, centrat únicament en la necessitat d'aconseguir metes d'obediència i disciplina” (p.11). D'aquesta manera, estos autors intenten separar-se del concepte d'autoritat familiar i se centren en el de “*responsabilitat parental*”. En relació al nucli familiar, molts pares i mare poden tenir problemes per exercir una criança positiva respecte als seus fills/es per motius d'estrés, falta d'informació o informació errònia, no saber com actuar, no tenir recursos ni suport social per a la criança, etc. Així, les diferents situacions repercuteixen de forma negativa en la vida familiar, tant per als pares/mares com per al correcte desenvolupament psicosocial del xiquet/a. Altrament, segons Rodrigo, Máiquez i Martín (2010) el moment actual en què vivim és propici, ja que la família necessita servicis i suports de qualitat que atenguen al seu funcionament en la societat. La gran diversitat de formes familiars que conformen la nostra societat, així com la diversitat cultural en què ens trobem immersos, trauen a la llum diferents aspectes a tractar: (1) la necessitat de redefinir els rols de gènere en les famílies per poder conciliar la vida familiar, personal i professional. Així, en relació a la conciliació familiar, ens trobem davant l'existència d'horaris laborals extensos on, els dos progenitors treballen i on, en molts casos, es dificulta la supervisió i acompanyament del fill/a. (2) Tenir en compte la gran empremta dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies en la vida familiar. (3) L'existència d'una major sensibilització social cap a les situacions de violència familiar i de gènere, tant com per a les situacions de desprotecció infantil. (4) La necessitat de suports a les famílies amb riscos psicosocials o amb fills en situació de diversitat funcional o dependència (Rodrigo, Máiquez i Martín, 2010). Així, aquestes i altres variables tan socials, comunitàries, familiars i personals afecten la forma de ser en família, la forma de relacionar-se tant dins del nucli com fora i la forma d'educar i criar als fills/es d'una forma responsable. En

relació amb les institucions i polítiques socials, segons la Recomanació Rec (2006) 19 del Comité de Ministres als Estats Membres sobre polítiques de suport a la criança positiva (Consejo de Europa, 2006), tots els agents de la societat, autoritats públiques, ONG's i societat civil deuen adoptar mesures per donar suport a pares/mares i fills/es per millorar la seua qualitat de vida. Segons Rodrigo, Máiquez i Martín (2010) aquesta recomanació té com a punt central el concepte de criança positiva. Així, aquest concepte permet reflexionar sobre el paper de la família en la societat actual. Al mateix temps, aquesta Recomanació desenvolupa recomanacions pràctiques sobre com articular els suports des de les polítiques públiques familiars. Així, esta Recomanació considera que les mesures i polítiques de suport a la criança deuen considerar tant a fills/es com a pares/mares titulars de deures i obligacions. Així, en la següent taula es mostren els principis bàsics que es deuen seguir, segons aquesta Recomanació, per donar suport a la parentalitat des de les polítiques i mesures de protecció.

Taula 1. Principis bàsics a seguir per donar suport a la parentalitat

---

Principi de responsabilitat familiar. Els pares són els principals responsables dels fills/es. A no ser que l'Estat haja d'intervenir per protegir i vetlar per la seguretat del nen/a.

Principi de pluralisme paternal. Es deuen reconèixer els diferents tipus i situacions de criança mitjançant un plantejament pluralista. Així, és eu tenir en compte la importància de tenir un nivell de vida adequat que cobrisca l'exercici positiu de la criança.

Principi d'igualtat de participació. Tant els pares i mares com els fills/es han de considerar-se socis i ha de fer-se tot el possible per garantir la igualtat de participació per part dels dos pares.

Principi d'igualtat d'oportunitats. Tant els nens/es i els i les joves han de gaudir d'igualtat d'oportunitats, independentment de la posició, sexe, capacitats i situació familiar.

Principi d'estabilitat i continuïtat. Es deu tenir una perspectiva a llarg termini per a garantir l'estabilitat i continuïtat de la família.

Principi de coordinació. Es deuen realitzar tots els esforços possibles per evitar diferències tant en l'àmbit local com en el nacional. A més, es deu fomentar l'intercanvi de coneixements i de bones practiques de criança positiva.

Taula realitzada amb les aportacions de la Recomanació Rec (2006) i mitjançant adaptacions d'elaboració pròpia.

A banda d'aquests principis bàsics, la mateixa Recomanació considera que els Estats Membres donaran suport a les famílies en funció de cinc elements fonamentals de la política familiar: (1) *Mesures de política general*. Les autoritats públiques i socials han de garantir que totes les famílies amb necessitats puguin accedir als recursos materials i socials i eliminar barreres que facen que les famílies no puguin accedir a aquest. Així, es consideren tres aspectes: les ajudes familiars o prestacions econòmiques per fill/a, la conciliació de la vida familiar i laboral i l'atenció a la qualitat dels serveis d'atenció a la infantesa. (2) *Criança positiva*. Es considera que la criança es deu basar en "l'interès superior del nen". És a dir, que la preocupació fonamental de pares/mares deu ser el benestar i desenvolupament saludable del fill/a i han d'educar al nen/a perquè es desenvolupi de forma òptima en diferents contextos socials. (3) *Serveis de suport a pares/mares*. Es considera necessari proporcionar informació i orientació a pares/mares en el procés de criança dels seus fills/es. Així, és fonamental facilitar l'accés a servicis i programes centrats en tasques i funcions paternals. Es consideren diferents recursos per prestar informació i suport als pares/mares: Centres i servicis locals; Línies telefòniques d'ajuda; Programes educatius i d'ajuda a pares/mares; Iniciatives per donar suport al desenvolupament i l'atenció del nen/a; Serveis i programes dirigits a la població en situació de risc i Serveis de protecció a la infància. (4) *Serveis per a pares i mares en risc d'exclusió social*. Programes i servicis perquè pares/mares puguin adquirir aquelles habilitats necessàries per a complir amb les responsabilitats pater/maternals. Es deuen prioritzar aspectes materials, jurídics i psicològics sempre que ho necessiten o demanen. Per últim, (5) *Orientació als professionals*. Els professionals de l'àmbit social-familiar deuen facilitar als pares/mares la comprensió del desenvolupament del nen/a i ajudar als pares/mares a adaptar-se a cada etapa evolutiva del seu fill/a. Així, aquesta tasca es realitza mitjançant programes amplis i flexibles que s'adaptin a la diversitat i singularitat de cada família. D'aquesta manera, els professionals necessita una formació continuada per poder garantir una adequada pràctica professional.

Així bé, es considera fonamental que des dels diferents nivells de les polítiques públiques i socials s'assumeixi un paper actiu en pro de la criança positiva, concedint major consideració i suport a les famílies. A més, tots els agents socials, autoritats públiques, societats civils i ONG's han d'adoptar plantejaments coordinats per ajudar i donar suport a pares/mares i fills/es i millorar la vida i clima familiar.

Per finalitzar, segons la Recomanació Rec (2006) 19 del Comit  de Ministres als Estats Membres sobre polítiques de suport a la criança positiva (Consejo de Europa, 2006):

Hui dia es reconeix als nens com a ciutadans actius, creatius i com a actors socials. La Convenció de Nacions Unides sobre els Drets dels Nens i els instruments jurídics del Consell d'Europa i dels Estats Membres els concedeixen drets com a individus. Per tant, la criança positiva deu destacar els drets dels nens i prestar atenció als drets dels pares. (p.4)

Deixant de banda la informació institucional i les polítiques públiques, es considera fonamental nomenar diferents conceptes que engloben i es relacionen amb la criança positiva. Així a continuació s'aprofundeix en els diferents conceptes per oferir una perspectiva més ampla sobre aquest terme. Primerament, es destaca el concepte "*d'interí superior del xiquet*" i "*el nen com a subjecte de dret*". Aquests són termes que situen al nen/adolescent en relació als drets humans en igualtat de condició que els adults. Així, Cillero (2007) considera que el principi d'interí superior del nen/a es considerat com un interí públic, és a dir, jurídicament protegit. Aix , aquesta noció   considerada des de la Declaració de Ginebra en 1924 que establia el "donar-li al nen el millor" fins a la reformulació de la Declaració dels Drets dels Nens en 1959. Aix  doncs, els xiquets/etes tenen dret a ser respectats, a què, abans que es prengui una mesura davant ells, s'adopten mesures que promouen i protegeixen els seus drets i la seua integritat. Aquest autor, Cillero (2007) considera que:

S'ha d'harmonitzar la utilització de l'interí superior del nen amb una concepció dels drets humans com a facultats que permeten oposar-se als abusos del poder i superen el paternalisme que ha estat tradicional per regular els temes relatius a la infància. (p.135)

D'altra banda, cal considerar un altre concepte que engloba a aquest terme, aix , es considera la "*socialització*". Autors com Musitu i Cava (2001) consideren la socialització com: "el procés mitjançant el qual les persones adquirim valors, creences, normes i formes de conducta apropiades en la societat a la qual pertanyem" (p.115). Seguint amb aquests autors, estos consideren que el període de la infància i l'adolescència   una peça fonamental en el procés de socialització i que, per tant, la família juga un

paper important en la transmissió de pautes de socialització, ja que, es considera el primer i principal nucli de socialització. Així doncs, mitjançant la criança positiva els pares/mares afavoreixen una òptima socialització, tant dintre del nucli familiar com en diferents contextos. D'altra banda, ja no es considera el terme de socialització unidireccional, es considera el de socialització bidireccional, on tant els fills/es com els pares/mares aprenen un dels altres (Musitu i Cava, 2001).

Altres conceptes i/o categories a destacar dintre d'aquest apartat són els relacionats amb els "*estils educatius*". Una de les autores més influents en relació a l'estudi dels estils educatius es Diana Baurmin, autora que durant més de 30 anys ha estudiat la tipologia dels estils disciplinaris i el comportament dels infants. Així, aquesta ha realitzat nombroses investigacions sobre socialització familiar durant els últims anys i el seu treball és representatiu i punt de referència en l'àrea de suport i control parental (Torio, Peña i Rodríguez, 2008). Així, aquesta autora proposa tres estils parentals en funció del grau de control que els pares/mares exerceixen sobre els fills/es: estil autoritari, permissiu i democràtic. Anys després, al voltant dels vuitanta, Maccoby i Martin (com es cita en Capano i Ubach, 2013) a partir de les dimensions estima/comunicació i control/establiment de normes desenvolupen 4 estils parentals: autoritari, permissiu, democràtic i negligent. Així, els pares/mares són models de referència per als fills/es i l'estil parental influirà i tindrà conseqüències en el desenvolupament del fill/a. Diverses són les investigacions i estudis que s'han realitzat al voltant d'aquests tipus d'estils i sobre les conseqüències que cadascun té sobre el desenvolupament infantil. Així, a continuació es mostra una taula realitzada per Torio, Peña i Rodríguez (2008) on es poden observar les principals característiques conductuals dels pares/mares i les conseqüències d'aquestes en el fill/a.

Taula 2. Estils d'educació familiar i comportament infantil

Estil educatiu	Conducta parental	Conseqüències educatives
DEMOCRÀTIC	<ul style="list-style-type: none"> • Afecte manifest • Sensibilitat davant les necessitats del nen: responsabilitat • Explicacions • Promoció de la conducta desitjable • Disciplina inductiva o tècniques punitives raonades (privacions, reprimendes) • Promouen l'intercanvi i la comunicació oberta • Llar amb calor afectiva i clima democràtic 	<ul style="list-style-type: none"> • Competència social • Autocontrol • Motivació • Iniciativa • Moral autònoma • Alta autoestima • Alegres i espontanis • Autoconcepte realista • Responsabilitat i fidelitat a compromisos personals • Prosocialitat dins i fora de la casa (altruisme, solidaritat) • Elevat motiu d'assoliment • Disminució en freqüència i intensitat de conflictes pares-fills
AUTORITARI	<ul style="list-style-type: none"> • Normes minucioses i rígides • Recorren als càstigs i molt poc a les lloances • No responsabilitat paterna • Comunicació tancada o unidireccional (absència de diàleg) • Afirmació de poder • Llar caracteritzada per un clima autocràtic 	<ul style="list-style-type: none"> • Baixa competència social • Pobre autocontrol • Escassa motivació • Escàs respecte a normes i persones • Baixa autoestima, inseguretat • Inestabilitat emocional • Feblesa en la identitat • Autoconcepte negatiu • Greus manques en autoconfiança i pròpia responsabilitat • Baixos assoliments escolar
NEGLIGENT	<ul style="list-style-type: none"> • Indiferència davant les seues actituds i conductes tan positives com a negatives • Responen i atenen les necessitats dels nens • Permissivitat • Passivitat • Eviten l'afirmació d'autoritat i la imposició de restriccions • Escàs ús de càstigs, toleren tots els impulsos dels nens • Flexibilitat en l'establiment de regles • Accedeixen fàcilment als desitjos dels fills 	<ul style="list-style-type: none"> • Baixa competència social • Pobre autocontrol i heterocontrol • Escassa motivació • Escàs respecte a normes i persones • Baixa autoestima, inseguretat • Inestabilitat emocional • Feblesa en la mateixa identitat • Autoconcepte negatiu • Greus manques en autoconfiança i pròpia responsabilitat • Baixos assoliments escolars
INDULGENT PERMISSIU	<ul style="list-style-type: none"> • No implicació afectiva en els assumptes dels fills • Dimissió en la tasca educativa, inverteixen en els fills el menor temps possible • Escassa motivació i capacitat d'esforç • Immaduresa, alegres i vitals 	<ul style="list-style-type: none"> • Escassa competència social • Sota control d'impulsos i agressivitat • Escassa motivació i capacitat d'esforç • Immaduresa • Alegres i vitals

Classificació realitzada per Torio, Peña i Rodríguez (2008).

En la taula s'observen les repercussions educatives en el nen/a, però, segons Puga (2014), l'estil de criança no impacta únicament en l'estil educatiu. Així, segons aquesta autora la forma de criança dels fills/es afectarà el seu desenvolupament cerebral, el llenguatge, les habilitats socials, la salut física i mental, la regulació emocional, l'autocontrol i la capacitat per afrontar situacions estressants. Així bé, observant la taula, es considera que el millor estil educatiu i el que més repercussions positives té en l'educació és el democràtic. En aquest cas sí. Però, pareix que aquesta categoria "d'estil democràtic" planteja certs dubtes actualment. D'aquesta manera, autors com Capano i Ubach (2013) presenten certs dubtes davant el terme democràtic. Aquest diuen: "*la idea de democràcia ha confós a molts pares i fills en relació al lloc que deuen assumir i a la forma en què deuen relacionar-se.*" (Capano i Ubach, 2013, p. 89). Així, segons aquests autors el terme democràtic pot resultar ambigu i prefereixen parlar del terme criança positiva. Així bé, s'entén el terme de "*criança positiva*" com:

La criança exercida en l'interés superior del nen, que significa que la principal preocupació dels pares deu ser el benestar i el desenvolupament saludable del nen i que han d'educar als seus fills de manera que puguin desenvolupar-se tan bé com siga possible en la llar, en el col·legi, amb els amics i en la comunitat. Els nens ho fan tot millor quan els seus pares es mostren afectuosos i comprensius, passen temps amb ells, coneixen la seua vida i comprenen la seua conducta, esperen que complisquen les normes, els animen a comunicar-se obertament i reaccionen a les males conductes aplicant mesures adequades i explicacions en lloc de càstigs severes. (Consejo de Europa, 2006, p.4)

Des d'aquest punt de vista, es promou l'atenció al fill/a i el desenvolupament de les seues capacitats des de l'exercici de la no-violència però, sense deixar d'incloure límits de conducta per potenciar un òptim desenvolupament infantil (Rodrigo et al., 2010). A més, autors com Capano i Ubach (2013) consideren la criança positiva com un recurs poderós de socialització, ja que aquesta forma de criança dóna protagonisme tant a pares/mares, com a fills/es. Així, les normes i valors familiars es construeix de forma conjunta, amb la negociació i l'adaptació conjunta. Altre concepte relacionat és el de "*responsabilitat familiar*". Segons Rodrigo et al. (2015) les figures parentals deuen exercir l'autoritat de forma responsable i preservant els drets dels nens, no com una forma d'obediència per se. Així, els pares i mares, per exercir una criança que potencie i optimitze el desenvolupament integral del seu fill/a, deuen tenir una sèrie d'habilitats i

competències per portar endavant aquesta nova forma de criança positiva. Així, els autors Rodrigo, Máiquez, Martín i Byrne (2008) defineixen les "*competències parentals*" com:

El conjunt de capacitats que permeten als pares afrontar de forma flexible i adaptativa la tasca vital de ser pares, d'acord amb les necessitats evolutives i educatives dels fills/as i amb els estàndards considerats com a acceptables per la societat, i aprofitant totes les oportunitats i suports que els ofereixen els sistemes d'influència de la família per desenvolupar aquestes capacitats. (Máiquez, Martín i Byrne, 2008 citat en Rodrigo et al., 2009, p. 115)

A més, aquests autors, Máiquez, Martín i Byrne, 2008 (citat en Rodrigo et al., 2009, p. 13) consideren quatre competències de la parentalitat positiva: (1) Competència educativa. (2) Agència parental. (3) Autonomia personal i capacitat de cerca de suport social. (4) Desenvolupament personal.

Una vegada analitzats els conceptes, es considera fonamental tractar l'enfocament teòric de la criança positiva. Aquest enfocament, segons Rodrigo et al. (2015) promou vincles afectius sans, protectors i estables. A més, proporciona un entorn educatiu estructurat amb rutines i hàbits a través del qual es transmeten de forma flexible les normes i els valors familiars. D'altra banda, des d'aquest enfocament es proporciona al fill/a estimulació, suport i oportunitats d'aprenentatge basats en el reconeixement de les capacitats i, sempre, dintre d'un ambient sense violència verbal, física o emocional. Aquest enfocament considera que la criança es dona no dins d'un entorn, sinó dintre de diversos entorns psicosocials. Així, al parlar d'aquests entorns, esta perspectiva queda emmarcada dintre de la teoria ecològica de Bronfenbrenner (1987). Així, la criança està sotmesa i influenciada per les variables dels diferents entorns i sistemes. Es veu influenciada per les variables del microsistema (família, amics, escola), per les variables del mesosistema (relacions del microsistema, per exemple la relació família-escola), per les variables del exosistema (família extensa, serveis socials) i com no, per el macrosistema (les variables culturals i socials). D'altra banda, es considera que aquest enfocament també queda emmarcat dintre la perspectiva de cicle vital. Així, la família, depenent del moment del cicle vital on es trobe, tindrà unes característiques o necessitats diferents. Així doncs, no és el mateix tenir un fill/a acabat de néixer que un fill/a adolescent, les necessitats familiars són diferents i la perspectiva de la criança positiva s'adapta a aquestes característiques. A banda, segons Rodrigo et al. (2015) aquesta

perspectiva treballa des d'un enfocament constructivista i sistèmic considerant a la família com un tot integrat per tots els membres. Amb açò, es pot considerar en quin moment o en quines situacions es pot intervenir mitjançant la criança positiva. D'aquesta manera, tal com diuen Rodrigo et al. (2015) la criança positiva resulta útil tant en prevenció primària com en prevenció secundària. Així doncs, és possible intervenir amb famílies abans de tenir una situació conflictiva o, quan ja es troben en ella. Tanmateix, els programes d'intervenció poden anar dirigits a la formació o orientació de pares i mares per optimitzar el desenvolupament dels nens i nenes o, per a solucionar una problemàtica ja existent en el nucli familiar.

En relació als principis de la criança positiva, Sanders, Markie-Dadds i Turner (2003) desenvolupen cinc principis per a desenvolupar de forma positiva la criança dels fills i disminuir el maltractament infantil. Aquests són: (1) Garantir un *ambient segur i d'interès* en què els nens puguin explorar, experimentar i desenvolupar les seues habilitats. (2) Crear un *ambient d'aprenentatge positiu* estan disponibles quan els nens/es necessiten ajuda, cura i atenció. (3) Utilitzar *disciplina assertiva* sent consistent i actuant amb rapidesa quan el nen/a es comporte de forma inadequada. (4) Tenir *expectatives realistes* en relació als fills/es i cap a un mateix com pare/mare. (5) Cuidar-se a un mateix com a pare/mare satisfent les *necessitats personals*. Així, aquests principis queden emmarcats dintre del programa "*Triple P*"¹. Aquest, creat per Sanders i altres autors de la Universitat de Queensland en Brisbane, Austràlia (citada en Sanders, Markie-Dadds i Turner, 2003) té com a objectiu prevenir problemes conductuals, emocionals i de desenvolupament, prevenir el maltractament infantil i millorar els factors de protecció de la família disminuint els de risc. Recolat amb més de 30 anys d'investigació, ofereix als pares i mares ferramentes pràctiques i senzilles per ajudar en la criança dels seus fills/es, per optimitzar el seu desenvolupament i per a construir relacions duradores. Un altre programa que se centra en les potencialitats familiars és el "*Strong Families Build Strong Communities*"². Aquest programa ubicat en Carolina del Sud, treballa per enfortir les famílies. A més, reconeix la diversitat i singularitat de les famílies i potencia la idea de "créixer forts en família".

---

¹ Positive Parenting Programme. Universidad de Queensland (UQ). Recuperat de <http://www.triplep.net>

² Strong Families Build Strong Communities. Universitat de Clemson. Recuperat de <https://www.clemson.edu>

Continuant amb els principis de la criança positiva, cal remarcar el punt (3) disciplina assertiva. En aquest cas, no es tracta de deixar fer als nens/es el que vulguen, sinó d'utilitzar estratègies de càstig i recompensa adequades. Així, des del punt de vista de la criança positiva, segons Moreno (2010) es tracta d'educar als fills sense violència, excloent tota aquella forma de càstig psicològic o físic degradant. A més, el càstig físic conforma una violació del dret del nen/a respecte la seua integritat física i dignitat humana. Aquesta temàtica no és nova, s'han realitzat diverses campanyes i guies per a pares i mares on es remarca la importància de què el càstig físic no educa. Com per exemple la campanya realitzada per Save the Children l'any 2001 anomenada "EDUCA, NO PEGUES" que serveix de guia per a mares i pares (Horno, Calderón, Gortázar i González, 2001). Així, aquesta campanya posa èmfasi en què el càstig físic no és una forma d'educar i considera els següents efectes del càstig físic en els nens/es (Save the Children, 2005): (1) bloqueja el comportament i iniciativa del nen/a; (2) paralitza el desenvolupament de la creativitat, els sentits i la intel·ligència, ja que tenen por a arriscar-se a ser castigats; (3) no fomenta l'autonomia del nen/a; (4) no permet elaborar normes morals o criteris ètics propis; (5) fomenta que el nen/a obtinga més atenció dels pares/mares a través de l'incompliment de normes; (6) ofereix als nens/es la violència com una forma de resolució de conflictes; (7) afavoreix conductes violentes i (8) dificulta el desenvolupament de valors com la pau, la igualtat, la participació, etc. Així, queda clara la idea: el càstig físic no és un recurs educatiu.

Posicionat aquest tema en una perspectiva futura, quins reptes hauria de superar la criança positiva? Segons les aportacions de la doctora Rodrigo (2011), s'haurien d'adoptar estàndards de qualitat sobre l'elaboració de programes de criança positiva, és a dir, estàndards que avaluen la qualitat dels programes d'educació parental. A més, aquests estàndards han d'estar basats en l'evidència científica. D'altra banda, l'autora considera que aquests programes haurien d'establir-se i sistematitzar-se com un recurs normalitzat en la intervenció familiar. Com una ferramenta indispensable en la intervenció familiar. A més, la intervenció mitjançant aquests programes hauria de realitzar-se des d'un enfocament proactiu, no com una metodologia a utilitzar quan ja s'han establert les dificultats en una família. A banda, i en relació als membres implicats, s'ha d'implicar a la totalitat de la comunitat. No sols centrar-se en la família com a nucli independent, sinó, com a família que es troba en diferents sistemes, en diferents espais. També, s'ha de garantir una formació multidisciplinària als professionals de l'àmbit de la intervenció

familiar i aconseguir un treball en xarxa. Aquest punt és molt important perquè són aquests, els treballadors, els que intervindran i donaran suport a les famílies. Així, els professionals deuen ser flexibles, adaptar-se a les característiques de cada família, no categoritzar i molt menys estigmatitzar. També, es deu unir, fusionar les polítiques familiars amb la investigació recent. És a dir, crear una unió entre investigació, innovació i desenvolupament de programes. Per últim, segons aquesta autora cal optimitzar els sistemes de qualitat i bona praxi en els centres de suport a les famílies.

Per concloure, cal mencionar la rellevància de la formació dels pares i mares. Aquests són els responsables de la cura, protecció i afecte dels fills/es i moltes vegades, no saben com actuar davant demandes concretes. Per aquest motiu, la formació a pares i mares s'ha de veure no com una possibilitat aïllada, puntual o remota, sinó com un camí necessari per a aconseguir qualitat en les relacions familiars i un òptim desenvolupament de les capacitats tant dels mateixos pares/mares, com dels fills/es. Així doncs, a continuació es presenta el programa "*MARES I PARES EN POSITIU. Per una criança positiva a la ciutat de Gandia*" basat en els principis de la criança positiva i orientat a potenciar i optimitzar les relacions i el benestar familiar.

3. PROPOSTA D'INTERVENCIÓ

MARES I PARES EN POSITIU
Per una criança positiva a la ciutat de Gandia.

3.1 JUSTIFICACIÓ. *Per què aquest programa?*

Com educar? Ho estem fent bé? Som molt permissius? Eduquem al nostre fill atenent a les seues necessitats? Sóc un reflex de l'educació dels meus pares/mares? Aquestes són les possibles preguntes actuals que envolten el dia a dia dels pares i mares envers l'educació dels seus fills/es. Així, en trobem en una societat on es produeixen canvis a un ritme accelerat, amb transformacions científiques, tecnològiques i comunicacionals ràpides, on els estils educatius parentals i les formes de relació adult-fill amb la que foren educats els adults en la seua infància, es troben obsoletes. Aquestes formes autoritàries amb què els actuals pares i mares han sigut criats ja no serveixen en l'actualitat (Aguilar, 2002). Així, ser pare/mare és una tasca que es troba en permanents transformacions i alguns dels pares/mares no saben com enfrontar-se als nous canvis que s'esdevenen. Ens podem trobar davant pares/mares amb estils de criança rígids, inflexibles i allunyats de les necessitats dels nens i nenes. A l'altre extrem, podem trobar pares o mares que exerceixen una criança basada en el "deixar fer", de forma diluïda i permissiva. Per altra part, ens trobem a pares o mares que deixen de banda als seus fills i no atenen les seues necessitats (negligència). Davant aquesta diversitat de situacions, és de màxima importància, segons com diuen Capano i Ubach (2013):

Ajudar als pares i mares a trobar una forma adequada de relacionar-se i educar als seus fills, un estil educatiu que compasse els temps que corren, intentant adaptar-se i adoptar una forma que contemple les característiques i les necessitats dels nens i adolescents, tenint com punt central del model el ser afectuós, respectuós, tolerant, possibilitant el diàleg que aporte a la construcció, sense deixar de considerar la importància que tenen els límits en la constitució de l'individu i de les relacions familiars/socials. (p.85)

Per aquest motiu, es considera necessària l'educació en criança positiva als pares i mares des d'un punt de vista socioeducatiu i d'optimització de la vida familiar. Així bé, tenint en compte els canvis familiars que s'esdevenen en l'actualitat, a continuació es presenta un programa dirigit a orientar i guiar als pares i mares en una millor criança dels seus fills/es per així, optimitzar les potencialitats familiars. Així, l'objecte d'aquest programa és aprofundir en la intervenció amb les famílies potenciant les capacitats familiars des dels principis fonamentals de la criança positiva. Així podem considerar aquest programa dintre de l'enfocament proactiu, dintre de la formació a pares i mares i,

dintre de la prevenció primària i secundària. Així doncs, mitjançant sessions setmanals dirigides als pares, mares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia, es pretén formar en pautes de criança positiva optimitzant al màxim les potencialitats familiars. Per finalitzar, sol mencionar que aquest programa queda emmarcat dintre del servei SEAFI (Servei Especialitzat d'Atenció a menors en risc o amb mesures judicials de protecció i a les seues Famílies) de Gandia i comptarà amb la col·laboració i supervisió dels Serveis Socials de Gandia i del mateix ajuntament.

3.2 OBJECTIUS. *Que es vol aconseguir?*

A continuació es presenten els objectius generals d'aquest programa. Primerament, cal dir que, l'objectiu general d'aquest programa té dos vessants: la prevenció i la intervenció. Per una banda es pretén, mitjançant la realització de les activitats/sessions: (1) Prevenir possibles situacions i/o conductes de risc en el nucli familiar abans que sorgeixen. D'altra banda, mitjançant la intervenció directa amb la família es pretén: (2) Formar als pares i mares en competències parentals basades en la criança positiva. Per aconseguir estos objectius generals es realitzarà un taller/sessió setmanal on es tractaran les competències parentals oferides per el COPP (Currículum Òptim de Parentalitat Positiva) (ETXADI, 2012) i que es descriuran en els següents apartats. Així, en relació als dos objectius generals, a continuació es presenten els objectius específics associats:

GENERAL: (1) Prevenir possibles situacions de risc i/o conductes de risc en el nucli familiar abans que sorgeixen.

ESPECÍFICS:

- ✓ Prevenir i tractar problemes del desenvolupament cognitiu i lingüístic dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals.
- ✓ Prevenir i tractar problemes del desenvolupament socioemocional dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals.
- ✓ Prevenir i tractar problemes del context social i entorn físic dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals.

- ✓ Prevenir i tractar problemes sobre variables transversals dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals.

GENERAL: (2) Formar als pares i mares en competències parentals basades en la criança positiva.

ESPECÍFICS:

- ✓ Proporcionar ferramentes als pares/mares per exercir una criança positiva i optimitzar la vida familiar.
- ✓ Dotar als pares/mares de les competències que necessiten per a ser autosuficients i ser capaços de solucionar els seus problemes familiars.
- ✓ Promoure en els pares/mares un repertori de pautes educatives adequades que reemplacen les inadequades.

3.3 BENEFICIARIS PREVISTOS. A qui va dirigit?

Els beneficiaris d'aquest programa són els pares, mares o tutors legals de la ciutat de Gandia. Així, aquest programa (situat en el servei SEAFI de Gandia) va destinat a totes aquelles famílies de Gandia. En "totes" es refereix al fet que, aquest programa, no se centra sols en aquelles famílies en situació de risc, sinó que, també se centre en aquelles famílies interessades en la temàtica de la criança positiva. D'aquesta manera, ens trobem davant dos possibles destinataris: (1) Beneficiaris voluntaris: Aquells pares, mares o tutors legals que per voluntat pròpia i per interès s'inscriuen al programa mitjançant el compliment de la fitxa d'inscripció. (2) Beneficiaris dirigits: Aquells pares, mares o tutors legals que assisteixen al programa remets pels Serveis Socials o pel SEAFI de Gandia. D'aquesta manera, no es tracta d'un programa dirigit a famílies en situació de risc, es tracta d'un programa que engloba a la totalitat de la diversitat familiar. Així bé, com s'ha comentat en els objectius, el doble vessant (prevenció i intervenció) serveix tant per a famílies primerenques com per a famílies amb situació de risc que necessiten ferramentes sobre criança. L'enfocament de la criança positiva (Recomanació Rec, 2006) considera a les famílies com a perfils diferents, amplis i heterogenis. Així, es deuen considerar tant les famílies que poden tenir problemes ja cronificats, com famílies amb problemes o situacions conflictives puntuals amb necessitat de suport i orientació.

3.4 ENFOCAMENT METODOLÒGIC. *Quin és el pla operatiu?*

Aquest programa es basa en l'enfocament de la criança positiva, el model ecològic de Bronfenbrenner i la perspectiva del cicle vital. Així, a continuació es presenta una taula resum on es pot observar el pla operatiu d'aquest programa. A banda, cal dir que la metodologia d'aquest resulta ser activa i participativa. Així, es pretén mitjançant sessions teoricopràctiques, aconseguir els objectius proposats i que les familiars practiquen les estratègies apreses en la llar familiar.

Taula 3. Pla operatiu del programa

OBJECTIUS GENERALS. (<i>dobte vessant</i>) (1) PREVENIÓ: Prevenir possibles situacions de risc i/o conductes de risc en el nucli familiar abans que sorgeixen				
OBJECTIU ESPECÍFIC: Prevenir i tractar problemes del desenvolupament cognitiu i lingüístic dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals				
ACTIVITATS	METES	ESTRATÈGIES	AVALUACIÓ	RECURSOS
1a sessió. L'aprenentatge dels nostres fills/es.	(Que els pares/mares/ tutors legals...) Utilitzen els materials necessaris d'estimulació de l'aprenentatge.	Mitjançant el desenvolupament de la primera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 12. Avaluació inicial i Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i escala (e2p).
2a sessió. La imitació i el desenvolupament infantil.	Proporcionen estímuls nous que faciliten nous aprenentatges per imitació.	Mitjançant el desenvolupament de la segona sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
3a sessió. Els processos cognitius dels xiquets/etes.	Estimulen el desenvolupament cognitiu, mitjançant la potenciació d'habilitats meta-cognitives, pràctica del andamiatge, descontextualització i aplicació de regla de contingència.	Mitjançant el desenvolupament de la tercera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
4a sessió. L'adquisició del llenguatge	Estimulen el desenvolupament lingüístic mitjançant la correcció contingent, lectura de contes i narració d'històries.	Mitjançant el desenvolupament de la quarta sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
5a sessió. El joc i el desenvolupament infantil.	Potencien el joc simbòlic, el joc amb germans i el joc en família.	Mitjançant el desenvolupament de la cinquena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
6a sessió. La Teoria de la Ment.	Facen referència als desitjos intencions i estats emocionals dels altres.	Mitjançant el desenvolupament de la sisena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
7a sessió. Treballs i tasques acadèmiques.	Resolen dubtes, proporcionen ajuda i dediquen temps.	Mitjançant el desenvolupament de la setena i última sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.

OBJECTIU ESPECÍFIC: Prevenir i tractar problemes del desenvolupament socioemocional dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals				
ACTIVITATS	METES	ESTRATÈGIES	AVALUACIÓ	RECURSOS
1a sessió. La sociabilitat infantil.	Promoguen les relacions socials infantils, ensenyant i practicant la interacció social.	Mitjançant el desenvolupament de la primera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i còpies dels articles.
2a sessió. La maduresa social.	Transmeten als seus fills/es les normes de cortesia social.	Mitjançant el desenvolupament de la segona sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i còpies de l'article.
3a sessió Les normes i límits de la conducta.	Estableixen unes regles de comportament clares i estables, de forma objectiva i objectiva.	Mitjançant el desenvolupament de la tercera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, afirmacions per a la part pràctica (diapositiva PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
4a sessió. El pensament crític.	Fomenten una actitud crítica i independent.	Mitjançant el desenvolupament de la quarta sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants, vídeo del YouTube i recurs ABP (explicació amb una diapositiva PowerPoint) i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
5a sessió. L'autonomia.	Promoguen l'autonomia funcional i emocional.	Mitjançant el desenvolupament de la cinquena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, exemple de situacions (diapositiva PowerPoint), projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
6a sessió. L'autoestima.	Creen sentiments d'acceptació incondicional i que fomenten l'autoestima basada en el reconeixement de l'acompliment d'una responsabilitat comunitària.	Mitjançant el desenvolupament de la sisena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i fragments de l'article.
7a sessió. La comunicació familiar.	És comuniquen de forma directa i confiada, evitant desvaloracions i facilitant la revelació d'informació per part del menor.	Mitjançant el desenvolupament de la setena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i fragments de l'article.
8a sessió. L'aferrament infantil.	Responen a les demandes del nen/a de manera sensible i estable.	Mitjançant el desenvolupament de la vuitena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint del Treball Fi de Grau, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
9a sessió. Les emocions.	Creen un clima que facilite l'expressió, identificació i afrontament de les emocions amb naturalitat.	Mitjançant el desenvolupament de la novena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i joc de taula "Emotions".
10a sessió. Les relacions entre germans/nes.	Reconduïsquen els possibles cels i promoguen la cooperació entre germans/anes. Proporcionen un espai propi d'identitat personal per a cada fill/a.	Mitjançant el desenvolupament de la desena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
11a sessió. La frustració i el desenvolupament.	Limiten el comportament infantil, generant un conflicte que facilite l'evolució.	Mitjançant el desenvolupament de l'onzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Guia per a mares i pares del CEAPA (CEAPA, 2016), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
12a sessió. El control parental.	Supervisen el comportament dels adolescents.	Mitjançant el desenvolupament de la dotzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i col·laborador. Veure Taula 13. Avaluació continua.	Humans: treballador, participants i professional de la Universitat. Altres persones voluntàries que vulguen assistir a esta sessió de portes obertes. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint el professional de la Universitat, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.

13a sessió. Els estils de resolució de conflictes.	Resolen positivament els problemes que es plantegen durant el procés de creixement.	Mitjançant el desenvolupament de la tretzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Guia "Cómo resolver los conflictos familiares" (Instituto Complutense de Mediación y Gestión de conflictos, 2010), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i casos pràctics.
14a sessió. Els estils educatius.	Combinen la inducció, la utilització de límits i l'afecte. Exerciten una disciplina no punitiva.	Mitjançant el desenvolupament de la catorzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, afirmacions per a l'activitat (diapositiva PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs. Variant: Qüestionari "Estils educatius"
15a sessió. La coherència en l'educació dels fills/es.	Establisquen criteris i normes educatives similars, congruents amb l'acció i estables en el temps.	Mitjançant el desenvolupament de la quinzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
16a sessió. L'educació sexual.	Transmeten informació sobre la sexualitat amb naturalitat i educant-la en els diferents períodes evolutius.	Mitjançant el desenvolupament de la setzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i col·laboradora. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador, participants i professional de planificació familiar. Altres persones voluntàries que vulguen assistir a esta sessió de portes obertes. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint del professional de Planificació Familiar, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
17a sessió. La transmissió de valors.	Transmeten criteris ètics de regulació de la convivència.	Mitjançant el desenvolupament de la dissetena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
OBJECTIU ESPECÍFIC: Prevenir i tractar problemes del context social i entorn físic dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals				
ACTIVITATS	METES	ESTRATÈGIES	AVALUACIÓ	RECURSOS
1a sessió. Les cures substituïdes.	Organitzen unes cures substituïdes estable i estimulants.	Mitjançant el desenvolupament de la primera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
2a sessió. Les xarxes de suport.	Mantinguen relacions socials estables i eficaces (família extensa i amistosats).	Mitjançant el desenvolupament de la segona sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
3a sessió. Els recursos institucionals familiars.	Utilitzen i contacten amb els recursos institucionals adequats.	Mitjançant el desenvolupament de la tercera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs i situacions (activitat).
4a sessió. El veïnatge i l'entorn físic.	Seleccionen un veïnatge segur, agradable i que facilite les relacions socials.	Mitjançant el desenvolupament de la quarta sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
5a sessió. L'habitatge familiar.	Mantinguen l'habitatge suficientment net, ordenat i amb espais concrets per a diverses activitats.	Mitjançant el desenvolupament de la cinquena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, preguntes per a l'activitat (diapositiva PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
6a sessió. Comunicació família-escola.	Mantinguen relacions positives i estables amb el centre educatiu.	Mitjançant el desenvolupament de la sisena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, llistat d'avantatges per a l'activitat, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
7a sessió. L'estrès familiar.	Afronten de forma positiva l'estrès produït per la creixement i redueixen l'exposició infantil a situacions estressants.	Mitjançant el desenvolupament de la setena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i col·laboradora. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador, participants, i metgessa del centre de salut de Ròtova. Altres persones voluntàries que vulguen assistir a esta sessió de portes obertes. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint de la metgessa, presentació PowerPoint de la treballadora, llistat de situacions estressants, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.

8a sessió. Els mitjans de comunicació.	Supervisen l'exposició dels menors a les pantalles fomentant una actitud crítica i autoregulada.	Mitjançant el desenvolupament de la vuitena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeos del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs
9a sessió. Les experiències quotidianes.	Plantegen noves experiències en la vida quotidiana: visitar museus, espectacles o fer viatges.	Mitjançant el desenvolupament de la novena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs
10a sessió. La implicació d'ambdós progenitors.	Implicació activa dels dos progenitors (implicació del pare) en la criança. <i>*breu modificació del COPP</i>	Mitjançant el desenvolupament de la desena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeos del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs
11a sessió. Els conflictes en el nucli familiar.	Eviten l'exposició infantil a les manifestacions perjudicials dels conflictes entre els membres de la família.	Mitjançant el desenvolupament de l'onzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia - No fungibles: Presentació PowerPoint, llistat de problemes familiars (diapositiva PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs
12a sessió. Oci i temps lliure en família.	Organitzen un oci familiar atractiu.	Mitjançant el desenvolupament de la dotzena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador, participants i familiars dels participants. A més, per a l'avaluació, la Junta Directiva del SEAFI Materials: - Infraestructura: En aquest cas es consideren els torraders de Marxuquera com a recurs principal. - Fungibles: Material de picnic, material per a realitzar els jocs tradicionals entre altres materials per realitzar l'esmorzar.
OBJECTIU ESPECÍFIC: Prevenir i tractar problemes sobre variables transversals dels nens/nenes i dels i les adolescents a través de l'enfortiment i coneixement de les competències parentals				
ACTIVITATS	METES	ESTRATÈGIES	AVALUACIÓ	RECURSOS
1a sessió. La flexibilitat educativa.	Practiquen un estil interactiu adaptat a les característiques de la persona menor d'edat.	Mitjançant el desenvolupament de la primera sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Guia "¿Quien te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo" (González i Román, 2012) en format electrònic, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
2a sessió. El calendari evolutiu del nen/a.	Detecten diferències significatives del curs normal del desenvolupament.	Mitjançant el desenvolupament de la segona sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, situacions per a realitzar la part pràctica, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
3a sessió. La influència ambiental en l'educació.	Eduquen, dirigeixen i previnguen recursos per millorar el desenvolupament.	Mitjançant el desenvolupament de la segona sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
4a sessió. L'escolta activa.	Fomenten la capacitat d'escollar i posar-se en el lloc de l'altre.	Mitjançant el desenvolupament de la quarta sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, directrius sobre l'escolta activa, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
5a sessió. Els estils comunicatius en família.	Fomenten l'expressió dels mateixos desitjos i drets sense menysprear ni fer mal als altres.	Mitjançant el desenvolupament de la cinquena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador i participants. Veure Taula 13. Avaluació contínua.	Humans: treballador i participants. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, diapositiva de característiques de la comunicació (per a l'activitat pràctica), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls i bolígrafs.
6a sessió. Hàbits i rutines d'interacció familiar.	Creen pautes estables en tots els àmbits.	Mitjançant el desenvolupament de la sisena sessió. (veure Annex 1)	Membres avaluadors: Treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Veure Taula 13. Avaluació contínua i Taula 14. Avaluació final.	Humans: treballador, participants i Junta Directiva del SEAFI. Materials: - Infraestructura: sala de reunions del SEAFI de Gandia. - No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. - Fungibles: carpetes, fulls, bolígrafs, escala e2p. • Diplomes i obsequi final. • Menjar i beguda per a la picadeta (a concretar).

OBJECTIUS GENERALS. (doble vessant) (2) INTERVENCIÓ: Formar als pares i mares en competències parentals basades en la criança positiva					
O. ESPECÍFIC	ACTIVITATS	METES	ESTRATÈGIES	AVALUACIÓ	RECURSOS
<p>Proporcionar ferramentes als pares/mares per exercir una criança positiva i optimitzar la vida familiar.</p> <p>Que els pares tinguin ferramentes, recursos per portar endavant una criança positiva.</p>	Després de cada activitat pràctica, es presentarà mitjançant una diapositiva PowerPoint els recursos i materials didàctics.	Dotar als pares de material didàctic per a treballar els continguts i competències de la criança positiva a la llar familiar.	Mitjançant la presentació de recursos: guies, webs, xarxes, etc. Aquest material es presentarà en finalitzar la part pràctica de les sessions.	Avaluació per part del treballador. Avaluació dels participants a llarg termini.	Humans: treballador i participants. Materials: presentació PowerPoint amb els recursos necessaris i pertinents a cada competència de la criança positiva.
<p>Dotar als pares/mares de les competències que necessiten per a ser autosuficients i ser capaços de solucionar els seus problemes familiars.</p>	Cada dissabte es treballarà una competència de la criança positiva.	Que els pares, mares i/o tutors legals siguin capaços de solucionar els seus conflictes familiars de forma autònoma i positiva.	Mitjançant el contingut i les activitats de les sessions teoricopràctiques.	Avaluació per part del treballador. Avaluació dels participants a llarg termini.	Humans: treballador i participants. Materials: presentació PowerPoint amb els recursos necessaris i pertinents a cada competència de la Parentalitat Positiva.
<p>Promoure en els pares/mares un repertori de pautes educatives adequades que reemplacen les inadequades.</p>	Cada sessió, explica una competència familiar, així, en aquestes sessions, es tracten pautes educatives o repertoris educatius que poden resultar noves per als familiars.	Que els pares, mares i/o tutors legals coneguen noves pautes educatives basades en la criança positiva i que aquestes reemplacen les possibles pautes negatives que pugen estar utilitzant.	Mitjançant els continguts, els debats i les activitats realitzades en les sessions setmanals.	Avaluació per part del treballador. Avaluació dels participants a llarg termini.	Humans: treballador i participants. Materials: presentació PowerPoint amb els recursos necessaris i pertinents a cada competència de la criança positiva.

Taula del pla operatiu: Elaboració pròpia.

3.5 ACTIVITATS. *Que va a fer-se?*

Les activitats que es realitzaran en aquest programa de criança positiva es basen en el COPP (Currículum Óptimo de Parentalidad Positiva) que ofereix ETXADI (Centre Universitari de Psicologia de la Família) en el seu estudi de camp dels programes i activitats de parentalitat positiva que existeixen en el País Basc (ETXADI, 2012 p. 62-68). El COPP (ETXADI, 2012) és una proposta que resumeix aquelles competències i característiques inherents a un context familiar de qualitat. A més, parteix de l'optimització dels factors de protecció i de la disminució dels factors de risc en les famílies. D'aquesta manera, el COPP queda dividit en quatre àrees. Les tres primeres (Desenvolupament cognitiu i lingüístic; Desenvolupament socioemocional i Context social i entorn físic) es relacionen amb les competències parentals a adquirir per part dels pares i mares. D'altra banda, l'última àrea recull les variables transversals, que, encara que no són específicament sobre criança, influeixen en la pràctica d'aquesta. Així doncs, a continuació es presenta la taula 4. Currículum Òptim de Criança Positiva, on queden plasmades les competències del COPP tenint en compte les variables a considerar, les competències a desenvolupar, el període evolutiu al qual va dirigit i el nivell sistèmic.

Taula 4. Currículum Òptim de Criança Positiva

VARIABLE	COMPETÈNCIES	PERIÒDE EVOLUTIU	NIVELL SISTÈMIC
Desenvolupament cognitiu i lingüístic			
Estimulació de l'aprenentatge.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància de disposar de recursos per a l'aprenentatge. <u>Executiva:</u> capacitat d'utilitzar els materials necessaris d'estimulació de l'aprenentatge.	Primera infància, infantesa i adolescència.	Exosistema Microsistema.
Provisió de nous models d'imitació.	<u>Coneixement:</u> conèixer la rellevància de la imitació en el desenvolupament psicològic. <u>Executiva:</u> capacitat de proporcionar estímuls nous que faciliten nous aprenentatges.	Infància i infantesa.	Exosistema.
Estimulació del desenvolupament cognitiu.	<u>Coneixement:</u> conèixer els processos cognitius i les seues formes d'estimulació. <u>Executiva:</u> capacitat d'estimular el desenvolupament cognitiu: potenciació d'habilitats meta-cognitives, pràctica del andamiatge, descontextualització i aplicació de regla de contingència.	Infància i infantesa.	Microsistema.
Estimulació del desenvolupament lingüístic.	<u>Coneixement:</u> Conèixer el procés d'adquisició del llenguatge i les formes d'estimulació. <u>Executiva:</u> capacitat per estimular el desenvolupament lingüístic: correcció contingent, lectura de contes i narració d'històries.	Infància i infantesa.	Exosistema Microsistema.
Estimulació del joc.	<u>Coneixement:</u> conèixer la transcendència evolutiva de l'activitat lúdica. <u>Executiva:</u> capacitat per potenciar el joc simbòlic, el joc amb germans i en família.	Infància i infantesa.	Microsistema.
Estimulació de la teoria de la Ment.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància d'estimular la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre. <u>Executiva:</u> capacitat de fer referència als desitjos, intencions i estats emocionals dels altres.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Estimulació de la maduresa acadèmica.	<u>Coneixement:</u> conèixer la significació del suport en les tasques acadèmiques. <u>Executiva:</u> capacitat per a resoldre dubtes, proporcionar ajuda i dedicar temps	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.

Desenvolupament socioemocional			
Interés parental en la sociabilitat infantil.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància de les relacions socials en el procés de desenvolupament. <u>Executiva:</u> capacitat per promoure les relacions socials infantils, ensenyant i practicant la interacció social.	Infància i infantesa.	Exosistema Microsistema.
Estimulació de la maduresa social.	<u>Coneixement:</u> Conèixer la utilitat de les formes de comportament social. <u>Executiva:</u> capacitat de transmetre les normes de cortesia social.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema Microsistema.
Existència de normes i límits.	<u>Coneixement:</u> conèixer el valor educatiu i adaptatiu de l'existència de normes. <u>Executiva:</u> capacitat d'establir unes regles de comportament clares i estables, de forma ferma i objectiva.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema Microsistema.
Promoció del pensament crític.	<u>Coneixement:</u> conèixer la rellevància del desenvolupament d'un pensament reflexiu i autònom. <u>Executiva:</u> capacitat per fomentar una actitud crítica i independent.	Infància, infantesa i adolescència.	Macrosistema Microsistema.
Estimulació de l'autonomia.	<u>Coneixement:</u> conèixer la significació del desenvolupament de comportaments autònoms. <u>Executiva:</u> capacitat de promoure l'autonomia funcional i emocional.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Estimulació de l'autoestima.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància de tindre un autoconcepte positiu per a un bon desenvolupament personal. <u>Executiva:</u> capacitat de crear en els fills/es un sentiment d'acceptació incondicional i capacitat de fomentar l'autoestima basada en el reconeixement de l'acompliment d'una responsabilitat comunitària.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Pautes de comunicació eficaces.	<u>Coneixement:</u> conèixer la rellevància de la comunicació en la vida familiar. <u>Executiva:</u> capacitat de comunicar-se d'una forma directa i confiada, evitant desvaloracions i facilitant la revelació d'informació per part del menor.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Promoció de l'aferrament.	<u>Coneixement:</u> conèixer el significat del vincle d'aferrament per al desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> capacitat de respondre a les demandes del nen/a de manera sensible i estable.	Infància.	Microsistema.
Expressivitat i regulació emocional.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància del desenvolupament emocional infant-juvenil. <u>Executiva:</u> capacitat de crear un clima que facilite l'expressió, identificació i afrontament de les emocions amb naturalitat.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.

Relacions positives entre germans/es.	<u>Coneixement:</u> conèixer la rellevància de crear relacions positives entre germans/es. <u>Executiva:</u> capacitat de promoure la interacció lingüística la imitació entre germans/es; capacitat de reconduir els cels i promoure la cooperació i capacitat de proporcionar un espai propi d'identitat personal per a cada fill/a.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Frustració òptima.	<u>Coneixement:</u> conèixer els avantatges de les xicotetes frustracions per a facilitar el desenvolupament psicològic. <u>Executiva:</u> capacitat de limitar el comportament infantil, generant un conflicte que facilite l'evolució.	Infància i infantesa.	Microsistema.
Control parental correcte.	<u>Coneixement:</u> conèixer la forma adequada d'exercir control parental, sense utilitzar la culpa i retirada de l'afecte. <u>Executiva:</u> capacitat de supervisar el comportament dels adolescents.	Adolescència.	Microsistema Mesosistema.
Estil autoritzat de resolució de conflictes.	<u>Coneixement:</u> conèixer les claus per afrontar els conflictes de forma constructiva. <u>Executiva:</u> capacitat per resoldre positivament els problemes que es plantegen durant el procés de criança.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema Mesosistema.
Estil educatiu democràtic.	<u>Coneixement:</u> conèixer els diversos estils educatius: autoritari, permissiu, democràtic i negligent. <u>Executiva:</u> capacitat de combinar la inducció, la utilització de límits i l'afecte, exercint una disciplina no punitiva.	Infantesa i adolescència.	Microsistema.
Coherència educativa.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància de mantenir la congruència durant tot el procés educatiu. <u>Executiva:</u> capacitat d'ambdós pares/mares d'establir criteris i normes educatives similars, congruents amb l'acció i estables en el temps.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Promoció de l'educació sexual.	<u>Coneixement:</u> conèixer les etapes del desenvolupament sexual humà <u>Executiva:</u> capacitat de transmetre informació sobre la sexualitat amb naturalitat i educant-la en els diferents períodes evolutius.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema Macrosistema.
Transmissió de valors ètics universals.	<u>Coneixement:</u> conscienciar sobre la importància de la transmissió de valors humans universals. <u>Executiva:</u> capacitat de transmetre criteris ètics de regulació de la convivència.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema Macrosistema.

Context social i entorn físic			
Cures substituïdes de qualitat.	<u>Coneixement:</u> conèixer la influència que les cures substituïdes exerceixen en el desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> capacitat per organitzar unes cures substituïdes estable i estimulants.	Infància i infantesa.	Exosistema.
Xarxa de suport social estable i eficaç.	<u>Coneixement:</u> conèixer la necessitat de comptar amb suport social durant el procés de criança. <u>Executiva:</u> capacitat de mantenir relacions socials estables i eficaçes (família extensa i amistats).	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema.
Recursos institucionals de qualitat.	<u>Coneixement:</u> conèixer els recursos institucionals de suport familiar. <u>Executiva:</u> capacitat d'utilitzar i contactar amb els recursos institucionals adequats.	Infància, infantesa i adolescència.	Ecosistema Macrosistema.
Veïnat amb espais físics de qualitat.	<u>Coneixement:</u> conèixer la influència de l'entorn físic en el desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> capacitat de seleccionar un veïnat segur, agradable i que facilite les relacions socials.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema.
Habitatge familiar adequat.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància que els habitatges satisfacen les necessitats infantils. <u>Executiva:</u> capacitat de mantenir l'habitatge suficientment net, ordenat i amb espais concrets per a diverses activitats.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema.
Comunicació adequada amb el centre educatiu.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància d'una relació fluida família-escola. <u>Executiva:</u> capacitat de mantenir relacions positives i estables amb el centre educatiu.	Infància, infantesa i adolescència.	Mesosistema.
Absència d'estrès familiar.	<u>Coneixement:</u> conèixer l'efecte nociu de l'estrès continuat sobre el desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> afrontament positiu de l'estrès produït per la criança i capacitat de reduir l'exposició infantil a situacions estressants.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Supervisió de l'exposició als mitjans.	<u>Coneixement:</u> conèixer la influència que exerceixen en els menors els mitjans de difusió d'informació. <u>Executiva:</u> capacitat de supervisar l'exposició dels menors a les pantalles fomentant una actitud crítica i autoregulada.	Infància, infantesa i adolescència.	Ecosistema Microsistema.
Diversitat d'experiències en la vida quotidiana.	<u>Coneixement:</u> conèixer com les vivències noves afavoreixen el desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> capacitat per a planejar noves experiències en la vida quotidiana, visitar museus, espectacles o fer viatges.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema.

Implicació del pare.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància del paper del pare en el desenvolupament infantil. <u>Executiva:</u> capacitat d'implicació activa del pare en la criança.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Baixa exposició al conflicte.	<u>Coneixement:</u> conèixer els efectes perjudicials de l'exposició infantil als conflictes familiars. <u>Executiva:</u> capacitat d'evitar l'exposició infantil a les manifestacions perjudicials dels conflictes entre els membres de la família.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema.
Temps lliure en família compartit.	<u>Coneixement:</u> considerar el temps lliure com un moment d'acostament i d'oci per a la família. <u>Executiva:</u> capacitat d'organitzar un oci familiar atractiu.	Infància, infantesa i adolescència.	Exosistema Microsistema.
Variables transversals			
Flexibilitat educativa.	<u>Coneixement:</u> conèixer la importància d'utilitzar estratègies ajustades a l'edat i personalitat del nen/a. <u>Executiva:</u> capacitat de practicar un estil interactiu adaptat a les característiques de la persona menor d'edat.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Coneixement de les fases del desenvolupament psicològic.	<u>Coneixement:</u> conèixer el calendari evolutiu. <u>Executiva:</u> capacitat de detectar diferències significatives del curs normal del desenvolupament.	Infància, infantesa i adolescència.	Macrosistema.
Teories implícites ambientalistes.	<u>Coneixement:</u> conèixer la influència que exerceixen els pares i mares en el desenvolupament psicològic. <u>Executiva:</u> capacitat d'educar, dirigir i preveure recursos per millorar el desenvolupament.	Infància, infantesa i adolescència.	Macrosistema.
Escolta activa i empatia.	<u>Coneixement:</u> conèixer la rellevància adaptativa de les habilitats socials. <u>Executiva:</u> capacitat de fomentar la capacitat d'escoltar i posar-se en el lloc de l'altre.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Assertivitat.	<u>Coneixement:</u> conèixer els diversos estils comunicatius: assertiu, agressiu, passiu. <u>Executiva:</u> capacitat de fomentar l'expressió dels mateixos desitjos i drets sense menysprear ni fer mal als altres.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.
Rutines d'interacció.	<u>Coneixement:</u> conèixer l'efecte de seguretat interna que produeix un entorn predictable. <u>Executiva:</u> capacitat de crear pautes estables en tots els àmbits.	Infància, infantesa i adolescència.	Microsistema.

Taula extreta de estudi de camp dels programes i activitats de parentalitat positiva que existeixen en el País Basc (ETXADI, 2012 p. 62-68).

Una vegada detallada la base en la qual se centren les activitats a realitzar, a continuació es creu convenient mostrar la descripció d'aquestes activitats perquè el lector pugui veure el seu desenvolupament. A banda, per a tenir major informació sobre estes sessions, es dirigeix al lector a l'annex 1. Activitats del programa on es detallen les fitxes de les 42 sessions a realitzar per aconseguir els objectius del programa. En relació a la primera àrea: Desenvolupament cognitiu i lingüístic, a continuació es presenta el desenvolupament de les set sessions relacionades en les set competències del COPP presentades anteriorment.

Sessió 1. L'aprenentatge dels nostres fills/es

En aquesta sessió, primerament es realitzarà una presentació del treballador, del programa (mitjançant un PowerPoint) i dels participants (mitjançant una dinàmica de presentació anomenada "el meu tret"). A continuació, els participants contestaran als qüestionaris en línia per conèixer les expectatives i coneixements inicials (annex 2). Seguidament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà un debat sobre els tipus d'aprenentatge que existeixen i com estimular-los de forma positiva. Seguidament s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 2. La imitació i el desenvolupament infantil

En aquesta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat "*Educación – Aprendizaje por imitación y/o reproducción de modelos*" i seguidament es realitzarà un debat sobre les formes d'estimular l'aprenentatge per imitació. A continuació s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 3. Els processos cognitius dels xiquets/etes

En esta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es partirà el grup en grups petits de dues o tres persones i es repartirà a cadascun un procés cognitiu. Una vegada repartits, cada grup escriurà en un paper diverses formes d'estimular en els seus fills/es aquests processos. Després, es posaran en comú les idees aportades

pels participants. En acabar l'activitat, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 4. L'adquisició del llenguatge

En aquesta, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una activitat de mímica per veure la importància del llenguatge no verbal. Així els participants representaran diferents emocions i els altres hauran d'endevinar, sols pel rostre de la cara quina emoció és. Després, es realitzarà un debat sobre la importància de la lectura de contes i històries als nostres fills/es. Seguidament, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals recursos narratius que poden utilitzar per estimular i treballar el llenguatge amb els seus fills/es. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 5. El joc i el desenvolupament infantil

En la següent sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, els participants realitzaran una llista individual que després es posarà en comú sobre els jocs que han utilitzat o que realitzen amb els seus fills/es. Comentaran. Així, al final de la sessió, cada participant tindrà una gran llista de jocs que poden utilitzar a casa amb els seus fills/es. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 6. La Teoria de la Ment

En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint que versarà sobre la Teoria de la Ment. Després, es veurà el vídeo de YouTube anomenat: “*Elsa Punset: Mejorar la empatía*” i es debatrà el contingut d'aquest mitjançant l'exposició d'idees. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 7. Treballs i tasques acadèmiques

En aquesta última sessió d'àrea, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà un debat que girarà al voltant dels “deures” partint de les següents premisses:

- És important prestar suport als estudis dels nostres fills/es?
- Com puc ajudar al meu fill o filla en les tasques acadèmiques?
- Es necessària la implicació dels pares/mares?
- Són beneficiosos o dolents per als i les estudiants?

Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4). A més, com aquesta és l'última sessió de la primera àrea de desenvolupament, els participants també avaluaran l'àrea en general (annex 4).

En relació a la segona àrea: Desenvolupament sociemocional, aquestes són les activitats que es realitzarien:

Sessió 1. La sociabilitat infantil

En aquesta primera sessió de la segona àrea de desenvolupament, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una lectura conjunta de l'article científic anomenat “*Principales modelos de socialización familiar*” (Rodríguez, 2007). A continuació s'extrauran les idees principals de l'article i es reflexionarà sobre aquestes. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 2. La maduresa social

En esta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una lectura individual de l'article: “*¿Qué és una norma social?*” realitzat per Tena i Güell (2011). Seguidament es realitzarà una posta d'idees en comú. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 3. Les normes i límits de la conducta

En la següent sessió es presentarà la part teòrica en relació a les normes i límits de la conducta dels fills/es mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una exposició d'afirmacions (projectades amb el projector) i els participants han de dir si aquestes afirmacions són favorables per a l'educació dels seus fills/es o d'altra banda, no ho són. Seguidament de cada afirmació es debatrà i discutirà la solució final. Posteriorment s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 4. El pensament crític

En aquesta, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat: "*Habilidades del siglo XXI – Pensamiento Crítico*" i es debatran els continguts. A continuació, s'oferirà als pares el recurs: (ABP) *Aprenentatge Basat en Problemes* (Bas, 2011) i es reflexionarà sobre aquest. Així, aquesta metodologia utilitzada a les aules, es traspasa a l'àmbit familiar. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 5. L'autonomia

En esta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint que versarà sobre l'autonomia dels fills/es i les seues formes de potenciar-la. Després, s'oferiran una taula amb diferents aspectes a tractar en relació a l'autonomia (annex 3). Així, els protagonistes han de posar exemples de com potenciar l'autonomia en els diferents aspectes de la taula. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 6. L'autoestima

En aquesta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una lectura d'un fragment del següent article: "*Pautas de crianza y desarrollo socioafectivo en la infancia*" (Cuervo, 2010). A continuació, s'extrauran les idees

principals i es posaran en comú amb el grup. Després s'ofrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 7. La comunicació familiar

En aquesta, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una lectura conjunta del fragment del següent article: “*Bases para construir una comunicació positiva en la familia*” (Crespo, 2011). Seguidament es realitzarà una tertúlia on els protagonistes posaran en comú les idees principals de l'article. Després s'ofrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 8. L'aferrament infantil

En esta, es presentarà un Treball Fi de Grau avaluat per la Facultat de Psicologia (Universitat de València) anomenat: Aferrament infantil: repercussions en la salut mental i física en la infància i adolescència, realitzat per la coordinadora/treballadora del programa. Seguidament, els protagonistes observaran unes graelles que recullen informació de diferents estudis científics i consideraran propostes per afavorir una salut mental positiva en els fills/es. Després s'ofrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 9. Les emocions

En la següent, es presentarà primerament un PowerPoint amb el contingut teòric. Després, es realitzarà una activitat on els pares/mares i/o tutors legals hauran de reconèixer l'emoció de cada targeta. Aquesta activitat es realitzarà mitjançant el joc anomenat “Emotions”. Seguidament de l'activitat, s'ofrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa amb els seus fills/es. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 10 les relacions entre germans

En aquesta sessió es presentarà primerament un PowerPoint amb el contingut teòric. Després, es realitzarà una activitat on els participants posaran en comú tots els punts positius que s'observen al tenir bones relacions amb els germans en les diferents edats. A banda, realitzaran una taula amb possibles problemes que poden existir entre germans i com creuen que seria millor solucionar-los. Seguidament de l'activitat pràctica, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa amb la seua família. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 11. La frustració i el desenvolupament

En aquesta sessió, primerament es presentarà la Guia per a mares i pares realitzada per CEAPA (Confederació espanyola d'Associacions de Pares i Mares d l'alumnat) anomenada "*Claves prácticas para fomentar el autocontrol y la tolerancia a la frustración en los hijos e hijas*" (CEAPA, 2016). Durant tota la sessió aniran treballant-se els punts claus de la guia i els participants aniran posant exemples sobre possibles situacions similars i es debateran a classe. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 12. El control parental

Aquesta sessió estarà dirigida per un professional de la facultat de ciències socials de la Universitat de València. Aquest, mitjançant la presentació d'un PowerPoint ens parlarà sobre el control parental i l'etapa evolutiva de l'adolescència. Així, aquesta sessió queda dirigida a l'etapa de l'adolescència. D'aquesta manera, primer es realitzarà la presentació del professional, després aquest presentarà els continguts teòrics i seguidament es realitzaran els torns de preguntes. A continuació, el professional oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar els continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 13. Els estils de resolució de conflictes

En la següent sessió es tractaran els tres primers apartats de la Guia anomenada “*Cómo resolver los conflictos familiares*” (Instituto Complutense de Mediación y Gestión de conflictos, 2010). Així, es debatran i reflexionaran sobre els continguts d’aquesta guia. Després, s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 14. Els estils educatius

En esta, primerament es presentarà el contingut teòric mitjançant una presentació PowerPoint. Després es presentaran diferents enunciats/afirmacions i els participants hauran de situar-les en cada estil educatiu. A més, en aquesta activitat els pares han de pensar les repercussions que aquests enunciats poden tenir en els seus fills/es. Una vegada completats tots els estils, es dedicarà una estona per a reflexionar sobre l’estil democràtic. Després, s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa i posar-los en pràctica en la seua criança. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

* Nota: una variant en aquesta sessió seria utilitzar el “*cuestionario de estilos educativos*” realitzat per la Conselleria d’educació de la Generalitat Valenciana i dedicar la sessió per a reflexionar sobre els estils educatius.

Sessió 15. La coherència en l’educació dels fills/es

En aquesta sessió, primerament es presentarà el contingut teòric mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació, es plantejarà un debat sobre la coherència educativa dintre de la família. Es formaran dos grups i cada un d’ells defensarà una premissa. Premisses: (1) *La coherència educativa entre els progenitors és positiva per als fills/es* (2) *No és necessària una coherència educativa, cada progenitor té un paper diferent i això és positiu per als fills/es*. Després, s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 16. L'educació sexual

Esta sessió serà realitzada per una professional de Planificació Familiar del Centre Mèdic de Gandia. Així bé, aquesta realitzarà una conferència sobre l'educació sexual. Així, ressaltarà la importància d'una bona educació sexual en els diferents períodes evolutius. En tractar-se d'una professional experta, aquesta sessió queda en portes obertes per a tota la ciutat de Gandia. Tots els interessats en la temàtica poden assistir. Una vegada presentat el contingut per part de la professional, s'obrirà un torn de dubtes i preguntes. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals (entre altres participants) material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 17. La transmissió de valors

En l'última sessió de la segona àrea de desenvolupament es tractaran els valors universals i la seua transmissió mitjançant el nucli familiar. Primerament, es realitzarà la part teòrica de continguts mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat: "*sembrando valores en los hijos*" on els pares, mares i/o tutors legals hauran d'anotar els valors que el pare del vídeo transmet de forma negativa al seu fill. Una vegada anotats, es realitzarà una posada en comú i es reflexionarà sobre aquests. A continuació, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4). A més, al ser aquesta l'última sessió de la segona àrea de desenvolupament, els participants també avaluaran l'àrea en general (annex 4).

Seguint amb la descripció de les sessions, a continuació es presenten les dotze sessions relacionades amb la tercera àrea: Context social o entorn físic:

Sessió 1. Les cures substituïdes

En aquesta primera sessió del tercer bloc de desenvolupament es tractarà la importància de tenir unes bones cures substituïdes. En esta, primerament, es realitzarà la part teòrica de continguts mitjançant una presentació PowerPoint. Després, de forma grupal es realitzarà una taula nomenant els principals agents de cures substituïdes, la funció d'aquests i les repercussions que poden tenir en el seu fill/a. Així, els principals agents són: (1) Persones contractades pels pares/mares per realitzar serveis domèstics i atendre

als nadons. (2) Els avis, àvies o membres de la família extensa que cuiden als nens/es. (3) Escoles infantils A continuació, es realitzarà un debat sobre com aquests agents influeixen en el desenvolupament del nen/a. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar els continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 2. Les xarxes de suport

En la següent sessió, es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, cada participant realitzarà el seu propi ecomapa (tècnica utilitzada per observar les xarxes socials de suport). La finalitat d'aquesta activitat és que cada participant observe i analitzi les seues xarxes de suport i considere si són positives o negatives per a la família. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. És a dir, material en relació amb la importància de tenir suport social i com cuidar aquestes xarxes socials. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 3. Els recursos institucionals familiars

En aquesta, primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament, es presentaran una sèrie de situacions familiars on els participants hauran de romandre quin seria el recurs institucional més idoni on acudir per solucionar aquesta situació. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals un llistat de recursos socials existents on poder sol·licitar suport familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 4. El veïnatge i l'entorn físic

En esta, es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació, es realitzarà una taula grupal on els participants han d'analitzar les repercussions tant positives com negatives que els factors socials tenen sobre la infància, infantesa i adolescència. Prestant gran atenció al veïnatge. Una vegada realitzada la graella, els participants reflexionaran sobre com els punts negatius poden tornar-se positius. Després, s'oferiran ferramentes per treballar a casa i, finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 5. L'habitatge familiar

En aquesta cinquena sessió primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament, els participants reflexionaran (mitjançant unes preguntes plasmades en les diapositives) sobre la importància de mantenir una casa neta i en espais separats per a cada activitat familiar. Una vegada finalitzada la reflexió, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per aplicar aquests continguts a la llar familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 6. Comunicació família – escola

En la següent sessió es tractarà la importància de tenir una bona comunicació família – escola i com aquesta afavoreix el desenvolupament dels fills/es. Primer es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es presentarà una llista d'avantatges de la participació i col·laboració dels pares en l'escola utilitzant l'article: “La Educación, cosa de dos: La escuela y la familia” (Domínguez, 2010, p. 9) i es reflexionarà sobre com aquests afecten les etapes educatives dels fills/es. Una vegada finalitzada la reflexió, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per aplicar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 7. L'estrés familiar

En aquesta sessió es comptarà amb la presència de la metgessa del Centre de Salut de Ròtova. En un primer moment, aquesta professional abordarà la relació entre l'estrés i l'estat de salut de la persona i de com, un estrés perllongat en el temps pot afectar negativament la qualitat de vida. Seguidament, la treballadora presentarà mitjançant un PowerPoint les repercussions que l'estrés familiar i de com aquest pot afectar negativament la vida dels seus fills/es. Una vegada finalitzada la part teòrica, es presentaran als participants una sèrie de situacions estressants i ells hauran d'afrontar-les d'una forma positiva. Així, cada participant pensarà primerament de forma individual i després es posaran en comú les solucions. En finalitzar l'activitat, s'oferiran ferramentes per poder fer front a l'estrés familiar de forma positiva. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 8. Els mitjans de comunicació

En esta, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà la part pràctica. En aquesta part els protagonistes veuran dos vídeos del YouTube: “*Familia y medios de comunicación*” i “*Tecnología y familia*”. Una vegada visualitzats, es realitzarà un debat sobre l’impacte que els mitjans de comunicació tenen al nucli familiar. Es tractaran tant punts positius com negatius i s’apuntaran en una graella grupal. En finalitzar l’activitat, s’oferirà als participants ferramentes per tractar aquests continguts a la llar familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 9. Les experiències quotidianes

En aquesta sessió es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà una tertúlia on els pares, mares o cuidadors compartiran amb la resta el que fan amb el seu temps lliure en família. Així, el que es vol aconseguir és crear una llista comuna de possibles activitats que es poden realitzar en família, per així, eixir de la rutina familiar i crear noves experiències d’oci en família. Al final, cada participant tindrà un gran llistat d’opcions d’oci en tres etapes evolutives diferents (infància, infantesa i adolescència). Per últim, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 10. La implicació d’ambdós progenitors

En la següent, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà un debat sobre la importància que els dos progenitors s’impliquen en el desenvolupament del seu fill/a. A més, mitjançant el visionament de quatre vídeos del YouTube: “*Si quieres, puedes*”, “*New new father involvement*”, “*CSSD Super Soaker*” i “*CSSD Manicure*” es debatrà la importància de què la figura paterna s’implique de forma activa en la criança. Així, els participants debatran sobre la temàtica i compararan idees. Al final, s’oferirà als participants material didàctic per afavorir la implicació d’ambdós progenitors. Per últim, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 11. Els conflictes en el nucli familiar

En aquesta, es tractaran els conflictes en el nucli familiar. Primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es presentaran una sèrie de problemes familiars, aliens als fills/es i que poden perjudicar el seu desenvolupament. Per exemple: conflictes d'herència, conflictes amb germans, conflictes dels progenitors, etc. Així, els participants diran com se solucionarien de forma positiva, promovent el creixement familiar i la cohesió. Al final, s'oferirà als participants material didàctic sobre resolució de conflictes familiars perquè puguin aplicar aquestes estratègies a la llar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

* Nota: En esta sessió s'explicarà als participants el que es realitzarà la sessió vinent.

Sessió 12. Oci i temps lliure en família

En esta última sessió es realitzarà una eixida grupal als torradors de Marxuquera (terme municipal de Gandia). Cada participant serà l'encarregat de portar menjar per fer un esmorzar col·lectiu. A més, els participants acudiran a aquesta trobada amb els membres de la seua família. Es pretén amb aquesta eixida finalitzar aquesta tercera àrea de desenvolupament. Una vegada estiguen tots els participants, primerament es realitzarà una presentació oral explicant la importància de l'oci en família i apuntar que no fan falta molts diners per fer una eixida en família i en amics. Al llarg del matí els membres de les famílies es coneixeran i es realitzaran jocs tradicionals. En finalitzar el matí, es realitzarà una tertúlia i es reflexionarà sobre el poc que costa planificar una eixida d'oci familiar. Per últim, es demanarà als participants que en aplegar a casa realitzen l'avaluació final de la sessió (annex 4) així com l'avaluació final d'aquesta àrea de desenvolupament (annex 4) (a no ser que tinguen dades mòbils i puguin realitzar-la al moment).

Per finalitzar, es presenten les descripcions de l'última àrea, la que es relaciona amb les variables transversals que també influeixen en la criança dels fills. En aquest cas, es consideren 6 sessions.

Sessió 1. La flexibilitat educativa

En aquesta primera sessió de l'última àrea de desenvolupament es tractaran els continguts de la guia realitzada per Save the Children “*¿Quién te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo*” (González i Román, 2012). Aquesta sessió es dedicarà completament a l'anàlisi i reflexió d'aquesta guia, prestant gran atenció al punt I. “*Conoce a tu hijo o hija y comprenderás mejor su comportamiento: cómo es dependiendo de su edad*”. Així els participants aportaran les seues idees sobre la informació que es presentarà. Així, al final de la sessió es presentarà als participants diferents recursos i guies didàctiques per poder treballar els continguts referents a la flexibilitat educativa a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 2. El calendari evolutiu del nen/a

En aquesta sessió, es presentarà la Teoria del desenvolupament psicosocial de Erikson mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació els participants analitzaran cada etapa del desenvolupament i plantejaran accions per afavorir el desenvolupament del seu fill/a en diferents edats. Seguidament es presentaran diferents recursos per poder treballar els continguts a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 3. La influència ambiental en l'educació

En esta sessió es presentarà primerament els continguts teòrics mitjançant un PowerPoint. Aquests continguts versaran sobre la influència dels progenitors en el desenvolupament del fill/a. Així es presentaran els cinc pilars de la criança positiva oferits per Sanders et al. (2003) i després, es realitzarà un debat sobre quines actuacions haurien de fer les pares per portar-los endavant en la llar familiar. Els pilars són els següents: (1) *Garantir un ambient segur i d'interés.* (2) *Crear un ambient d'aprenentatge positiu.* (3) *Utilitzar disciplina assertiva.*(4) *Tenir expectatives realistes en relació als fills.* (5) *Cuidar-se a un mateix com a pare o mare satisfent les necessitats personals.* Seguidament

es presentaran diferents recursos per poder treballar els continguts a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 4. L'escolta activa

En la següent, es tractarà l'escolta activa i l'empatia. Primerament es realitzarà una presentació teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament es realitzaran role-playings on els participants practican l'escolta activa (a partir de les directrius que s'han donat en la part pràctica). Després, es donaran materials didàctics per poder treballar l'escolta activa i l'empatia a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 5. Els estils comunicatius en família

En aquesta es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. D'aquesta manera, es presentaran els 3 estils comunicatius (assertiu, agressiu i passiu) existents i es debatrà sobre quin consideren que és el millor estil. Seguidament, es llegiran una sèrie de característiques de la comunicació i els participants hauran de situar-les dintre de cada estil. Una vegada finalitzada l'activitat, es donaran materials didàctics per poder treballar la comunicació assertiva a la llar familiar. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).

Sessió 6. Hàbits i rutines d'interacció familiar

En aquesta última sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà una tertúlia final on es debatràn els continguts de la part teòrica. Una vegada acabada la tertúlia, es donarà per finalitzada aquesta sessió i es demanarà als participants que avaluen mitjançant el qüestionari en línia:

- Aquesta sessió final (annex 4).
- Aquesta última àrea ((annex 4).
- L'avaluació final del programa (annex 5).

Una vegada acabades totes les avaluacions, es premiarà als assistents amb un diploma i amb un obsequi. Finalment i per tancar el programa, es convidarà als participants a una "picadeta" en el saló d'actes mateix.

Seguint amb les sessions setmanals, cal dir en aquest apartat que, en general, l'estructura de les sessions serà sempre la mateixa (a excepció d'algunes). Així, a continuació es mostra en la Taula 5. Estructura general de les sessions, l'organització temporal d'una sessió. A banda, al final d'aquesta taula es mostren algunes consideracions que han de tenir-se en compte en relació a les sessions programades.

Taula 5. Estructura general de les sessions

Hora	Contingut de la sessió
10.00 – 10.45	Part teòrica: Totes les sessions comencen amb una primera part d'exposició de continguts. Aquesta part, depenent del professional o del treballador que la realitzen, versarà sobre una temàtica en concret. Totes les exposicions estaran suportades amb material audiovisual, és a dir, amb presentació PowerPoint (o en altres formats si el professional col·laborador així ho considera).
10.45 – 11.00	Descans: Es consideren 15 minuts de descans en totes les sessions.
11.00 – 11.45	Part pràctica: En aquesta segona part de la sessió es realitzaran diferents activitats com per exemple: visionat de vídeos, lectures, debats, etc. Així, l'objectiu no és que els participants sols escolten el que els diuen, sinó que participen de forma activa en les sessions.
11.45 – 12.00	Cloenda: Al final de cada sessió es presentaran ferramentes i materials perquè els protagonistes puguin aplicar els coneixements apresos a les seues cases. A banda, al final de cada sessió els participants reflexionaran sobre allò que han après en la sessió. Per últim, es realitzaran les avaluacions que pertoqueu en cada sessió.

Taula de l'estructura general de les sessions: Elaboració pròpia.

Consideracions a tenir en compte en aquest apartat:

* Totes les sessions tenen el mateix format, excloent la primera sessió on es realitza una dinàmica de presentació i una presentació del programa i del treballador. D'altra banda, la dotzena sessió de la tercera àrea de desenvolupament també té una estructura lleugerament diferent, ja que es realitza a l'aire lliure.

* Es consideren 15 minuts de descans en totes les sessions per així respectar el llindar de declivi de la concentració (al voltant de 45 minuts d'atenció plena) dels participants i que les sessions no avorreixen o es facen pesades.

* Al final de cada sessió, quan els participants ja no hi estiguen en la sala, el professional realitzarà les avaluacions que li pertocuen. A més a més, en les sessions on estiga present la figura del col·laborador, el treballador del programa inclourà les seues aportacions en el moment de l'avaluació.

* Les activitats proposades es troben emmarcades, en la mesura dels possibles, dintre dels tres períodes evolutius (infància, infantesa i adolescència). Així, una vegada format el grup dels participants, es poden modificar els continguts de les activitats però sempre seguint els objectius i el Currículum Òptim de Criança Positiva (Taula. 4).

* En l'apartat de cloenda (Taula 5. Estructura general de les sessions) i concretament en el que es refereix a “presentar ferramentes i materials” cal fer una especificació. Així, el que es pretén és, al final de cada sessió, presentar una diapositiva de PowerPoint oferint als pares diferents materials, ferramentes, guies o recursos (relacionats sempre amb el contingut de la sessió) per poder treballar a casa amb els seus fills/es.

3.6 CALENDARI DE LES SESSIONS. *Durant quant de temps?*

En relació a la temporització, aquest programa emmarcat dintre de les 4 àrees del COPP, consta d'un total de 42 competències parentals a tractar. D'aquesta manera, estes competències es tractaran una a una però de forma grupal. És a dir, cada sessió equival a una competència del COPP. Així, ens trobem davant d'un programa format per 42 sessions equivalents a 42 competències parentals que es tractaran de forma grupal amb tots aquells integrants del programa. D'altra banda, cada sessió es realitzarà els dissabtes de matí i la seua duració serà de dues hores (10.00 – 12.00 hores). Així, tractant una competència parental per setmana, el programa queda estructurat entre els mesos de setembre a agost (12 mesos), coincidint més o menys amb el calendari escolar (2017-2018). Així bé, per fer més esquemàtica i visual la informació aportada en el paràgraf anterior, a continuació es presenten dues taules resum on es facilita l'enteniment d'aquest apartat. D'aquesta manera, la primera taula (Taula 6. Àrees del desenvolupament a tractar) presenta la relació entre l'àrea del COPP a tractar, els mesos que es treballarà aquesta àrea i el nombre de les sessions dedicades a aquesta. Seguidament, es presenta la Taula 7. Temporització del programa, on es pot observar el pla operatiu al llarg de l'any 2017 – 2018.

Per últim i abans de presentar les taules, cal dir que aquest programa està programat per a realitzar-se l'any 2017 – 2018 però, l'estructura d'aquest és adaptable a qualsevol altre període. Així, pot adaptar-se perfectament al curs acadèmic 2018-2019, ja que aquest programa és flexible i no importa una modificació de les dates sempre que la base del programa no canvie. Altrament, en relació a les sessions, aquestes es realitzen els dissabtes de matí però, aquestes també poden ser modificades. Així, es poden crear dos grups i realitzar les sessions dues vegades per setmana. Atenent aquestes consideracions, cal dir que són unes decisions que no es poden prendre ara, sinó que aniran sorgint en el transcurs del programa. Així, a continuació es presenten les taules anomenades anteriorment.

Taula 6. Àrees del desenvolupament a tractar

ÀREA	MESOS	Nº SESSIONS
Desenvolupament cognitiu i lingüístic	Setembre – Novembre	7 sessions
Desenvolupament socioemocional	Novembre – Març	17 sessions
Context social i entorn físic	Març – Juny	12 sessions
Variables transversals	Juny – Juliol	6 sessions

Taula d'àrees del desenvolupament a tractar: Elaboració pròpia.

Taula 7. Temporització del programa

MESOS	Dies de la setmana								
2017	DL	DM	DM	DJ	DV	Dissabte		DG	
Setembre	4	5	6	7	8	9		10	
	Primera setmana de difusió i sensibilització a les entitats social de la ciutat de Gandia.								
	11	12	13	14	15	16 Difusió altres entitats socials possibles.		17	
	18	19	20	21	22	23 Difusió altres entitats socials possibles.		24	
	25	26	27	28	29	30 INCI DEL PROGRAMA (1a sessió) L'aprenentatge dels nostres fills/es.			
Tres setmanes de difusió i sensibilització als col·legis i instituts de la ciutat de Gandia.									
Octubre	2	3	4	5	6	7 (2a sessió) La imitació i el desenvolupament infantil.		8	
	9	10	11	12	13	14 (3a sessió) Els processos cognitius dels xiquets/etes.		15	
	16	17	18	19	20	21 (4a sessió) L'adquisició del llenguatge.		22	
	23	24	25	26	27	28 (5a sessió) El joc i el desenvolupament infantil.		29	
	30	31							
Novembre			1	2	3	4 (6a sessió) La Teoria de la Ment.		5	
	6	7	8	9	10	11 (7a sessió) Treballs i tasques acadèmiques.		12	
	13	14	15	16	17	18 (1a sessió) La sociabilitat infantil.		19	
	20	21	22	23	24	25 (2a sessió) La maduresa social.		26	
	27	28	29	30					
Desembre					1	2 (3a sessió) Les normes i límits de la conducta.		3	
	4	5	6	7	8	9 (4a sessió) El pensament crític.		10	
	11	12	13	14	15	16 (5a sessió) L'autonomia.		17	
	18	19	20	21	22	23 (6a sessió) L'autoestima.		24	
	25	26	27	28	29	30 (7a sessió) La comunicació familiar.		31	
2018	DL	DM	DC	DJ	DV	Dissabte		DG	
Gener	1	2	3	4	5	6		7	
	8	9	10	11	12	13 (8a sessió) L'aferrament infantil.		14	
	15	16	17	18	19	20 (9a sessió) Les emocions.		21	
	22	23	24	25	26	27 (10a sessió) Les relacions entre germans/nes.		28	
	29	30	31						
Febrer				1	2	3 (11a sessió) La frustració i el desenvolupament.		4	
	5	6	7	8	9	10 (12a sessió) El control parental.		11	
	12	13	14	15	16	17 (13a sessió) Els estils de resolució de conflictes.		18	
	19	20	21	22	23	24 (14a sessió) Els estils educatius.		25	
	26	27	28						
Març				1	2	3 (15a sessió) La coherència en l'educació dels fills/es.		4	
	5	6	7	8	9	10 (16a sessió) L'educació sexual.		11	
	12	13	14	15	16	17 (17a sessió) La transmissió de valors.		18	
	19	20	21	22	23	24 (1a sessió) Les cures substituïdes.		25	
	26	27	28	29	30	31 (2a sessió) Les xarxes de suport.			
Abril	2	3	4	5	6	7 (3a sessió) Els recursos institucionals familiars.		8	
	9	10	11	12	13	14 (4a sessió) El veïnatge i l'entorn físic.		15	
	16	17	18	19	20	21 (5a sessió) L'habitatge familiar.		22	
	23	24	25	26	27	28 (6a sessió) Comunicació família-escola.		29	
	30								
Maig		1	2	3	4	5 (7a sessió) L'estrès familiar.		6	
	7	8	9	10	11	12 (8a sessió) Els mitjans de comunicació.		13	
	14	15	16	17	18	19 (9a sessió) Les experiències quotidianes.		20	
	21	22	23	24	25	26 (10a sessió) La implicació d'ambdós progenitors.		27	
	28	29	30	31					
Juny					1	2 (11a sessió) Els conflictes en el nucli familiar.		3	
	4	5	6	7	8	9 (12a sessió) Oci i temps lliure en família.		10	
	11	12	13	14	15	16 (1a sessió) La flexibilitat educativa.		17	
	18	19	20	21	22	23 (2a sessió) El calendari evolutiu del nen/a.		24	
	25	26	27	28	29	30 (3a sessió) La influència ambiental en l'educació.			
Juliol	2	3	4	5	6	7 (4a sessió) L'escolta activa.		8	
	9	10	11	12	13	14 (5a sessió) Els estils comunicatius en família.		15	
	16	17	18	19	20	21 (6a sessió) Hàbits i rutines d'interacció familiar.		22	
	23	24	25	26	27	28		29	
	30	31	Període d'avaluació i valoració dels resultats.						
Agost			1	2	3	4	Període d'avaluació i valoració dels resultats. El dia 3 d'agost: Presentar a l'Ajuntament de Gandia l'informe oficial		5
	6	7	8	9	10	11	Divendres vesprada i dissabte matí: Devolució de resultats		12
	13	14	15	16	17	18			19
	20	21	22	23	24	25			26
	27	28	29	30					

Taula de la temporització: Elaboració pròpia.

* En roig es poden observar els dies festius:

2017	2018
<i>9 d'octubre. Dia de la Comunitat Valenciana.</i>	<i>1 de gener. Any nou</i>
<i>12 d'octubre. Dia de la Hispanitat.</i>	<i>6 de gener. Reis mags</i>
<i>1 de novembre. Dia de Tots Sants.</i>	<i>30 de març. Divendres Sant</i>
<i>6 de desembre. Dia de la Constitució.</i>	<i>1 de maig. Dia del treballador</i>
<i>8 de desembre. Dia de la Immaculada Concepció.</i>	
<i>25 de desembre. Nadals.</i>	

* el color morat es relaciona amb el pla de difusió i la devolució dels resultats que es presentarà més avant (apartat 3. 11).

Per últim i com s'ha comentat anteriorment, la temporització pot ser modificada o adaptada a les necessitats de la població destinatària. A més a més, les àrees a tractar també poden ser modificades, és a dir, aquest programa és flexible i pretén adaptar-se a les característiques dels participants, del SEAFI de Gandia i de l'Ajuntament de Gandia. D'altra banda, si l'ajuntament ho prefereix, pot contractar el programa per àrees d'interés de forma independent. Finalment, sols mencionar que tota la informació relacionada amb el programa estarà penjada en la web de l'Ajuntament de Gandia. A l'apartat de "Ciutadania", marcant l'opció de "Serveis Socials" i clicant al subapartat de "Família i menors". Així, dintre d'aquest subapartat hi haurà un enllaç que dirigirà a la persona interessada a la pàgina web del Programa de criança positiva.

3.7 RECURSOS. *Que és necessari?*

A continuació, es presenten els recursos necessaris per a portar endavant aquest programa. Així bé, aquest apartat queda dividit en 4 subapartats: l'apartat de recursos institucionals, l'apartat de recursos humans, l'apartat de recursos materials i per últim, l'apartat de recursos financers.

3.7.1 *Recursos institucionals*

Els recursos institucionals necessaris són els següents:

- *Sala de reunió del SEAFI.* Aquests és l'espai físic que es considera per a realitzar les sessions setmanals. Així bé, en relació a la utilització d'aquesta sala, es pot considerar que l'Ajuntament de Gandia o el SEAFI consideren oportuna la utilització d'un altre espai o sala per a portar endavant les sessions. Si és així, es valorarà si les condicions de la nova sala són les adequades per portar endavant les activitats/sessions.
- *Torradors del municipi de Marxuquera.* Per a realitzar la dotzena sessió de la tercera àrea de desenvolupament. Aquests són uns torradors municipals situats al poble de Marxuquera i són considerats com un bé públic.

D'altra banda, es consideren també les instal·lacions dels Serveis Socials de Gandia i de l'ajuntament per a possibles modificacions del programa, reunions amb els treballadors de Serveis Socials de Gandia, reunions amb els treballadors del SEAFI, entre altres professionals.

3.7.2 *Recursos humans*

Les persones que formaran part del programa, així com la seua implicació en aquest, són realment rellevant. Així bé, a continuació es presenten els membres que formaran part i que contribuiran a l'assoliment dels objectius.

El treballador, encarregat o responsable del programa. Cal dir que al llarg del programa s'utilitza el terme de treballador, responsable o encarregat, ja que es considera més apropiat utilitzar aquests termes que no el de "professional expert". Així, es considera que la treballadora, en aquest cas, jo, no és una professional experta de la criança positiva, sinó, una mena de "transmissora d'informació". Així, el material teòric que es presenta

en la part teòrica de les sessions, no es consideren opinions o creences personals, sinó informació científica aportada ara si, per professionals experts de la criança positiva i desenvolupament infantil i adolescent.

Els *col·laboradors o professionals convidats* que estaran presents en algunes sessions. Així, es compta amb: Un professor de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat de València. D'aquesta manera, el professor realitzarà la sessió dotze de la segona àrea: Desenvolupament socioemocional. D'altra banda, es compta també amb una infermera del servei de Planificació Familiar de la ciutat de Gandia. Així bé, aquesta presentarà la part teòrica de la sessió setze de la segona àrea: Desenvolupament socioemocional. Per últim, es compta amb la col·laboració de la metgessa del Centre de Salut de Ròtova (municipi de la comarca de la Safor, València). Així, la presència d'aquesta professional es donarà en la sessió set del tercer bloc: Context social o entorn físic. Per veure les activitats i el rol dels professionals que col·laboren en el programa, es remet al lector a l'annex 1. Activitats.

Els *protagonistes del programa*, els que realment faran possible la posada en marxa del programa, és a dir, els pares, mares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia. Com bé s'ha dit en l'apartat de destinataris, els protagonistes d'aquest programa poden acudir a aquest servei de forma voluntària o dirigits pels Serveis Socials o pel SEAFI de Gandia. Així doncs, al llarg del programa es consideren els termes de "protagonistes" o "participants", ja que des d'aquest programa es parteix del punt de vista que els participants són els agents de canvi. És a dir, ells són els protagonistes de les seues vides. L'objectiu del programa no és imposar unes regles estrictes en relació als estils de criança, sinó, que es pretén formar als familiars de les millors opcions que existeixen. Es considera un paper d'informador, no d'imponent de creences. Així, els familiars són els mateixos agents de canvi i els responsables de les seues accions parentals.

Els *voluntaris*. En aquest programa es consideren voluntaris a aquelles persones que de forma voluntària decideixen assistir a les sessions dels professionals col·laboradors. D'aquesta manera, les tres sessions dels col·laboradors es consideren de portes obertes a tot el públic interessat per la temàtica.

La *Junta Directiva del SEAFI de Gandia*. Els membres d'aquesta junta directiva avaluaran el programa i donaran suport i supervisió interna. Són considerats agents de coordinació amb el treballador del programa.

Els membres d'assumptes socials de *l'Ajuntament de Gandia i els Serveis Socials*. Així, aquests membres es consideren coordinadors interns del programa.

Per últim i per concloure aquest apartat de recursos humans, és necessària la col·laboració del professorat de la Universitat de València, així com del *Tribunal avaluador del Treball Fi de Màster*. Es compta amb aquest tribunal per a realitzar la primera avaluació externa (avaluació zero). Aquesta es tracta d'una avaluació per professionals externs i aliens al programa. Així, aquesta primera avaluació servirà per a veure si el treball és viable o no. Així doncs, es tindrà la presència de tres professionals de l'àmbit social que aportaran els primers punts positius o negatius del programa per a després, portar-lo endavant en l'àmbit social. A més, al llarg de la realització del programa, s'ha tingut la supervisió del Tutor assignat per a la realització del TFM.

3.7.3 Recursos materials

En relació als recursos materials, a continuació es presenta una taula resum de tots els materials que es necessiten per a la realització del programa. Es consideren com a infraestructura les sales o espais físics on es realitzaran les sessions setmanals. D'altra banda, es consideren materials no fungibles aquells que no es consumeixen pel seu ús. Per últim, es consideren materials fungibles aquells que amb la seua utilització es consumeixen o acaben esgotant-se.

Taula 8. Recursos material

TIPUS	RECURS	A CONSIDERAR!
Infraestructura.	Sala de reunions del SEAFI.	Sala espaiosa i amb suficient llum per a realitzar les sessions.
	Torradors de Marxuquera.	Per a realitzar una sessió a l'aire lliure.
No fungibles.	<i>En general per a les sessions:</i>	
	• Presentació PowerPoint per a cada sessió.	Es necessiten un total de 42 presentacions PowerPoint.
	• Mobiliari de la sala: cadires i taules.	Depenent dels participants es necessitaran més o menys cadires i taules.
	• 1 Projector (amb altaveus) i 1 pantalla per a projectar.	Aquest material ja es troba en la sala, pot ser que els altaveus no estigues inclosos, si és així, es requeriran uns altaveus externs.
	• 1 Ordinador portàtil.	Portàtil propi de la treballadora.
	• Cables per connectar el portàtil al projector.	Cables necessaris per a poder connectar el portàtil al projector.
	• Connexió Wi-Fi.	Del mateix edifici de la MANCOMUNITAT de municipis de la Safor.
	• Mòbils personals dels participants.	Per a realitzar els qüestionaris en línia després de cada sessió.
	• Qüestionaris en línia.	Es trobaran en l'enllaç del programa.
	• Instal·lació elèctrica (llum) i endolls.	Del mateix edifici de la MANCOMUNITAT de municipis de la Safor.
	<i>Per a alguna sessió en particular:</i>	
	• Vídeos del YouTube.	Veure annex 1. Activitats. Hi ha diverses sessions que requereixen visionat de vídeos.
	• Diapositives de PowerPoint.	Veure annex 1. Activitats. Diapositives específiques per realitzar la part pràctica.
	• Recurs en línia ABP.	Recurs en línia.
	• Guies en format electrònic per a mares i pares.	Veure annex 1. Activitats.
	• Presentacions PowerPoint dels tres col·laboradors.	3 presentacions PowerPoint.
Fungibles.	• Carpetes.	Depenent del nombre de participants.
	• Fulls en blanc.	5 paquets de fulls (grandària A4).
	• Bolígrafs bic.	3 paquets de bolígrafs.
	• Impressions per a les activitats pràctiques.	Aproximadament un total de 150 impressions.
	• Joc de taula "Emotions".	Aportat per la mateixa treballadora.
	• Variant: Còpies qüestionari "Estils educatius".	Si es decidirà realitzar aquest qüestionari, depenent dels participants es farien més o menys còpies.
	• Material per al pícnic: Menjar. Jocs tradicionals. Utensilis per a menjar. Utensilis de neteja.	Per aquest dia, cada participant s'encarregarà de portar una cosa, així, es realitzarà una distribució de material, menjar i utensilis.
	• Còpies dels diplomes per a l'última sessió.	Depenent del nombre de participants.
	• Obsequi/regal final.	Depenent del nombre de participants.
	• Menjar i beguda per a la "picadeta" de cloenda.	Menjar de càtering.

Taula de recursos materials: Elaboració pròpia.

3.7.4 Recursos financers

En este apartat es considera la forma de subvencionar aquest programa. Així doncs, a continuació es presenten tres possibles formes de subvencionar-lo i poder així portar-lo a la pràctica.

1. Mitjançant subvencions públiques de la Generalitat Valenciana

Esta és una de les primeres opcions que es presenten. Així, en l'actualitat estan sorgint en la Generalitat Valenciana diverses ajudes, beques i subvencions per a activitats emmarcades dintre de responsabilitat i suport social. Aquestes beques o subvencions a empreses o entitats locals públiques tenen la finalitat de contractar a gent jove i promoure així l'ocupació juvenil. D'altra banda, existeixen també, subvencions per a les empreses en contractar a gent jove inscrita al programa de Garantia Juvenil. Aquest programa és un servei emmarcat dintre del SERVEF i serveix de guia i orientació als joves aturats inscrits en aquest. Així, es considera aquesta una bona opció de subvencionar el programa, ja que el sou del treballador i les despeses que el programa origina, estarien cobertes per aquestes beques o subvencions. Per últim i en relació a este tipus de subvenció, l'entitat local, en aquest cas l'Ajuntament de Gandia, sols hi hauria de sol·licitar la beca en la pàgina web de la Generalitat Valenciana: www.gva.es.

2. Emmarcar el programa dintre de la partida pressupostaria que l'ajuntament atorga al SEAFI

Així, aquesta subvenció també possibilitaria el finançament del programa. Per concretar més aquest tipus de subvenció, el que es pretén és que els diners que l'Ajuntament de Gandia atorga al SEAFI, abasten la subvenció d'aquest programa. D'aquesta manera, esta opció es troba relacionada amb la tercera opció que es presenta en el següent apartat.

3. Mitjançant contracte laboral

Un altre tipus de subvenció del programa és mitjançant contracte laboral. Així, l'Ajuntament de Gandia contractaria a una psicòloga per portar endavant el programa. D'aquesta manera, l'ajuntament pot considerar els següents tipus de contractació:

- *Contractació d'una psicòloga a jornada completa (40 hores setmanals).* Així, les quaranta hores setmanals que suposen la jornada completa quedarien repartides entre: hores dedicades a la realització del programa i hores dedicades a treball dintre del SEAFI de Gandia o en un altre recurs social que l'ajuntament considere oportú.
- *Contractació d'una psicòloga a mitja jornada (20 hores setmanals).* Així, el treball realitzat per la psicòloga queda repartit de la mateixa manera que a jornada completa. La diferència amb l'anterior és el nombre d'hores.
- *Contractació d'una psicòloga amb contracte per obra o servici:* Així, en aquest cas es consideraria l'opció de contractar a la psicòloga per hores. Per a la realització del programa es calculen un total de 323 hores (veure taula 10. Pressupost humà).

Així, tant en l'apartat subvenció per contractació com en els altres dos, la treballadora pot realitzar altres funcions relacionades amb el càrrec de psicòloga (dintre del SEAFI o dintre d'altres serveis relacionats amb la família, infància i joventut). Per posar un exemple, en el cas subvenció per beques prestades per la Generalitat Valenciana, la treballadora podria dedicar hores a la setmana per servir de suport al servei SEAFI de Gandia i, els dissabtes de matí, realitzar el programa de criaça positiva. D'altra banda, en relació a la tipologia de contracte a jornada completa o mitja jornada, la treballadora junt amb el SEAFI de Gandia realitzaria una planificació setmanal per hores on es detallarien les tasques a realitzar entre setmana en aquest servei. Per últim i per concloure amb aquest apartat, l'Ajuntament de Gandia podria considerar l'opció d'oferir aquest programa de criaça positiva com una nova prestació o programa per als ciutadans de Gandia. Així, en la pàgina web de l'Ajuntament de Gandia (www.gandia.org), en l'apartat de "Ciutadania" → "Serveis Socials" → "Servei especialitzat d'atenció a la família i a la infància" es troben tres tipus de prestacions o programes: (1) Psicoteràpia familiar, (2) Orientació psicosocial i (3) Mediació familiar. Així, l'opció que es proposa és la creació d'un nou servei/programa/prestació dintre del SEAFI dirigit únicament i exclusiva a la criaça positiva i a les competències i habilitats parentals. Així, la treballadora entre setmana realitzaria les seues funcions dintre d'aquest programa i els caps de setmana realitzaria les sessions del programa.

3.8 COORDINACIÓ. *Amb qui es compta?*

Aquest apartat considera la coordinació entre els diferents agents que protagonitzen el programa. Així, es considera fonamental un treball coordinat i en xarxa, ja que mitjançant un treball col·lectiu i coordinat s'aconseguirà un major assoliment dels objectius. En aquest apartat es tracten dos tipus de coordinació: la interna i l'externa. Així bé, junt la coordinació interna i externa i junt el Pla de difusió que es desenvoluparà més avant, es pretén que tota la comunitat de Gandia conega aquest programa. Altrament, servir com a recurs social per a totes aquelles famílies que necessiten suport, ajuda o acompanyament en algun moment de la criança dels seus fills/es. A més, mitjançant la coordinació i el treball en xarxa, es pretén que tots els agents involucrats en àrees familiars, socials i/o juvenils de la ciutat de Gandia treballen de forma conjunta i cap al mateix fi. D'aquesta manera, mitjançant la coordinació es vol aplegar a tots aquells espais on estiguen involucrades les famílies: escoles, centres juvenils, instituts, serveis socials, SEAFI, etc. Perquè aplegar a tots aquests llocs? Doncs, per què tots els serveis o programes social conegen aquest programa i pugen utilitzar-lo com a recurs de referència o com a programa a presentar a les famílies. Així doncs, a continuació es presenten les formes de coordinació comentades en les línies anteriors, la coordinació interna i l'externa.

3.8.1 *Coordinació interna*

Aquest programa entén com a coordinació interna totes aquelles relacions entre el programa, el SEAFI de Gandia, els Serveis Socials i l'Ajuntament de Gandia. Així, es considera necessària una coordinació entre els diferents agents o sistemes, una coordinació fluida i habitual, amb constant comunicació entre professionals. D'aquesta manera, es considera necessària la comunicació Programa – Serveis Socials, ja que aquests serveis poden remetre a aquells familiars que ho consideren al nostre programa. Així bé, els serveis socials necessitarien en aquests casos, un feedback de com els membres que ells hi han remet funcionen dins del programa, així com el seu desenvolupament i els seus avanços. D'altra banda, es considera fonamental la coordinació i comunicació Programa – Ajuntament, ja que aquest necessita respostes del programa. És a dir, necessita saber si el programa és acceptat, si té un funcionament òptim i més important, si estan aconseguint-se els objectius pel que fou creat. Altrament, és necessària la col·laboració Programa – SEAFI. Mitjançant aquesta col·laboració i les

reunions que es tindran amb aquest servei, es pretén avaluar les sessions i el programa en general per poder prendre decisions sobre l'evolució d'aquest i els aspectes que es podrien millorar. A més, també és necessària la coordinació i comunicació amb els participants. Donar-los feedback de les seues actuacions, reconèixer els mèrits que estan tenint així com, valorar els avanços o limitacions que s'observen en cadascun d'ells.

Per últim, a continuació es presenten els objectius que es pretenen assolir amb la coordinació interna:

- ✓ Mantindre contacte amb els agents socials i ajuntament per transmetre informació professional així com aspectes a considerar del programa.
- ✓ Tenir reunions periòdiques o sessions d'avaluació per reflexionar sobre les accions i evolució del programa.
- ✓ Intercanviar experiències professionals que ajuden a millorar el programa.
- ✓ Intercanviar informació professional amb els serveis socials (en aquells casos en què els participants siguem remesos des d'aquest).
- ✓ Realitzar, de forma detallada i amb altres veus professionals, un informe final detallat i exhaustiu sobre el programa.
- ✓ Prendre decisions sobre aspectes relacionats en el funcionament de programa: aspectes relacionats amb la temporització, amb l'horari, amb el contingut, etc.
- ✓ Retornar resultats a les entitats socials.
- ✓ Mantindre una coherència educativa i una mateixa lineal d'actuació entre els diferents recursos socials.

3.8.2 Coordinació externa

En relació a la coordinació externa, aquest programa la considera com aquella coordinació i/o comunicació entre altres agents o professionals aliens al programa però que guarden relació en aquest, és a dir, entitats externes al programa però que l'influeixen. Així, es considera la coordinació amb els següents agents. Primerament, es considera fonamental la coordinació amb la *Universitat de València i amb el professorat*. Així, es mantindrà contacte amb professionals de l'àrea social per servir de guia o referència en el transcurs del programa. D'altra banda, també es considera la coordinació amb *altres entitats socials de la mateixa ciutat de Gandia*, com per exemple "El Consell dels joves de Gandia". Així, posant aquest servei com a exemple, el que es pretén és que tots els serveis municipals de Gandia relacionats amb família i criança estiguen informats i que

consideren aquest recurs sempre que ho consideren necessari. D'altra banda, es considera la coordinació amb els *serveis sanitaris* (centres mèdics i planificació familiar) perquè des d'aquests serveis, s'informe del programa i servisca de recurs social i familiar. D'altra banda, es considera necessària la col·laboració amb la *policia local de Gandia*, per saber si és necessari prendre mesures judicials en relació al programa. Altres recursos fonamentals amb els quals es mantindrà total col·laboració són amb les *escoles i instituts de Gandia*. Així, es considera rellevant que des dels serveis d'orientació educativa (d'infantil, primària i secundària) es conega aquest programa i el puguen fer servir com a recurs d'intervenció familiar. Per últim, també és necessària la col·laboració amb els *voluntaris* que assisteixen a les sessions, ja que necessiten estar informats d'aquestes i el procediment a seguir per assistir a elles.

En resum d'aquest apartat de coordinació, es pretén establir un sistema de coordinació àgil i fluid, que permeta el contacte directe i freqüent entre els serveis implicats. A més, mitjançant un constant feedback professional es pretén realitzar una acció conjunta i treballar de forma coordinada cap al mateix fi, una criança positiva a la ciutat de Gandia. Una criança positiva que, des d'aquest programa és considerada com responsabilitat una compartida. Una responsabilitat compartida entre famílies, agents socials i educatius, agents polítics, agents de comunicació i agents culturals. Així doncs, es considera que tots aquests agents tenen la responsabilitat d'educar i de promoure pautes de criança acceptables, dignes per als nens i nenes i que suposen una cobertura total de les seues necessitats.

3.9 PRESSUPOST. *Quin és el seu cost?*

En aquest apartat es consideren els costos que suposaria per a l'Ajuntament de Gandia la posada en marxa del programa. Així, a continuació es presenten diferents taules per plasmar els costos d'aquest. Primerament, es mostra la taula 9. Pressupost del material on es mostren els costos dels recursos materials necessaris. Seguidament, s'ofereix la taula 10. Pressupost humà on es presenten els costos humans del programa així com la variabilitat d'aquest dependent del tipus de finançament. Per últim, es mostra una taula final on es veuen les diferents opcions de pressupost dependent de les formes de contractació (Taula 11. Variabilitat pressupostaria).

Taula 9. Pressupost del material

R. MATERIALS	RECURS	PREU / UNITAT	PREU FINAL
Infraestructura.	Sala de reunions del SEAFI	No es requereix	No es requereix
	Torradors de Marxuquera (recurs públic).	No es requereix	No es requereix
<i>* Nota: El cost de la sala queda cobert pel pressupost anual que l'Ajuntament de Gandia atorga a aquest servei.</i>			
No fungibles. <i>*Nota: En aquest apartat de recursos no fungibles, no es consideren costos addicionals, ja que es consideren tots aquests recursos com materials que ja es troben dins la sala del SEAFI, materials d'accés gratuït (com les guies, vídeos del YouTube, etc.) o recursos que entren dintre d'un altre pressupost.</i>	Presentacions PowerPoint per a les sessions.	No es requereix	No es requereix
	Mobiliari de la sala: cadires i taules.	No es requereix	No es requereix
	1 Projector (amb altaveus).	No es requereix	No es requereix
	1 pantalla per a projectar.	No es requereix	No es requereix
	1 Ordinador portàtil.	No es requereix	No es requereix
	Cables per connectar PC – projector.	No es requereix	No es requereix
	Connexió Wi-Fi.	No es requereix	No es requereix
	Mòbils personals dels participants.	No es requereix	No es requereix
	Qüestionaris en línia. Creació de l'aplicació mòbil.	Dintre del pressupost de l'informàtic	Dintre del pressupost de l'informàtic
	Instal·lació elèctrica.	No es requereix	No es requereix
	Vídeos del YouTube.	No es requereix	No es requereix
	Diapositives de PowerPoint.	No es requereix	No es requereix
	Recurs en línia ABP.	No es requereix	No es requereix
	Guies en format electrònic.	No es requereix	No es requereix
Presentacions PowerPoint dels tres col·laboradors.	Dintre del pressupost del col·laborador	Dintre del pressupost del col·laborador	
Fungibles. <i>Nota: el cost final d'alguns d'aquests recursos es compta considerant com a exemple uns 15 participants. Així, dependent dels participants, el pressupost variarà més o menys, però no quantitats elevades.</i>	Carpets de plàstic per als participants.	0,60 cèntims	0,60 x 15 = 9 €
	5 paquets de 500 fulls (grandària A4).	3 €	3 x 5 = 15 €
	Pack: 50 bolígrafs BiC Cristal Original.	10,39 €	10,39 €
	Impressions: activitats pràctiques.	No es requereix	No es requereix
	Joc de taula "Emotions".	No es requereix	No es requereix
	Còpies qüestionari "Estils educatius".	No es requereix	No es requereix
	Material per al pícnic.	No es requereix	No es requereix
	Diplomes finals en cartolina.	0,10 cèntims	0,10 x 15 = 1.50 €
	Obsequi/regal final.	2 €	2 x 15 = 30 €
	Paper de regal.	0,60 cèntims	0,60 x 3 = 1.80 €
	Menjar per a la "picadeta" de cloenda.	Aprox. 30 €	Aprox. 30 €
PREU FINAL RECURSOS MATERIALS			97.69 €

Taula del pressupost material: Elaboració pròpia.

Taula 10. Pressupost humà

R. HUMANS	CARACTERÍSTIQUES	PREU FINAL
Responsable del programa. Persona titulada superior en àrees psicològiques i pedagògiques.	<i>Dependent del tipus de subvenció</i>	<i>Dependent del tipus de subvenció</i>
	Beques Generalitat Valenciana: 1000 € / mes.	No es requereix
	Contracte a jornada completa: 1.692 € / mes. <i>* veure més avall explicació.</i>	1.692 x 12 = 20.304 €
	Contracte a mitja jornada: 846 € / mes. <i>* veure més avall explicació.</i>	846 x 12 = 10.152 €
	Contracte per hores: Hores necessàries per a realitzar el pla de difusió: 5 hores al dia x 37 dies = 185 hores totals Hores necessàries per a realitzar el programa: 3 hores al dia x 46 dies = 138 hores totals Total hores: 323 hores Salari per hora: 30 €	323 hores x 30 = 9.690 €
Col·laboradors.	Professor (Universitat de València)	40 € (despeses professionals).
	Metgessa (Centre Salut de Ròtova)	40 € (despeses professionals).
	Infermera (Planificació Familiar Gandia)	40 € (despeses professionals).
Programador informàtic.	Informàtic per a: crear la pàgina web del programa i crear l'aplicació per poder avaluar els qüestionaris en línia.	500 €

Taula del pressupost humà: Elaboració pròpia.

* **Nota:** Per delimitar el salari, es remet a la Resolució de 22 de juny de 2015, de la Direcció General de Treball, per la que es registra i publica el Conveni col·lectiu estatal d'acció i intervenció social 2015-2017 (Llei N° 7435, 2015). Així, l'aspirant a contractació es considera dins del grup professional 1 (titulat/ada Universitària). Dintre d'aquesta documentació, en l'apartat d'ANNEX II es pot observar la taula del salarial per grup professional i s'observa que en el grup professional 1 el salari base brut anual de l'any 2015 fou de 20.300€. A partir d'aquesta xifra es considera 20.300 € repartit entre 12 mensualitats i ens dóna un resultat de **1.692 € / mes.** Així, aquesta xifra es consideraria amb la contractació a jornada completa. D'altra banda, considerant el cas de mitja jornada, dividim els 1.692€ i ens dóna un salari mensual final de **846 € / mes.**

Taula 11. Variabilitat pressupostària

Cost estàtic (837,69 €)	Cost variable	Càlculs	Preu final
Recursos materials (97,69 €) Col·laboradors (120 €) Informàtic (500 €) Pla de difusió (120 €)	Beca Generalitat Valenciana No es requereix	$837,69 + Beca$	837,69 €
Recursos materials (97,69 €) Col·laboradors (120 €) Informàtic (500 €) Pla de difusió (120 €)	Jornada completa 21.996 €	$837,69 + 21.996 €$	22.833,69 €
Recursos materials (97,69 €) Col·laboradors (120 €) Informàtic (500 €) Pla de difusió (120 €)	Mitja jornada 10.998 €	$837,69 + 10.998 €$	11.835,69 €
Recursos materials (97,69 €) Col·laboradors (120 €) Informàtic (500 €) Pla de difusió (120 €)	Contracte per hores 9.690 €	$837,69 + 9.690 €$	10.527,69 €

Taula de variabilitat pressupostària: Elaboració pròpia.

Així bé, en aquesta taula final el lector pot observar la variabilitat del cost del programa. La finalitat d'aquesta taula és mostrar diferents costos del programa tenint en compte les diferents funcions que es realitzarien. D'aquesta manera, l'ajuntament considerarà el pressupost que més s'adapte a les seues necessitats. D'altra banda, el pressupost és flexible i pot sofrir modificacions si així es considera oportú.

3.10 SISTEMES D'AVALUACIÓ. *Com s'avalua el programa?*

Aquest apartat d'avaluació es basa en les consideracions del “Plan Estratégico del tercer Sector de Acción Social. Guía de Evaluación de Programas y Proyectos Sociales” (Plataforma de ONG de Acción Social, 2010). Així, els processos d'avaluació són de gran rellevància en els projectes socials, ja que es requereix d'ells per adoptar mesures racionals i en perspectiva de futur. Segons la Plataforma de ONG de Acción Social (2010) un projecte necessita una metodologia avaluadora per poder determinar la informació rellevant i si aquesta és beneficiosa. A banda, este autor considera la importància de l'avaluació abans – durant – després de la implementació del programa. Així, aquest tipus d'avaluació possibilita aprendre de l'experiència i prendre millors decisions futures d'actuació. Atenint-nos a aquestes característiques, les següents pàgines tracten la metodologia avaluadora tenint com a base les consideracions d'aquest pla estratègic (Perea, 2010).

En relació a les següents pàgines, es creu convenient realitzar una primera aproximació per a situar al lector. Així bé, aquest apartat d'avaluació queda dividit en tres subapartats: avaluació atenent a la temporització, atenent l'objecte d'estudi i atenent a l'agent avaluador. Així, en aquests subapartats es presenten les formes en què s'avaluarà el programa. D'altra banda, en aquests subapartats cal considerar que aquesta proposta avaluadora pot ser variable, és a dir, pot anar modificant-se. A més, els qüestionaris als quals remetent les taules, són també temptatius. Així, aquests poden tractar-se de qüestionaris de la proposta inicial o de proposta 1.0. Un altre punt a considerar és el dels qüestionaris en línia per als participants. Així mateix, es considera una proposta innovadora el fet d'avaluar les sessions finals mitjançant els mateixos telèfons mòbils. Així, cada participant al final de la sessió, avaluarà la sessió de forma electrònica mitjançant l'aplicació creada per aquesta finalitat. Així doncs, a continuació es presenta l'avaluació d'aquest programa de criança positiva.

3.10.1 Atenent a la temporització

En aquest cas, es fa referència a l'espai temporal i cronològic del programa. Així, cal distingir cinc grans moments avaluadors: Avaluació prèvia, Avaluació inicial, Avaluació continua, Avaluació final i Avaluació participativa.

Avaluació prèvia: Abans de començar amb l'execució del programa. Es considera la necessitat de formar als pares, mares o tutors legals en habilitats i competències parentals, a causa de les ràpides i diverses transformacions familiars, econòmiques, socials i polítiques. D'aquesta avaluació prèvia surt la necessitat de crear este programa de criança positiva (per a més informació sobre la necessitat d'aquest programa, consultar l'apartat de justificació). A més a més, aquest programa també compta amb l'avaluació prèvia del professorat que conforma el Tribunal de defensa del Treball Fi de Màster. Els membres del tribunal, professionals de l'àmbit social, realitzaran la primera avaluació prèvia sobre la viabilitat d'aquest programa. Així mateix, mitjançant la seua avaluació es valoraran els punts forts i els punts febles i es modificaran els apartats que es consideren oportuns per a la seua posada en pràctica. Així bé, aquesta és considerada la primera avaluació externa o avaluació zero.

Avaluació inicial: Al principi de l'execució. L'objectiu d'aquesta primera avaluació és conèixer les expectatives inicials i els coneixements previs que tenen tant el treballador com els participants. Aquesta primera avaluació es considera fonamental per conèixer quin és el punt de partida. Tant del treballador com dels participants. Així bé, els membres implicats en aquesta avaluació inicial són: el treballador responsable del programa i els participants d'aquest. D'aquesta manera, cada agent avaluador ha d'avaluar-se a si mateixa, al treballador o participants i al programa. A continuació es presenta la taula 12. Avaluació inicial, on es pot observar de forma més detallada el procediment a seguir.

* Nota: Per a veure els qüestionaris i el material creat per a realitzar l'avaluació inicial, es remet al lector a l'annex 2. Qüestionaris de l'avaluació inicial.

Taula 12. Avaluació inicial

AVALUACIÓ INICIAL	Qui avalua?					
	Treballador			Participants (web)		
Que avalua?	Si mateixa	Participants	Programa	Si mateixa	Treballador	Programa
Expectatives inicials. Que espere de...?	El treballador avalua el que espera de si mateixa com a treballador mitjançant un full de registre abans de la primera sessió.	El treballador avalua que espera dels participants mitjançant un full de registre abans de la primera sessió.	El treballador avalua que espera del programa mitjançant un full de registre abans de la primera sessió.	El participant avalua que espera de sí mateixa mitjançant un qüestionari en línia al inici de la primera sessió.	El participant avalua que espera del treballador mitjançant un qüestionari en línia a l'inici de la primera sessió.	El participant avalua que espera del programa mitjançant un qüestionari en línia a l'inici de la primera sessió.
Coneixements inicials. Que se sobre...?	En aquest cas, el treballador NO avalua els propis coneixements inicials.	El treballador avalua els coneixements inicials dels treballadors mitjançant l'avaluació dels seus qüestionaris en línia.	En aquest cas, el treballador no realitza una avaluació de coneixements previs sobre el programa.	Els participants avaluen els seus coneixements previs respecte a la parentalitat positiva mitjançant un qüestionari en línia al inici de la primera sessió.	En aquest cas, no es requereix avaluació.	Els participants avaluen el que saben sobre el programa mitjançant un qüestionari en línia.

Taula d'avaluació inicial: Elaboració pròpia.

competències parentals

dels participants mitjançant l'escala anomenada: “Escala de Parentalidad Positiva (e2p)” (Gómez i Muñoz, 2014). Aquesta escala pretén identificar les competències parentals mitjançant 54 ítems relacionats amb 4 àrees: vincle, formació, protecció i reflexió. Així, aquests ítems es relacionen en comportaments quotidians de criança que els progenitors tenen amb els seus fills. A més, mitjançant aquesta s'avalua la percepció o valoració que l'adult té respecte a les mateixes competències parentals.

* Nota: Per a veure aquesta escala, es remet al lector a l'annex 3. Escala de Parentalidad Positiva (e2p).

D'aquesta manera, es pretén utilitzar aquesta escala per veure l'eficàcia del programa i si aquest influeix de forma positiva en la vida i criança dels progenitors i famílies. Així mateix, aquesta escala es passarà als protagonistes a l'inici (avaluació inicial), al final del programa (avaluació final) i, una vegada finalitzat el programa i transcorreguts alguns mesos (avaluació a posteriori).

Avaluació continua: Durant l'execució. L'objectiu d'aquesta avaluació és extreure reflexions i conclusions sobre el desenvolupament i execució del programa. A més, mitjançant aquesta, es poden examinar i detectar els progressos, debilitats i fortalees tant del treballador, com dels participants, com del programa. Així, els membres implicats en l'avaluació continua són: el treballador responsable de programa, els participants i la Junta Directiva del SEAFI de Gandia. Així, a continuació es presenta la taula 13. Avaluació continua per a presentar la informació de forma més detallada

* Nota: Per a veure els qüestionaris i el material creat per a realitzar l'avaluació continua, es remet al lector a l'annex 4. *Qüestionaris de l'avaluació contínua.*

Taula 13. Avaluació contínua

AVALUACIÓ CONTINUA	Qui avalua?					
	Treballador			Participant (web)		
Que avalua?	Si mateixa	Participants	Programa	Si mateixa	Treballador	Programa
<i>Després de cada sessió.</i> Que he après sobre...?	El treballador avalua de si mateixa els progressos, debilitats i fortalees al final de cada sessió.	El treballador avalua els progressos, debilitats i fortalees dels participants al final de cada sessió.	El treballador avalua els objectius de la sessió (veure annex. 1) a banda, dedica un espai per veure els punts forts i febles de la sessió.	El participant després de cada sessió avaluarà de si mateixa: la satisfacció i els aprenentatges mitjançant un qüestionari en línia.	El participant després de cada sessió avalua la satisfacció amb el treballador i el que considera que a après d'ell, mitjançant un qüestionari en línia.	Els participants avaluen al final de cada sessió, el grau de satisfacció amb la sessió, mitjançant un qüestionari en línia.
<i>Al final de cada àrea de desenvolupament.</i> D'aquesta àrea puc dir que...	El treballador avalua de si mateixa els progressos, debilitats i fortalees al final de cada àrea.	El treballador avalua els progressos, debilitats i fortalees dels participants al final de cada àrea.	El treballador avalua els objectius al final de cada àrea de desenvolupament. A més, dedica un espai per veure els punts forts i febles de l'àrea.	El participant al final de cada àrea avaluarà de si mateixa: la satisfacció i els aprenentatges mitjançant un qüestionari en línia.	El participant després de cada àrea avalua la satisfacció amb el treballador i el que considera que a après d'ell, mitjançant un qüestionari en línia.	Els participants avaluen al final de cada àrea, el grau de satisfacció amb l'àrea, mitjançant un qüestionari en línia.
Junta Directiva del SEAFI de Gandia						
Que avalua?	Al treballador		Als participants		Al programa	
<i>Al final de cada àrea de desenvolupament.</i> D'aquesta àrea de desenvolupament podem dir que...	La junta directiva avaluarà al final de cada àrea de desenvolupament els progressos, debilitats i fortalees del treballador.		La junta directiva avaluarà al final de cada àrea de desenvolupament els progressos, debilitats i fortalees dels participants.		La junta directiva avaluarà al final de cada àrea de desenvolupament els progressos, debilitats i fortalees del programa.	

Taula d'avaluació contínua: Elaboració pròpia.

Avaluació final: Al final de l'execució. Aquesta té l'objectiu de valorar el desenvolupament global del programa una vegada finalitzat, permetent l'extracció de conclusions, aprenentatges i aspectes a millorar. En aquesta avaluació final s'extrau informació sobre: satisfacció personal, aprenentatge i eficàcia. Així, aquesta avaluació permet, segons Perea (2010) analitzar el funcionament del programa i emetre un informe final que permetrà conèixer la qualitat de la intervenció així com millorar la planificació i adequació de futurs programes de contingut similar. En relació als agents avaluadors, en aquest cas es considera l'avaluació per part del treballador, dels participants i de la Junta Directiva del SEAFI. Així, a continuació es mostra la Taula 14. Avaluació final on es presenta aquest tipus d'avaluació de forma detallada.

* Nota: Per a veure els qüestionaris i el material creat per a realitzar l'avaluació final, es remet al lector a l'annex 5. Qüestionaris de l'avaluació final.

Taula 14. Avaluació final

AVALUACIÓ FINAL	Qui avalua?					
	Treballador			Participant (web)		
Que avalua?	Si mateixa	Participants	Programa	Si mateixa	Treballador	Programa
Al final del programa. Finalment considere que...	El treballador s'avalua a si mateixa com a coordinador del programa.	El treballador avalua (mitjançant l'escala e2p) l'evolució dels participants en relació a la criança positiva.	El treballador avalua els resultats del programa mitjançant la valoració dels objectius d'aquest i l'emissió d'un informe final.	El participant avalua la satisfacció personal, l'aprenentatge i la mateixa eficàcia en haver-hi realitzat el programa. A més, completarà una altra vegada l'escala e2p.	El participant avalua la satisfacció personal, l'aprenentatge i l'eficàcia del treballador.	El participant avalua la satisfacció, l'aprenentatge i l'eficàcia del programa.
Junta Directiva del SEAFI de Gandia						
Que avalua?	Al treballador		Als participants		Al programa	
Al final del programa. Finalment considere que...	La junta directiva la satisfacció amb el treballador i la seua eficàcia com a coordinador del programa.		La junta directiva avaluarà els resultats dels participants.		La junta directiva avaluarà el programa de forma global i emetrà un informe final.	

Taula d'avaluació final: Elaboració pròpia.

Avaluació a posteriori: Un temps després a l'execució del programa. Aquesta té l'objectiu d'analitzar en profunditat les repercussions en el context social de la intervenció, en aquest cas, el familiar. Així, esta avaluació la realitzaran els participants del programa mesos després a la seua execució. Els participants rebran al primer, al tercer, al sisé i al dotzé mes la “Escala de Parentalidad Positiva (e2p)” (Gómez i Muñoz, 2014) al correu electrònic i hauran de complimentar-la.

3.10.2 Atenent a l'objecte d'estudi

En relació a l'objecte d'estudi i la seua forma d'avaluació, a continuació es presenten les tres tipologies d'avaluacions que s'utilitzen:

Avaluació del propòsit: En aquest cas s'avaluen els objectius generals del programa en finalitzar l'execució d'aquest. Així es pot veure si els objectius han sigut realistes i si s'han aconseguit o no. Així, s'avalua l'eficàcia del projecte. Els encarregats d'avaluar són: el treballador i la Junta Directiva del SEAFI. (veure annex 5. Avaluació final).

Avaluació de la naturalesa del programa: Es realitza un desenvolupament narratiu. Així, l'encarregat de realitzar aquesta avaluació és el treballador del programa. D'aquesta manera, la realitzarà: al final de cada sessió i al final de cada etapa (veure annex 4. Avaluació continua) i, a més, al final del programa mitjançant l'informe final (veure annex 5. Avaluació final).

Avaluació mitjançant escales: Aquest apartat es refereix a les tècniques de recollida d'informació. Així, en aquest programa s'utilitzen tant tècniques quantitatives (qüestionaris en línia, enquestes i qüestionaris) com tècniques qualitatives (descripció i avaluacions de les sessions de forma descriptiva, observació i redacció d'informes).

3.10.3 Atenent a l'agent avaluador

En aquest cas, es tracten els membres responsables de l'avaluació del programa. Així, a continuació es detallen els tres tipus d'avaluació segons el subjecte que la realitze:

Avaluació externa: Els membres encarregats de realitzar l'avaluació externa són els professors del tribunal de defensa del Treball Fi de Màster. Aquests són professionals aliens a l'execució del programa. Així, aquests professionals del camp social realitzaran una primera avaluació prèvia per analitzar els continguts d'aquest programa i orientar sobre possibles dificultats i fortaleces que poden existir. D'aquesta manera, a partir de les aportacions d'aquest tribunal extern, el programa podrà sofrir canvis en la seua estructuració. Així doncs, aquesta és una primera avaluació que servirà de guia abans de l'execució del programa.

Avaluació interna: Els responsables de la gestió del programa. Aquesta, sol associar-se a l'avaluació continua anomenada anteriorment. Així, esta avaluació queda realitzada pel treballador responsable del programa i per la Junta Directiva del SEAFI de Gandia. Aquest tipus d'avaluació té el risc de "l'autoafirmació positiva" que pot interferir en els veritables obstacles del programa (Perea, 2010). Així, es deu tenir en compte que, tant el professional com la junta directiva, deuen tenir un punt de vista crític i objectiu davant l'avaluació del programa.

Avaluació participativa: Els beneficiaris del programa. Aquest tenen un paper actiu en el procés d'avaluació del programa. Així, mitjançant les seues aportacions es poden realitzar millores en l'execució i desenvolupament del programa. Així doncs, la informació aportada pels participants té la funció de fomentar canvis i ajustaments durant i després del programa, per a millorar en etapes futures o per a definir noves accions.

En resum d'aquest apartat d'avaluació, es realitzarà una avaluació atenent a les característiques temporals (abans – durant – després) analitzant diferents aspectes relacionats amb els objectius i naturalesa del programa i comptant amb el paper actiu dels membres avaluadors: el mateix treballador encarregat del programa, la Junta Directiva del SEAFI i els participants/protagonistes del programa. Així, el treballador i els participants s'avaluaran a si mateixa (respecte al programa), avaluaran al/als altres (la visió que tenen del treballador i el treballador dels participants) i per últim, avaluaran el programa (la visió que tenen d'aquest).

3.11 PLA DE DIFUSIÓ I DEVOLUCIÓ DE RESULTATS

En aquest apartat de difusió i devolució de resultats es consideren les actuacions que el treballador del programa realitzaria per donar-lo a conèixer. Així, mitjançant els subapartats que es presenten a continuació es pretén explicar de la forma més detallada possible les accions que es realitzarien per aconseguir els objectius fonamentals del pla, que són:

- Divulgar el contingut del programa i sensibilitzar tant a les entitats socials i locals, com a la població general de Gandia.
- Sensibilitzar envers la criança positiva a tots els agents (tant socials com familiars) involucrats en la criança dels fills/es.
- Donar a conèixer el programa a tots els agents socials de la ciutat perquè el consideren com una ferramenta de treball i es puga utilitzar com a recurs destinatari de famílies amb problemes o amb situació de risc.
- Optimitzar l'intercanvi d'informació professional i potenciar una comunicació eficient entre les institucions involucrades, per així, treballar tots cap al mateix fi i en la mateixa direcció.

3.11.1 Difusió del programa i sensibilització

En aquesta primera fase es donarà a conèixer el programa a totes les entitats o agents que es consideren membres de la coordinació (veure apartat de coordinació) i, a més, a tota la població de Gandia. Així doncs, aquesta difusió i sensibilització queden emmarcades durant les quatre primeres setmanes de setembre (veure apartat de temporització). La primera setmana es dedicarà a visitar a tots els agents socials i locals de Gandia que tinguen relació amb el benestar social, la família, la infància i l'adolescència. D'altra banda, durant les tres setmanes següents es visitaran (en la mesura dels possibles) totes les escoles i instituts de la ciutat de Gandia, entre altres serveis que formen part de la coordinació externa. Així doncs, seguidament es presenta la Taula 15. Nivells organitzatius on influeix el pla d'actuació, perquè el lector observe els agents als quals va dirigit aquest pla. Després d'aquesta, es mostren les accions que es realitzaran en cada nivell d'influència. Per últim, per tenir més informació sobre aquestes tres primeres setmanes i la forma en què s'estructuren, es remet al lector a l'annex 6. Cronograma del Pla d'actuació i devolució dels resultats.

Taula. 15 Nivells organitzatius on influeix el pla d'actuació

NIVELL	AGENTS		
NIVELL INERN <i>Relacionat en la coordinació interna del programa.</i>	AJUNTAMENT DE GANDIA.		
	SEAFI DE GANDIA.		
	CENTRES SOCIALS DE GANDIA. <ul style="list-style-type: none"> • Centre social de Beniopa. • Centre social del Raval. • Centre Social de Plaça El·líptica. • Centre Social de Corea. • Centre Social del Grau. 		
NIVELL EXTERN <i>Relacionat en la coordinació externa del programa.</i>	UNIVERSITAT DE VALÈNCIA I PROFESSORAT.		
	ALTRES ENTITATS SOCIALS DE GANDIA. <ul style="list-style-type: none"> • Centre de dia per a menors i joves. • Centres d'esplai. • Consell dels joves. • Consell de benestar social. 		
	SERVEIS SANITARIS DE GANDIA. <ul style="list-style-type: none"> • Hospital Francesc de Borja. • Centre de Salut de Corea. • Centre de salut de Beniopa. • Centre de Salut del grau. • Consultori del Raval. • Consultori de Benipeixcar. • Consultori de Beniopa. 		
	CENTRES EDUCATIUS DE GANDIA.		
	Col·legis Públics (infantil i primària): CEIP Benipeixcar. CEIP Botànic Cavanilles. CEIP Cervantes. CEIP Joan Martorell. CEIP Joan XXIII. CEIP Les Foies. CEIP Montdúver. CEIP Roís de Corella. CEIP Sant F. de Borja. CEEspecial Enric Valor.	Institut Ensenyament Secundari (ESO, batxillerat i FP): IES Ausiàs March. IES Maria Enríquez. IES Tirant Lo Blanc. IES Veles e Vents.	Col·legis Privats Concertats (Infantil, Primària i Secundària): CC Abad Sola. CC Abecé. CC Borja Jesuïtes. CC L'Escola Pia. CC Gregori Mayans. CC Escolàpies Gandia. CC Nuestra Sra. del Carmen. CC A. Suárez de Calderón.
POLICIA LOCAL DE GANDIA			
NIVELL GENERAL <i>Tots els ciutadans possibles.</i>	Tots els ciutadans de la ciutat de Gandia i no sols als de Gandia, sinó també a les famílies dels pobles que envolten la ciutat.		

Taula dels nivells organitzatius: Elaboració pròpia.

Accions a realitzar a nivell intern o transversal: Les actuacions que es reflexen a continuació són aquelles que aniran dirigides als membres de coordinació interna. Així be, les accions que es realitzen durant aquesta primera setmana de setembre i que pretenen influir en la totalitat dels serveis socials de Gandia són les següents:

- Enviar a tots els agents un correu electrònic amb informació detallada sobre el programa, els seus objectius i les seues activitats.
- Realitzar visites a tots els agents (amb cita prèvia o concertada) per informar millor sobre el programa, reflexionar sobre possibles accions a modificar, valorar punts forts i febles i, molt important, considerar si hi ha famílies que necessitarien d'aquest programa i preparar els documents necessaris (fitxa d'inscripció, veure annex 6).
- Durant tot el desenvolupament del pla d'acció i del programa, mantenir el contacte amb els professionals i mantenir-los informats dels avanços i noves informacions del programa. Així, aquest tipus de contacte es realitzarà mitjançant correu electrònic i/o reunions programades.
- Realitzar una primera jornada informativa (veure annex 6) on es presente el programa, tant als agents socials, com a tota la població de Gandia. Així, aquesta es considerada de portes obertes, dirigida als professionals de la ciutat, però també a tot aquell ciutadà que vulgui assistir.

Accions a realitzar a nivell extern: Les accions que es pretenen realitzar en aquest nivell es realitzaran en les tres ultimes setmanes de setembre. Els agents destinataris d'aquestes accions poden observar-se en la taula 15. Nivells organitzatius on influeix el pla d'actuació. A banda, en l'annex 6 es pot veure com s'organitzen els dies per poder visitar a totes les entitats. Així doncs, a continuació es presenten les accions a realitzar:

- Enviar a totes les entitats, centres educatius i altres, un document on s'explique el programa, els objectius que es pretenen assolir i les activitats previstes
- Visites a totes les entitats socials i educatives de la ciutat de Gandia per informar de forma més detallada el contingut del treball. Així, es mantindrà una reunió amb l'orientador/a educatiu/va i aquest/a serà l'encarregat/da de mantenir informats a la resta de personal docent.
- Concretament en els centres educatius, es realitzaran sessions informatives en les AMPES que així ho desitgen per informar als familiars. Es considera aquest punt

bastant rellevant ja que consisteix en una presentació directa a les famílies, a les verdaderes protagonistes del programa.

- En relació a la Policia Local, es realitzarà també una visita per informar als membres i per a que consideren aquest programa com un recurs d'intervenció.
- En relació amb la Universitat de València, al voltant del mes d'octubre es realitzarà una presentació al Saló d'actes de la Facultat per a tot alumnat i professorat que vulgui assistir i proposar noves idees i consideracions.

En resum, el que es pretén es que tots els membres (tant externs com interns) es trobin involucrats en el programa, que el coneguin i que el difonen. A banda, es pretén durant tot el procés de divulgació informar de tots els canvis i aspectes rellevants a totes estes entitats per mantenir-les al dia de tots els avanços del programa

Accions a realitzar nivell general o poblacional: En aquest apartat es consideren les accions que és realitzaran per influir en tots els membres de la comunitat de Gandia. Així, mitjançant la difusió d'informació del programa, es vol aconseguir que tota la ciutat conegui el programa i el tingui present per a qualsevol necessitat familiar. Així doncs, les accions que es realitzen són:

- Crear un enllaç dins la pàgina web del Ajuntament de Gandia que done informació sobre aquest programa de forma detallada, oberta i pública. Així bé, els usuaris realitzarien aquest recorregut dins la pàgina web de l'ajuntament: Ajuntament de Gandia > Ciutadania > Serveis Socials > Servei especialitzat d'atenció a la família i infància > Programa de Parentalitat Positiva.
- Crear una pàgina web exclusiva d'aquest programa. Així, dintre de la pàgina web de l'ajuntament, hi haurà un enllaç que dirigirà a aquesta pàgina web. En aquesta nova pàgina, es presentarà informació, documentals, articles científics, entrevistes, guies útils per a pares i mares, guies per a treballadors, etc.
- Crear una bústia de suggeriments en línia (anònima o no) on qualsevol ciutadà pot aportar idees sobre el programa, així com opinar lliurement sobre els aspectes positius o negatius que considere respecte aquest. Es considera molt important la transparència del programa i també s'oferirà un correu electrònic de suggeriments, dubtes, aclaracions, peticions o qualsevol aspecte que la ciutadana vulgui mencionar respecte el programa

- Crear un Facebook del programa. Al igual que la pàgina web, aquest es un recurs per divulgar material científic, documents, guies, etc. A més, també serveix per difondre informació del programa i detallar els avanços que es donen durant la realització d'aquest.

D'altra banda i en relació a les accions que es realitzarien, a continuació es mostren les ferramentes que es pretenen utilitzar per portar endavant el pla de difusió:

- **Imatge corporativa:** Es crearia un logotip del programa
- **Tecnologies de la comunicació:** es crearia una pàgina web pròpia del programa, un enllaç en la pàgina de l'Ajuntament de Gandia i un Facebook propi del programa.
- **Material promocional:**
  - Tríptics i targetes amb informació del programa
  - Cartells per la ciutat de Gandia que es situaran a les entitats socials
- **Mitjans de comunicació:**
  - El periòdic de Gandia i periòdic de la Safor
  - Notícies en la web de l'Ajuntament de Gandia
  - Entrevista amb tele Gandia.

Així doncs, a continuació es mostra el pressupost del pla de difusió mitjançant una taula de contingut:

Taula 16. Pressupost del pla de difusió

Ferramentes	Acció	Preu final
Imatge corporativa.	Creació del logotip del programa.	No es requereix
Tecnologies de la comunicació.	Pàgina web pròpia del programa.	Aquestes accions entren dins del pressupost de l'informàtic (veure taula 10. Pressupost humà)
	Enllaç de la pàgina dintre la web de l'ajuntament.	
	Creació d'un Facebook.	
Material promocional.	100 tríptics.	50 €
	100 targetes.	20 €
	100 cartells.	50 €
Mitjans de comunicació.	Notícia en el periòdic, en la web i entrevista amb tele Gandia.	No es requereix
Preu final del pla de difusió		120 €

Taula del pressupost del pla d'actuació: Elaboració pròpia.

Per finalitzar aquest apartat sols cal comentar que este pla es considera un pla de difusió flexible. Flexible pel simple fet que en qualsevol moment pot sofrir modificacions i transformacions. És així degut al nombre de visites que es deuen realitzar, aquestes poden variar en horari i en temps, però la finalitat del pla segueix com a base, donar a conèixer el programa a la ciutat de Gandia.

3.11.2 Captació i selecció dels participants

Com ja s'ha mencionat en l'apartat de destinataris al principi del programa, els familiars de Gandia poden accedir al programa mitjançant dues vies: remets pels serveis socials o apuntat de forma voluntària. Així doncs, durant tot el mes de setembre, tant els serveis socials de Gandia com els familiars de forma voluntària, poden implementar la fitxa d'inscripció (veure annex 6) penjada en la web del programa i fer-la arribar a la coordinadora del programa. Així bé, existeixen dos vies per poder entregar la fitxa: presentant la fitxa impresa al SEAFI de Gandia, o mitjançant correu electrònic al correu del programa: maresiparesenpositiu@hotmail.com. Així, és dóna tot el mes de setembre per anar coneixent el programa i anar inscrivint-se. Però, en relació a la inscripció al programa, cal mencionar alguns aspectes. El primer és que aquest programa és gratuït, no hi ha ningun cost associat per part dels participants. Segon, el programa no és tancat, qualsevol persona pot apuntar-se en qualsevol moment i assistir a les sessions que preferisca (primerament inscrit). Per últim, s'ha considerat el primer mes de setembre com a inici d'inscripció per a tenir una idea dels participants que formaran part de les sessions i considerar possibles modificacions. Així, potser hi hagen molts participants i siga convenient realitzar dues sessions setmanals.

3.11.3 Realització del programa

L'inici oficial de les sessions del programa és el dissabte 30 de setembre del 2017 i el tancament oficial de les sessions és el dissabte 21 de juliol del 2018. Una vegada realitzat el pla de difusió i tenir les inscripcions dels participants, es començarà el programa (veure taula 7. Calendari de les sessions).

3.11.4 Seguiment i supervisió per part de treballador

El treballador, al llarg del programa, realitzarà revisions d'aquest i es reunirà amb altres professionals per a tractar aspectes rellevants del programa. A més, després de cada bloc o àrea de desenvolupament, el treballador tindrà una reunió amb la Junta Directiva del SEAFI per veure els avanços, potencialitats i limitacions del programa i poder fer així l'avaluació d'àrea. Així, com es pot observar en la taula 7. Calendari de les sessions, les reunions d'avaluació amb el SEAFI es realitzaran el dilluns següent de finalitzar una àrea de desenvolupament. A banda, com ja s'ha mencionat anteriorment, el treballador del programa mantindrà informats durant tot el procés del programa a tots els membres que formen part de la col·laboració interna i externa i a tota la ciutat de Gandia (mitjançant les xarxes socials o contacte directe). La difusió del desenvolupament del programa és necessària per a aconseguir impactes positius entre els beneficiaris. A més, és de gran importància donar a conèixer a tota la societat el que es fa, i que les actuacions realitzades donen opció al debat i a l'intercanvi d'experiències professionals.

3.11.5 Avaluació del programa

Els encarregats d'avaluar aquest programa són, en un primer moment, el treballador del programa i la Junta Directiva del SEAFI. En un segon moment, els protagonistes del programa i, en tercer lloc, l'Ajuntament de Gandia. A banda d'aquestes avaluacions, es poden remetre qüestionaris de satisfacció o valoració del programa (en línia) a tots els agents de col·laboració, per a obtenir altres opinions professionals i poder millorar les accions empreses. Així, tota aportació professional serà analitzada i tinguda en compte per a millorar en edicions futures i proporcionar als ciutadans de Gandia un millor programa de criança positiva.

3.11.6 Valoració dels resultats i informe final

La valoració dels resultats serà realitzada pel treballador del programa, així, una vegada analitzades totes les valoracions, les avaluacions dels participants, les avaluacions del SEAFI, etc. el treballador passarà a realitzar l'informe final i el presentarà a l'Ajuntament de Gandia. D'altra banda, es considera oportú que el SEAFI de Gandia emeta també un informe final de valoració del programa a l'ajuntament (veure taula 7. Calendari de les sessions).

3.11.7 Devolució dels resultats

En aquest apartat de devolució es pretén mostrar els resultats del programa així com les principals conclusions i consideracions. Així bé, per a la devolució dels resultats es consideren fonamentalment dues actuacions: (1) Realització d'un informe final científic que servisca de vehicle de comunicació entre professional. Així, aquest informe serà remés a l'ajuntament i al servei SEAFI de Gandia. (2) Presentació dels resultats mitjançant dues jornades de portes obertes on tots els ciutadans i professionals puguen assistir per conèixer els resultats del programa. Amb aquestes jornades, es pretén oferir els resultats a la població i a més, obtenir noves idees, opinions, recomanacions per part del públic, per a millorar en edicions futures del programa. Es considera la realització de dues conferències, una divendres vesprada i una dissabte matí, perquè tothom puga assistir en l'horari que preferisca (veure taula 7. Temporització). D'aquesta manera, s'ofereixen els resultats a tots els agents: a l'ajuntament i al SEAFI, als membres col·laboradors interna i externs i a tota la comunitat de Gandia. D'altra banda, es considera adequat penjar l'informe final en la web del programa perquè, qui no puga assistir a les jornades, puga llegir-lo per internet. Mitjançant aquesta acció es vol afavorir la transparència de documents, és a dir, no hi ha res a amagar, tot el públic pot accedir a l'informe i donar la seua opinió respecte aquest. A banda d'aquesta acció, es consideren altres formes de comunicar els resultats per arribar al major nombre de població possible:

- Publicar els resultats en revistes científiques, professionals o d'àmbit local.
- Exposar els resultats en congressos científics relacionats amb la criaçna positiva o participar en ells.
- Divulgar al públic: premsa, xarxes socials, webs de l'ajuntament o del SEAFI.

Per últim i en relació als efectes del programa, cal dir que per a veure millor els resultats d'un programa és necessari un procés longitudinal, és a dir, veure l'evolució al llarg dels anys. Així, si es tingués l'oportunitat de realitzar més edicions del programa, es podria realitzar un estudi en els ciutadans de la ciutat de Gandia i poder veure així, la verdadera eficàcia del programa.

4. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Aguilar, Mª Carmen. (2002). Familia y escuela ante un mundo en cambio. *Revista Contextos de Educación*, 5, 202-215.

Recuperat de: <http://centrodelafamilia.uc.cl/Descargar-documento/52-Familia-y-escuela-ante-un-mundo-en-cambio.html>

Bas, Encarna. (2011). Aprendizaje basado en problemas. *Cuadernos de pedagogía*, (409), 42-44.

Recuperat de: <http://europa.sim.ucm.es/compludoc/AA?articuloId=776679>.

Bronfenbrenner, Urie. (1987). *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona, España: Paidós.

Capano, Álvaro., i Ubach, Andrea. (2013). Estilos parentales, parentalidad positiva y formación de padres. *Ciencias Psicológicas*, 7(1), 83-95.

Recuperat de: <http://www.scielo.edu.uy/pdf/cp/v7n1/v7n1a08.pdf>

CEAPA. (2016). *Claves prácticas para fomentar el autocontrol y la tolerancia a la frustración en los hijos e hijas*. Madrid, España: CEAPA.

Recuperat de:

https://www.ceapa.es/sites/default/files/uploads/ficheros/publicacion/comic-guia_para_fomentar_al_autocontrol_y_la_tolerancia_a_la_frustracion.pdf

Cillero, Miguel. (2007). El interés superior del niño en el marco de la Convención Internacional sobre los Derechos del Niño. *Justicia y Derechos del Niño* (9), 125-142.

Recuperat de: http://www.iin.oea.org/IIN/cad/Participacion/pdf/el_interes_superior.pdf

Consejo de Europa. (2006). *Recomendación Rec (2006) 19 del Comité de Ministros a los Estados Miembros sobre políticas de apoyo al ejercicio positivo de la parentalidad*.

Recuperat de:

<https://www.msssi.gob.es/ssi/familiasInfancia/parentalidadPos2012/docs/recomendacionConsejoEurop2006df.pdf>

Crespo, Julia. (2011). Bases para construir una comunicación positiva en la familia. *Revista de investigación en educación*, 9(2), 91-98.

Recuperat de: <http://reined.webs.uvigo.es/ojs/index.php/reined/article/view/292>

Cuervo, Ángela. (2010). Pautas de crianza y desarrollo socioafectivo en la infancia. *Diversitas*, 6(1), 111-121.

Recuperat de: <http://revistas.usantotomas.edu.co/index.php/diversitas/article/view/163>

Domínguez, Sofía. (2010). La Educación, cosa de dos: La escuela y la familia. *Revista digital para profesionales de la enseñanza*, 1(8), 9.

Recuperat de: <https://www.feandalucia.ccoo.es/docu/p5sd7214.pdf>

ETXADI. (2012). *Estudio de campo de los programas y actividades de Parentalidad Positiva existentes en la Comunidad Autónoma del País Vasco*.

Recuperat de:

http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.eus/r45obpubfam/es/contenidos/informacion/publicaciones_observatorios/es_publica/adjuntos/programas_actividades_parentalidad_positiva.pdf

González, Romina., i Román Yolanda. (2012). ¿Quién te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo. Madrid, España: SAVE THE CHILDREN ESPAÑA.

Recuperat de:

https://www.savethechildren.es/sites/default/files/imce/docs/guia_quien_te_quiere_a_tu_vok.pdf

Gómez, Esteban i Muñoz, María. (2014). *Escala de Parentalidad Positiva (e2p)*. Santiago de Chile.

Recuperat de: <http://www.apsptomontt.cl/wp-content/uploads/2016/04/Manual-de-la-Escala-de-Parentalidad-Positiva-2015.pdf>

Horno, Pepa., Calderón, Bárbara., Gortázar., Pablo., i González, Rufino. (2001) EDUCA, NO PEGUES. Campaña para la sensibilización contra el castigo física los niños y niñas en la familia. Madrid: Save the Children.

Recuperat de:

<http://www.bienestaryproteccioninfantil.es/imagenes/tablaContenidos03SubSec/guia%20educa,%20no%20pegues.pdf>

Instituto Complutense de Mediación y Gestión de conflictos. (2010). *Cómo resolver los conflictos familiares*. Madrid, España: Dirección General de Familia, Comunidad de Madrid.

Recuperat de:

http://eprints.ucm.es/10994/1/Guia_CM_Como_resolver_los_conflictos_FF.pdf

Moreno, Elda. (2010). Políticas de infancia y parentalidad positiva en el marco europeo. *Papeles Salmantinos de Educación*, 14, 17-28.

Recuperat de:

<http://bienestaryproteccioninfantil.es/imagenes/tablaContenidos03SubSec/17-28.pdf>

Musitu, Gonzálo., i Cava, Mª Jesús. (2001). *La familia y la educación*. Barcelona, España: Octaedro.

Plataforma de ONG de Acción Social. (2010). *Plan estratégico del Tercer Sector de Acción Social: Guía de evaluación de programas y proyectos sociales*. Madrid: Plataforma de ONG de Acción Social.

Recuperat de:

<https://www.msssi.gob.es/ssi/familiasInfancia/ongVoluntariado/docs/evaluaciondeprogramasyproyectosociales.pdf>

Puga, Francisca. (Novembre de 2014). Prevención del maltrato y promoción del buen trato a través del apoyo en la crianza en la comunidad. Seminario Regional, *Desafíos y estrategias del trabajo con la familia, a la luz de las Directrices de Cuidados Alternativos*.

Recuperat de:

http://www.observaderechos.cl/site/docs/concepcion/Triple_P_Concepcion_FPuga.pdf

Rodrigo, Mª José. (Octubre de 2011). Bases para el desarrollo de la parentalidad positiva, *III Jornadas sobre parentalidad positiva*. Conferència realitzada en el Palau de Congressos de Madrid, Madrid, Espanya.

Rodrigo, Mª José., Amorós, Pere., Arranz, Enrique., Hidalgo, Mª Victoria., Máiquez, Mª Luisa., Martín, Juan Carlos., Martínez, Raquel., i Ochaita, Esperanza. (2015). *Guía de buenas prácticas en parentalidad positiva*. Madrid: Federación Española de Municipios y Provincias.

Recuperat de: <https://www.msssi.gob.es/ssi/familiasInfancia/ayudas/docs2013-14/GuiadeBuenasPracticas2015.pdf>

Rodrigo, Mª José., Máiquez, Mª Luisa., i Martín, Juan Carlos. (2010). *Parentalidad positiva y políticas locales de apoyo a las familias. Orientaciones para favorecer el ejercicio de las responsabilidades parentales desde las corporaciones locales*. Madrid: Federación Española de Municipios y Provincias.

Recuperat de: <http://femp.femp.es/files/566-922-archivo/folleto%20parentalidad%201.pdf>

Rodrigo, Mª José., Máiquez, Mª Luisa., Martín, Juan Carlos., i Byrne, Sonia. (2008). *Preservación Familiar: un enfoque positivo para la intervención con familias*. Madrid, España: Pirámide.

Rodrigo, Mª José., Martín, Juan Carlos., Cabrera, Eduardo., i Máiquez, Mª Luisa. (2009). Las competencias parentales en contextos de riesgo psicosocial. *Psychosocial Intervention*, 18(2), 113-120.

Recuperat de: <http://www.redalyc.org/pdf/1798/179814021003.pdf>

Rodríguez, Antonio. (2007). Principales modelos de socialización familiar. *Foro de educación*, 5(9), 91-97.

Recuperat de: <http://forodeeducacion.com/ojs/index.php/fde/article/view/184>

Sanders, Matthew., Cann, Warren., i Markie-Dadds, Carol. (2003). The Triple P-Positive Parenting Programme: a universal population-level approach to the prevention of child abuse. *Child abuse review*, 12(3), 155-171.

Recuperat de:

https://www.researchgate.net/profile/Warren_Cann/publication/43471675_The_Triple_P-Positive_Parenting_Programme_A_Universal_Population-Level_Approach_to_the_Prevention_of_Child_Abuse/links/0fcfd508da157440da000000.pdf

Save the Children (23 juny de 2005). EDUCA, NO PEGUES. *Save the Children*.

Recuperat de: <https://www.savethechildren.es/publicaciones/educa-no-pegues>

Tena, Jordi., i Güell, Ariadna. (2011). ¿ Qué es una norma social? Una discusión de tres aproximaciones analíticas. *Revista Internacional de Sociología*, 69(3), 561-583.

Recuperat de:

<http://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/view/407>

Tório, Susana., Peña, José., i Rodríguez, M^a del Carmen. (2008). Estilos educativos parentales: revisión bibliográfica y reformulación teórica. *Teoría de la educación*, (20), 151-178.

Recuperat de: <http://revistas.usal.es/index.php/1130-3743/article/view/988/1086>

Altres:

- Joc de targetes anomenat: “Emotions”.
- Ley nº7435. Boletín Oficial del Estado, Madrid, España, 22 de junio de 2015
- Qüestionari estils educatius: Generalitat Valenciana. Conselleria d’Educació. Web per a la convivència escolar. Recuperat de: http://www.ceice.gva.es/orientados/familia/descargas/Dscargar_cuestionario%20estilos%20educativos.pdf

5. ANNEX

ANNEX 1. ACTIVITATS DEL PROGRAMA

PRIMERA ÀREA: DESENVOLUPAMENT COGNITIU I LINGÜÍSTIC

7 sessions (de setembre fins a novembre)

PRIMERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'aprenentatge dels nostres fills/es.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 30 de setembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es realitzarà una presentació del treballador, del programa (mitjançant un PowerPoint) i dels participants (mitjançant una dinàmica de presentació anomenada "el meu tret"). A continuació, els participants contestaran als qüestionaris en línia per conèixer les expectatives i coneixements inicials (annex 2) A més, en aquesta primera sessió, els participants complimentaren l'escala de Parentalitat Positiva (e2p) . Seguidament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà un debat sobre els tipus d'aprenentatge que existeixen i com estimular-los de forma positiva. Seguidament s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Crear un ambient de confiança i expectatives positives. • Oferir coneixement sobre els tipus d'aprenentatges que existeixen i les formes d'aprendre. • Mostrar ferramentes i recursos per a l'estimulació positiva de l'aprenentatge.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals utilitzen els materials necessaris d'estimulació de l'aprenentatge.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs, escala (e2p).</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 12. Avaluació inicial.</p> <p>Veure Taula 13. Avaluació continua..</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SEGONA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La imitació i el desenvolupament infantil.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 7 d'octubre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat " <i>Educación – Aprendizaje por imitación y/o reproducción de modelos</i> " i seguidament es realitzarà un debat sobre les formes d'estimular l'aprenentatge per imitació. A continuació s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de la imitació en el desenvolupament psicològic. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per facilitar l'aprenentatge per imitació.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals proporcionen estímuls nous que faciliten nous aprenentatges per imitació.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

TERCERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els processos cognitius dels xiquets/etes.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 14 d'octubre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es partirà el grup en grups petits de dues o tres persones i es repartirà a cadascun un procés cognitiu. Una vegada repartits, cada grup escriurà en un paper diverses formes d'estimular en els seus fills/es aquests processos. Després, es posaran en comú les idees aportades pels participants. En acabar l'activitat, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	☐ Oferir coneixement sobre els processos cognitius i les seues formes d'estimulació. ☐ Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per estimular i potenciar habilitats cognitives, l'andamiatge i la descontextualització i aplicar les regles de contingència. <ul style="list-style-type: none"> •
META	Que els pares, mares i/o tutors legals estimulen el desenvolupament cognitiu mitjançant la potenciació d'habilitats meta-cognitives, pràctica del andamiatge, descontextualització i aplicació de regla de contingència.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

QUARTA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'adquisició del llenguatge.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 21 d'octubre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una activitat de mímica per veure la importància del llenguatge no verbal. Així els participants representaran diferents emocions i els altres hauran d'endevinar, sols pel rostre de la cara quina emoció és. Després, es realitzarà un debat sobre la importància de la lectura de contes i històries als nostres fills/es. Seguidament, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals recursos narratius que poden utilitzar per estimular i treballar el llenguatge amb els seus fills/es. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre el procés d'adquisició del llenguatge i les seues formes d'estimulació. • Proporcinar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per estimular el desenvolupament lingüístic: correcció contingent, lectura de contes i narració d'històries.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals estimulen el desenvolupament lingüístic mitjançant la correcció contingent, lectura de contes i narració d'històries.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

CINQUENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	El joc i el desenvolupament infantil.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 28 d'octubre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, els participants realitzaran una llista individual que després es posarà en comú sobre els jocs que han utilitzat o que realitzen amb els seus fills/es. Comentaran. Així, al final de la sessió, cada participant tindrà una gran llista de jocs que poden utilitzar a casa amb els seus fills/es. Després s'oferrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la significació d'estimular la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per potenciar el joc simbòlic, el joc amb els germans i en família.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals potencien el joc simbòlic, el joc amb germans i el joc en família.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa. Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

SISENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La Teoria de la Ment.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 4 de novembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint que versarà sobre la Teoria de la Ment. Després, es veurà el vídeo de YouTube anomenat: “ <i>Elsa Punset: Mejorar la empatía</i> ” i es debatrà el contingut d’aquest mitjançant l’exposició d’idees. Després s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància d’estimular la capacitat de posar-se en el lloc de l’altre. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per treballar amb els seus fills/es els desitjos, intencions i estats emocionals dels altres.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals facen referència als desitjos intencions i estats emocionals dels altres.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: No es requereix voluntariat.</p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, vídeo YouTube, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua..</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SETENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Treballs i tasques acadèmiques.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 11 de novembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà un debat entorn als “deures” partint de les següents premisses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • És important prestar suport als estudis dels nostres fills/es? • Com puc ajudar al meu fill en les tasques acadèmiques? • És necessària la implicació dels pares/mares o cuidadors? • Són beneficiosos o dolents per als estudiants? <p>Després s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4). A més, EN ser aquesta l’última sessió de la primera àrea de desenvolupament, els participants també avaluaran l’àrea en general (annex 4).</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la importància d’oferir suport als fills/es en les tasques acadèmiques. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per resoldre dubtes acadèmics, proporcionar ajuda i dedicar temps als estudis dels seus fills/es.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals resolen dubtes, proporcionen ajuda i dediquen temps.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador, els participants i la Junta Directiva del SEAFI de Gandia.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <hr/> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SEGONA ÀREA: DESENVOLUPAMENT SOCIOEMOCIONAL

17 sessions (de novembre a març)

PRIMERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La sociabilitat infantil.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 18 de novembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta primera sessió de la segona àrea de desenvolupament, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una lectura conjunta de l'article científic anomenat " <i>Principales modelos de socialización familiar</i> " (Rodríguez, 2007). A continuació s'extrauran les idees principals de l'article i es reflexionarà sobre aquestes. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de les relacions socials en el procés de desenvolupament. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per promoure les relacions socials dels seus fills.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals promoguen les relacions socials infantils, ensenyant i practicant la interacció social.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i còpies de l'article.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

SEGONA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La maduresa social.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 25 de novembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una lectura individual de l'article: "¿Qué es una norma social?" realitzat per Tena i Güell (2011). Seguidament es realitzarà una posta d'idees en comú. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la utilitat de les formes de comportament social. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines perquè transmeten les formes de cortesia social.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals transmeten als seus fills/es les normes de cortesia social.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis:</i> Treballador responsable del programa. <i>Col·laboradors:</i> No es requereixen en esta sessió. Voluntaris: No es requereix voluntariat.
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i còpies de les lectures.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

TERCERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les normes i límits de la conducta.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 2 de desembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica en relació a les normes i límits de la conducta dels fills/es mitjançant un PowerPoint. Després, es realitzarà una exposició d'afirmacions (projectades amb el projector) i els participants han de dir si aquestes afirmacions són favorables per a l'educació dels seus fills/es o d'altra banda, no ho són. Seguidament de cada afirmació es debatrà i discutirà la solució final. Posteriorment s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre el valor educatiu i adaptatiu de l'existència de normes • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes perquè puguin establir regles de comportament clares i estables, de forma ferma i objectiva.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals estableixen regles de comportament clares, estables i objectives.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, afirmacions per a l'activitat pràctica, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

	QUARTA SESSIÓ
TÍTOL DE LA SESSIÓ	El pensament crític.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 9 de desembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat: “ <i>Habilidades del siglo XXI – Pensamiento Crítico</i> ” i es debateran els continguts. A continuació, s’oferirà als pares el recurs: (ABP) Aprenentatge Basat en Problemes i es reflexionarà sobre aquest. Així, aquesta metodologia utilitzada a les aules, es traspasa a l’àmbit familiar. Després s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància del desenvolupament del pensament reflexiu i autònom. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per fomentar en els seus fills/es una actitud crítica i independent.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals promoguen en els seus fills/es una actitud crítica i independent.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo del YouTube, recurs ABP (explicació en línia), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants, vídeo del YouTube i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

CINQUENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'autonomia.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 16 de desembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint que versarà sobre l'autonomia dels fills/es i les seues formes de potenciar-la. Després, s'oferiran una taula amb diferents aspectes a tractar en relació a l'autonomia (annex 4). Així, els protagonistes han de posar exemples de com potenciar l'autonomia en els diferents aspectes de la taula. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la significació del desenvolupament de comportaments autònoms. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per promoure l'autonomia funcional i emocional dels seus fills/es.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals promociónen l'autonomia funcional i emocional dels seus fills.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, exemples de situacions (diapositives del PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

SISENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'autoestima.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 23 de desembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una lectura d'un fragment del següent article: "Pautas de crianza y desarrollo socioafectivo en la infancia" (Cuervo, 2010). A continuació, s'extrauran les idees principals i es posaran en comú amb el grup. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la importància de tindre un autoconcepte positiu per a un bon desenvolupament personal. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes que creen en els fills/es un sentiment d'acceptació incondicional.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals creen en els seus fills/es sentiment d'acceptació incondicional i que fomenten l'autoestima basada en el reconeixement de l'acompliment d'una responsabilitat comunitària.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i fragment de l'article.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SETENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La comunicació familiar.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 30 de desembre del 2017.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. Després es realitzarà una lectura conjunta del fragment del següent article: " <i>Bases para construir una comunicació positiva en la familia</i> " (Crespo, 2011). Seguidament es realitzarà una tertúlia on els protagonistes posaran en comú les idees principals de l'article. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de la comunicació en la vida familiar. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per a comunicar-se de forma directa i confiada, evitant desvaloracions i facilitant la revelació d'informació per part del fill/a.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals es comuniquen de forma directa i confiada amb els seus fills, sense desvaloracions i facilitant el trànsit d'informació entre els membres.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i fragment de l'article.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

VUITENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'aferrament infantil.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 13 de gener del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es presentarà un Treball Fi de Grau avaluat per la Facultat de Psicologia (Universitat de València) anomenat: Aferrament infantil: repercussions en la salut mental i física en la infància i adolescència, realitzat per la coordinadora/treballadora del programa. Seguidament, els protagonistes observaran unes graelles que recullen informació de diferents estudis científics i consideraran propostes per afavorir una salut mental positiva en els fills/es. Després s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre el significat del vincle d'aferrament i la importància per al desenvolupament infantil, tant físic com psíquic. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per a poder respondre a les demandes del seu fill/a de manera sensible i estable.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals esponen a les demandes i necessitats dels fills/es de manera estable i sensible.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint del Treball Fi de Grau, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

NOVENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les emocions.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 20 de gener del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es presentarà primerament un PowerPoint amb el contingut teòric. Després, es realitzarà una activitat on els pares/mares i/o tutors legals hauran de reconèixer l'emoció de cada targeta. Aquesta activitat es realitzarà mitjançant el joc anomenat "Emotions". Seguidament de l'activitat, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa amb els seus fills/es. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la importància del desenvolupament emocional infant-juvenil • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per facilitar l'expressió, identificació i afrontament de les emocions amb naturalitat.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals creen un clima familiar que facilite l'expressió, identificació i afrontament de les emocions dels seus fills.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis:</i> Treballador responsable del programa. <i>Col·laboradors:</i> No es requereixen en esta sessió.</p> <p>Voluntaris: No es requereix voluntariat.</p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i joc "Emotions".</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

DESENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les relacions entre germans/nes.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 27 de gener del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es presentarà primerament un PowerPoint amb el contingut teòric. Després, es realitzarà una activitat on els participants posaran en comú tots els punts positius que s'observen al tenir bones relacions amb els germans en les diferents edats. A banda, realitzaran una taula amb possibles problemes que poden existir entre germans i com creuen que seria millor solucionar-los. Seguidament de l'activitat pràctica, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa amb la seua família. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de crear relacions positives entre germans. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes a promoure la interacció lingüística i la imitació entre germans. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per reconduir els cels i promoure la cooperació entre germans. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per proporcionar un espai d'identitat personal pròpia per a cada fill/a.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals reconduïsquen els possibles cels i promoguen la cooperació entre germans/nes. Que els pares, mares i/o tutors legals proporcionen un espai propi d'identitat personal per a cada fill/a.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

ONZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La frustració i el desenvolupament.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 3 de febrer de 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es presentarà la Guia per a mares i pares realitzada per CEAPA (Confederació espanyola de Associacions de Pares i Mares del alumnat) anomenada “ <i>Claves prácticas para fomentar el autocontrol y la tolerancia a la frustración en los hijos e hijas</i> ” (Ortuño, 2016). Durant tota la sessió aniran treballant-se els punts claus de la guia i els participants aniran posant exemples sobre possibles situacions similars i es debatran a classe. Després, s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre els avantatges de les xicotetes frustracions per a facilitar el desenvolupament psicològic • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per limitar el comportament infantil, generant conflictes que faciliten l’evolució.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals limiten el comportament infantil, generant un conflicte que facilite l’evolució
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereixen en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Guia per a pares i mares realitzada pel CEAPA, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

DOTZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	El control parental.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 10 de febrer de 2018..
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia. A banda, aquesta sessió es considera de portes obertes per a totes aquelles persones que estiguin interessats en la temàtica i vullguen assistir a la conferència del professional de l'àmbit social que impartirà la sessió.
DESENVOLUPAMENT	Aquesta sessió estarà dirigida pel professor de la facultat de ciències socials de la Universitat de València. Aquest, mitjançant la presentació d'un PowerPoint ens parlarà sobre el control parental i l'etapa evolutiva de l'adolescència. Així, aquesta sessió queda dirigida a l'etapa de l'adolescència. Primer es realitzarà la presentació del professional, després aquest presentarà els continguts teòrics i després es realitzaran els torns de preguntes. A continuació, el professional oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar els continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la forma adequada d'exercir control parental, sense utilitzar la culpa i retirada de l'afecte. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per supervisar el comportament dels adolescents
META	Que els pares, mares i/o tutors legals (entre altres participants) supervisen el comportament del seu fill/a adolescent de forma òptima.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: Professional de la Universitat de València</i></p> <p>Voluntaris: <i>Aquelles persones que per voluntat pròpia vulguen assistir a esta sessió.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint per part del professional, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants. A més, es tindran en compte les consideracions del professional.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

TRETZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els estils de resolució de conflictes.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 17 de febrer del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió, es tractaran al llarg de tota la sessió els tres primers apartats de la Guia anomenada “<i>Cómo resolver los conflictos familiares</i>”. Elaborada pel Institut Complutense de Mediació i Gestió de conflictes (García, Bolaños, Garrigós, Gómez, Hierro i Tejedor, 2010). Així, es debatran i reflexionaran sobre els continguts d'aquesta guia.</p> <p>Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre les claus per afrontar els conflictes de forma constructiva. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per resoldre positivament els problemes que es plantegen durant el procés de criança.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals resolien de forma positiva els conflictes que es poden donar al llarg de la criança
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: No es requereix voluntariat.</p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Guia de l'Institut Complutense de Mediació i Gestió de conflictes, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p> </p> <p>Punts febles de la sessió:</p> <p> </p>

CATORZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els estils educatius.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 24 de febrer del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió, primerament es presentarà el contingut teòric mitjançant una presentació PowerPoint. Després es presentaran diferents enunciats/afirmacions i els participants hauran de situar-les en cada estil educatiu. A més, en aquesta activitat els pares han de pensar les repercussions que aquests enunciats poden tenir en els seus fills/es. Una vegada completats tots els estils, es dedicarà una estona per a reflexionar sobre l'estil democràtic. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa i posar-los en pràctica en la seua criança. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p> <p>* Nota: una variant en aquesta sessió seria utilitzar el "cuestionario de estilos educativos" realitzat per Orientados (Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana) i dedicar la sessió a reflexionar sobre l'estil educatiu de cada participant.</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre els estils educatius: autoritari, permissiu, democràtic i negligent. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per utilitzar de forma adequada els límits i l'afecte. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per exercir una disciplina no punitiva.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals combinen la inducció, la utilització de límits i l'afecte i que exerciten una disciplina no punitiva.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, afirmacions per a l'activitat (diapositiva PowerPoint), mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs. Variant: Qüestionari imprès.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

QUINZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La coherència en l'educació dels fills/es.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 3 de març del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió, primerament es presentarà el contingut teòric mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació, es plantejarà un debat sobre la coherència educativa dintre de la família. Es formaran dos grups i cada un d'ells defensarà una premissa. Premisses: (1) <i>La coherència educativa entre els progenitors és positiva per als fills/es</i>'' (2) <i>No és necessària una coherència educativa, cada progenitor té un paper diferent i això és positiu per als fills/es</i>.</p> <p>Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de mantenir la congruència durant tot el procés educatiu. • Proporcinar als pares, mares i/o tutors legals eines per establir criteris i normes educatives similars, congruents amb l'acció i estables en el temps.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals estableixin criteris i normes educatives similars, congruents amb l'acció i estables en el temps.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

SETZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'educació sexual.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 10 de març del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia. A banda, aquesta sessió es considera de portes obertes per a totes aquelles persones que estiguen interessats en la temàtica i vulguen assistir a la conferència del professional de l'àmbit social que impartirà la sessió.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió, una professional de Planificació Familiar del Centre Mèdic de Gandia realitzarà una conferència sobre l'educació sexual. Així, ressaltarà la importància d'una bona educació sexual en els diferents períodes evolutius. En ser una professional experta, aquesta sessió queda en portes obertes per a tota la ciutat de Gandia. Tots els interessats en la temàtica poden assistir. Una vegada presentat el contingut per part de la professional, s'obrirà un torn de dubtes i preguntes. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals (entre altres participants) material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre les etapes del desenvolupament sexual humà. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per transmetre informació sobre la sexualitat amb naturalitat i educant-la en els diferents períodes evolutius.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals transmeten informació als seus fills/es sobre sexualitat amb total naturalitat i adaptada als diferents períodes evolutius.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: Professional de Planificació Familiar.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint del professional de Planificació Familiar, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

DISETENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La transmissió de valors
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 17 de març del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta última sessió de la segona àrea de desenvolupament es tractaran els valors universals i la seua transmissió mitjançant el nucli familiar. Primerament, es realitzarà la part teòrica de continguts mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es veurà un vídeo del YouTube anomenat: “ <i>sembrando valores en los hijos</i> ” on els pares, mares i/o tutors legals hauran d’anotar els valors que el pare del vídeo transmet de forma negativa al seu fill. Una vegada anotats, es realitzarà una posada en comú i es reflexionarà sobre aquests. A continuació, s’oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l’avaluació final de la sessió (annex 4). A més, en ser aquesta l’última sessió de la segona àrea de desenvolupament, els participants també avaluaran l’àrea en general (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement i conscienciar sobre la importància de la transmissió de valors humans universals. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per transmetre criteris ètics de regulació de la convivència.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals transmeten als seus fills criteris ètics de regulació de la convivència.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeo del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador, els participants i la Junta Directiva del SEAFI.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

TERCERA ÀREA: CONTEXT SOCIAL O ENTORN FÍSIC

12 sessions (de març fins a juny)

PRIMERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les cures substitutes.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 24 de març del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta primera sessió del tercer bloc de desenvolupament, es tractarà la importància de tenir unes bones cures substitutes. En esta, primerament, es realitzarà la part teòrica de continguts mitjançant una presentació PowerPoint. Després, de forma grupal es realitzarà una taula nomenant els principals agents de cures substitutes, la funció d'aquests i les repercussions que poden tenir en el seu fill/a. Així, els principals agents són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Persones contractades pels pares/mares per realitzar serveis domèstics i atendre als nadons. - Els avis, àvies o membres de la família extensa que cuiden als nens/es. - Escoles infantils. <p>A continuació, es realitzarà un debat sobre com aquests agents influeixen en el desenvolupament del nen/a. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar els continguts a casa. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la influència que les cures substitutes exerceixen en el desenvolupament infantil. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per organitzar unes cures substitutes estables i estimulants.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals siguin capaços d'organitzar unes cures substitutes de qualitat, estables i estimulants.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SEGONA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les xarxes de suport.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 31 de març del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta segona sessió primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, cada participant realitzarà el seu propi ecomapa (tècnica utilitzada per observar les xarxes socials de suport). La finalitat d'aquesta activitat és que cada participant observe i analitzi les seues xarxes de suport i considere si són positives o negatives per a la família. Després, s'ofrirà als pares, mares i/o tutors legals material didàctic per poder treballar aquests continguts a casa. Així, es tracta de material en relació amb la importància de tenir suport social i com cuidar aquestes xarxes socials. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la necessitat de comptar amb suport social durant el procés de criaça. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per mantenir relacions socials estables i eficaces, tant amb la família extensa com les amistats.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals mantinguen relacions socials eficaces i estables amb els membres de la família extensa i les amistats.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa. Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

TERCERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els recursos institucionals familiars.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 7 d'abril del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta tercera sessió primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament, es presentaran una sèrie de situacions familiars on els participants hauran de romandre quin seria el recurs institucional més idoni on acudir per solucionar aquesta situació. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals un llistat de recursos socials existents on poder sol·licitar suport familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre els recursos institucionals de suport familiar que existeixen al voltant. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals informació/contactes per què utilitzen i contacten amb els recursos institucionals adequats.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals utilitzen i contacten amb els recursos institucionals adequats.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i situacions (activitat)
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

QUARTA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	El veïnatge i l'entorn físic.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 14 d'abril del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta quarta sessió primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació, es realitzarà una taula grupal on els participants han d'analitzar les repercussions tant positives com negatives que els factors socials tenen sobre la infància, infantesa i adolescència. Així, es prestarà gran atenció al veïnatge. Una vegada realitzada la graella, els participants reflexionaran sobre com els punts negatius poden tornar-se positius, és a dir, com solucionarien els eixes repercussions negatives. Després, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per treballar i crear ambients físics de qualitat. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la influència de l'entorn físic en el desenvolupament infantil. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes perquè siguin capaços de seleccionar un veïnat segur, agradable i que facilite les relacions socials.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals seleccionen un veïnat segur, agradable i que facilite les relacions socials.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa. Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

CINQUENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'habitatge familiar.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 21 d'abril del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta cinquena sessió primerament es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament, els participants reflexionaran (mitjançant unes preguntes plasmades en les diapositives del PowerPoint) sobre la importància de mantenir una casa neta i en espais separats per a cada activitat familiar. Una vegada finalitzada la reflexió, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per aplicar aquests continguts a la llar familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la importància que els habitatges satisfacen les necessitats infantils. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per mantenir l'habitatge familiar suficientment net, ordenat i amb espais concrets per a diverses activitats.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals mantinguen l'habitatge net, ordenat i amb espais específics per a diverses activitats.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, llistat de preguntes, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació contínua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

SISENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Comunicació família – escola.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 28 d'abril del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es tractarà la importància de tenir una bona comunicació família – escola i com aquesta afavoreix el desenvolupament dels fills/es. Primer es presentarà als participants la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es presentarà una llista d'avantatges de la participació i col·laboració dels pares en l'escola. (Domínguez, 2010, p. 9) i es reflexionarà sobre com aquests afecten als fills/es en diferent etapa educativa o evolutiva. Una vegada finalitzada la reflexió, s'oferirà als pares, mares i/o tutors legals eines i eines per aplicar aquests continguts. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància de tenir una relació de qualitat i fluida família – escola. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per mantenir relacions positives i estables amb el centre educatiu.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals mantinguin relacions estables, positives i de qualitat amb el centre educatiu.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, llistat d'avantatges per a l'activitat, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SETENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'estrès familiar.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 5 de maig del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia. A banda, aquesta sessió es considera de portes obertes per a totes aquelles persones que estiguen interessats en la temàtica i vulguen assistir a la conferència del professional de l'àmbit social que impartirà la sessió.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es comptarà amb la presència de la metgessa del Centre de Salut de Ròtova. En un primer moment, aquesta professional abordarà la relació entre l'estrès i l'estat de salut de la persona i de com, un estrès perllongat en el temps pot afectar negativament la qualitat de vida. Seguidament, la treballadora presentarà mitjançant un PowerPoint les repercussions que l'estrès familiar i de com aquest pot afectar negativament la vida dels seus fills/es. Una vegada finalitzada la part teòrica, es presentaran als participants una sèrie de situacions estressants i ells hauran d'afrontar-les d'una forma positiva. Així, cada participant pensarà primerament de forma individual i després es posaran en comú les solucions. En finalitzar l'activitat, s'oferirà als participants ferramentes per poder fer front a l'estrès familiar de forma positiva. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre l'efecte nociu de l'estrès continuat sobre el desenvolupament infantil. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per afrontar de forma positiva l'estrès produït per la criança. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per a reduir l'exposició dels fills a situacions estressants.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals afronten de forma positiva l'estrès produït per la criança i redueixen l'exposició infantil a situacions estressants.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: Metgessa del Centre de Salut de Ròtova.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint de la metgessa, presentació PowerPoint de la treballadora, llistat de situacions estressants, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

VUITENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els mitjans de comunicació.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 12 de maig del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà la part pràctica. En aquesta part els protagonistes veuran dos vídeos del YouTube:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>“Familia y medios de comunicación”</i> 2. <i>“Tecnología y familia”</i> <p>Una vegada visualitzats, es realitzarà un debat sobre l'impacte que els mitjans de comunicació tenen al nucli familiar. Es tractaran tant punts positius com negatius i s'apuntaran en una graella grupal. En finalitzar l'activitat, s'oferirà als participants ferramentes per tractar aquests continguts a la llar familiar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement la influència que exerceixen en els menors els mitjans de difusió d'informació. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per supervisar l'exposició dels menors a les pantalles fomentant una actitud crítica i autoregulada.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals supervisen l'exposició dels menors a les pantalles fomentant una actitud crítica i autoregulada.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i> Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia. No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeos del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia. Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua. Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió: Punts febles de la sessió:

NOVENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Les experiències quotidianes.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 19 de maig del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà una tertúlia on els pares, mares o cuidadors compartiran amb la resta el que fan amb el seu temps lliure en família. Així, el que és vol aconseguir es crear una llista comuna de possibles activitats que es poden realitzar en família, per així, eixir de la rutina familiar i crear noves experiències d'oci en família. Al final, cada participant tindrà un gran llistat d'opcions d'oci en tres etapes evolutives diferents (infància, infantesa i adolescència). Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre com les vivències noves afavoreixen el desenvolupament infantil. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals opcions d'experiències noves en la vida quotidiana.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals plantegen noves experiències en la vida quotidiana: visitar museus, espectacles o fer viatges.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa. Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació contínua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

DESENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La implicació d'ambdós progenitors.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 26 de maig del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	Primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà un debat sobre la importància de què els dos progenitors s'impliquen en el desenvolupament del seu fill/a. A més, mitjançant el visionat de 4 vídeos del YouTube: “ <i>Si quieres, puedes</i> ”, “ <i>New new father involvement</i> ”, “ <i>CSSD Super Soaker</i> ” i “ <i>CSSD Manicure</i> ” es debatrà la importància de què la figura paterna s'implique de forma activa en la criança. Així, els participants debatran sobre la temàtica i compararan idees. Al final, s'oferirà als participants material didàctic per afavorir la implicació d'ambdós progenitors. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la importància del paper d'ambdós progenitors en el desenvolupament infantil. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per implicar-se de forma activa en la criança dels fills.
META	Que ambdós progenitors s'impliquen de forma activa en la criança dels seus fills.
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, vídeos del YouTube, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació contínua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

ONZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els conflictes en el nucli familiar.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 2 de juny del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió es tractaran els conflictes en el nucli familiar. Primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després, es presentaran una sèrie de problemes familiars, aliens als fills/es i que poden perjudicar el seu desenvolupament. Per exemple: conflictes d'herència, conflictes amb germans, conflictes dels progenitors, etc.</p> <p>Així, els participants diran com se solucionarien de forma positiva, promovent el creixement familiar i la cohesió. Al final, s'oferirà als participants material didàctic sobre resolució de conflictes familiars perquè puguin aplicar aquestes estratègies a la llar. Finalment, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).</p> <p><i>* Nota: En esta sessió s'explicarà als participants el que es realitzarà la sessió vinent.</i></p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre els efectes perjudicials de l'exposició infantil als conflictes familiars. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per evitar l'exposició infantil a les manifestacions perjudicials dels conflictes entre els membres de la família.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals eviten l'exposició infantil a les manifestacions perjudicials dels conflictes entre els membres de la família.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, llistat de problemes familiars, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

DOTZENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Oci i temps lliure en família.
DURACIÓ	2 hores. De 9:00-12:30 hores.
DATA	Dissabte 9 de juny del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia. A més, aquesta sessió compta amb els membres de les famílies dels participants.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta última sessió es realitzarà una eixida grupal als torradors de Marxuquera (terme municipal de Gandia.). Cada participant serà l'encarregat de portar menjar per fer un esmorzar col·lectiu. A més, els participants acudirán a aquesta trobada amb els membres de la seua família. Es pretén amb aquesta eixida finalitzar aquesta tercera àrea de desenvolupament. Una vegada estiguen tots els participants, primerament es realitzarà una presentació oral explicant la importància de l'oci en família i apuntar que no fan falta molts diners per fer una eixida en família i en amics. Al llarg del matí els membres de les famílies es coneixeran i es realitzaran jocs tradicionals. Al finalitzar el matí, es realitzarà una tertúlia i es reflexionarà sobre el poc que costa planificar una eixida d'oci familiar. Per últim, es demanarà als participants que en aplegar a casa realitzen l'avaluació final de la sessió (annex 4) així com l'avaluació final d'aquesta àrea de desenvolupament (annex 4) (a no ser que tinguen dades mòbils i puguen realitzar-la al moment).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Compartir moments d'oci familiar amb el grup del programa. • Oferir coneixement sobre l'oci en família, com un moment d'acostament i diversió. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per organitzar un oci familiar atractiu.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals organitzen un oci familiar atractiu.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: En aquest cas es consideren els torradors de Marxuquera com a recurs principal.</p> <p>No fungibles: Material de pícnic, material per a realitzar els jocs tradicionals entre altres materials per realitzar l'esmorzar.</p> <p>Fungibles: El necessari per realitzar el pícnic.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador, els participants i la Junta Directiva del SEAFI.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

QUARTA ÀREA: VARIABLES TRANSVERSALS

6 sessions (de juny fins a juliol)

PRIMERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La flexibilitat educativa.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 16 de juny del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta primera sessió de l'última àrea de desenvolupament es tractaran els continguts de la guia realitzada per Save the Children "¿Quién te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo" (González i Román, 2012). Aquesta sessió es dedicarà completament al anàlisi i reflexió d'aquesta guia, prestant gran atenció al punt I. "Conoce a tu hijo o hija y comprenderás mejor su comportamiento: cómo es dependiendo de su edad". Així els participants aportaran les seues idees sobre la informació que es presentarà. Així, al final de la sessió es presentarà als participants diferents recursos i guies didàctiques per poder treballar els continguts referents a la flexibilitat educativa a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement la importància d'utilitzar estratègies ajustades a l'edat i personalitat del nen/a. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes perquè puguen practicar un estil interactiu adaptat a les característiques de la persona menor d'edat.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals practiquen un estil interactiu adaptat a les característiques de la persona menor d'edat.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Guia "¿Quién te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo" (González i Román, 2012) en format electrònic, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SEGONA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	El calendari evolutiu del nen/a.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 23 de juny del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es presentarà la Teoria del desenvolupament psicosocial de Erikson mitjançant una presentació PowerPoint. A continuació els participants analitzaran cada etapa del desenvolupament i plantejaran accions per afavorir el desenvolupament del seu fill/a en diferents edats. Seguidament es presentaran diferents recursos per poder treballar els continguts a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4)
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre el calendari evolutiu • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per detectar diferències significatives del curs normal del desenvolupament.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals detecten diferències significatives en el curs normal de desenvolupament
RECURSOS HUMANS	Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió</i>
	Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i>
RECURSOS MATERIALS	Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.
	No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.
	Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs
AVALUACIÓ	Veure Taula 13. Avaluació continua.
	Agent avaluador: el treballador i els participants.
OBSERVACIONS	Punts forts de la sessió:
	Punts febles de la sessió:

TERCERA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	La influència ambiental en l'educació.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 30 de juny del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta sessió es presentarà primerament els continguts teòrics mitjançant un PowerPoint. Aquests continguts versaran sobre la influència dels progenitors en el desenvolupament del fill/a. Així es presentaran els cinc pilars de la criança positiva oferits per Sanders, Markie-Dadds i Turner (2003) i després, es realitzarà un debat sobre quines actuacions haurien de fer les pares per portar-los endavant en la llar familiar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Garantir un ambient segur i d'interès.</i> 2. <i>Crear un ambient d'aprenentatge positiu.</i> 3. <i>Utilitzar disciplina assertiva.</i> 4. <i>Tenir expectatives realistes en relació als fills.</i> 5. <i>Cuidar-se a un mateix com a pare o mare satisfent les necessitats personals</i> <p>Seguidament es presentaran diferents recursos per poder treballar els continguts a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4)</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la influència que exerceixen els pares i mares en el desenvolupament psicològic. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per tenir la capacitat d'educar, dirigir i preveure recursos per millorar el desenvolupament
META	Que els pares, mares i/o tutors legals eduquen, dirigeixen i preveuen recursos per millorar el desenvolupament
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

QUARTA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	L'escolta activa.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 7 de juliol del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió es tractarà l'escolta activa i l'empatia. Primerament es realitzarà una presentació teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Seguidament es realitzaran role playing on els participants practican l'escolta activa (a partir de les directrius que s'han donat en la part pràctica). Després, es donaran materials didàctics per poder treballar l'escolta activa i l'empatia a casa. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre la rellevància adaptativa de les habilitats socials. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes per fomentar la capacitat d'escoltar i posar-se en el lloc de l'altre.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals fomenten la capacitat d'escoltar i posar-se en el lloc de l'altre.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, directrius sobre l'escolta activa, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

CINQUENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Els estils comunicatius en família.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-12.00 hores.
DATA	Dissabte 14 de juliol del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	En aquesta sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant un PowerPoint. D'aquesta manera, es presentaran els 3 estils comunicatius (assertiu, agressiu i passiu) existents i es debatrà sobre quin consideren que és el millor estil. Seguidament, es llegiran una sèrie de característiques de la comunicació i els participants hauran de situar-les dintre de cada estil. Una vegada finalitzada l'activitat, es donaran materials didàctics per poder treballar la comunicació assertiva a la llar familiar. Per últim, els protagonistes realitzaran l'avaluació final de la sessió (annex 4).
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre els tres estils comunicatius: l'assertiu, l'agressiu i el passiu. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals eines per fomentar l'expressió dels mateixos desitjos i drets sense menysprear ni fer mal als altres.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals fomenten l'expressió dels propis desitjos i drets sense menysprear ni fer mal als demés.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col·laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, diapositiva amb les característiques, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls i bolígrafs.</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació contínua.</p> <p>Agent avaluador: el treballador i els participants.</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

SISENA SESSIÓ	
TÍTOL DE LA SESSIÓ	Hàbits i rutines d'interacció familiar.
DURACIÓ	2 hores. De 10.00-13.00 hores.
DATA	Dissabte 21 de juliol del 2018.
DESTINATARIS	Mares, pares i/o tutors legals de la ciutat de Gandia.
DESENVOLUPAMENT	<p>En aquesta última sessió primerament es presentarà la part teòrica mitjançant una presentació PowerPoint. Després es realitzarà una tertúlia final on es debateran els continguts de la part teòrica.</p> <p>Una vegada acabada la tertúlia, es donarà per finalitzada aquesta sessió i es demanarà als participants que avaluen mitjançant el qüestionari en línia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aquesta sessió final (annex 4). - Aquesta última àrea ((annex 4). - L'avaluació final del programa (annex 5). - L'escala de Parentalitat Positiva e2p (annex 3). <p>Una vegada acabades totes les avaluacions, es premiarà als assistents amb un diploma i amb un obsequi. Finalment i per tancar el programa, es convidarà als participants a una "picadeta" en el saló d'actes mateix.</p>
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir coneixement sobre l'efecte de la seguretat interna que produeix un entorn predictable. • Proporcionar als pares, mares i/o tutors legals ferramentes crear pautes estables en tots els àmbits.
META	Que els pares, mares i/o tutors legals creen pautes estables en tots els àmbits.
RECURSOS HUMANS	<p>Treballadors: <i>Propis: Treballador responsable del programa.</i> <i>Col-laboradors: No es requereix en esta sessió.</i></p> <p>Voluntaris: <i>No es requereix voluntariat.</i></p>
RECURSOS MATERIALS	<p>Infraestructura: Sala de reunions del SEAFI de Gandia.</p> <p>No fungibles: Presentació PowerPoint, mobiliari de la sala, projector i ordinador amb connexió Wi-Fi, mòbils dels participants i qüestionaris en línia.</p> <p>Fungibles: Carpetes, fulls, bolígrafs i escala e2p. Diplomes i obsequi final. Menjar i beguda per a la picadeta (a concretar).</p>
AVALUACIÓ	<p>Veure Taula 13. Avaluació continua. Veure Taula 14. Avaluació final.</p> <p>Agent avaluador: el treballador, els participants i la Junta Directiva del SEAFI</p>
OBSERVACIONS	<p>Punts forts de la sessió:</p> <p>Punts febles de la sessió:</p>

És convenient en aquestes últimes pàgines, nomenar el material específic que s'utilitzarà en la part pràctica de les sessions. Així, a continuació es mostra els enllaços als documents, vídeos, articles i altres materials que són necessaris per a les sessions.

Primera àrea: Desenvolupament cognitiu i lingüístic

Sessió 1. L'aprenentatge dels nostres fills.

- Dinàmica de presentació: “el meu tret”. Cada participant es presentarà i remarcarà un aspecte positiu de si mateix. Després cada participant senyalarà el nom del participant de la dreta i el tret que el caracteritza. Així, mitjançant l'associació de tret – nom, es coneix el nom de la persona i allò que el caracteritza.
- Debat: Els tipus d'aprenentatge: Aprenentatge significatiu, autònom, entre iguals, situat, invisible i per últim, aprenentatge per observació o imitació.

Sessió 2. La imitació i el desenvolupament infantil.

- Vídeo del YouTube: “Educación - Aprendizaje por imitación y/o reproducción de modelos” <https://www.youtube.com/watch?v=1S9HTRB6IG8>.
- Debat: Aprenentatge per imitació. Que podem fer per afavorir l'aprenentatge per imitació? Que podem fer com a models de conducta?.

Sessió 3. Els processos cognitius dels xiquets/etes.

- Processos cognitius a treballar en la sessió: Percepció, atenció i concentració, memòria, pensament i llenguatge.

Sessió 4. L'adquisició del llenguatge.

- Activitat de mímica: representar l'alegria, la tristesa, l'enuig i la ira.
- Debat: És important la lectura de contes o històries als nostres fills/es?

Sessió 5. El joc i el desenvolupament infantil.

- Es realitzarà una taula amb tres columnes: Joc sensoriomotriu (0 – 2 anys), joc simbòlic (3 – 6 anys) i joc de regles (6 – 9 anys) i es classificaran els jocs aportats pels participants depenent de l'etapa de desenvolupament.

Sessió 6. La Teoria de la Ment.

- Vídeo del YouTube: “Elsa Punset: Mejorar la empatía” <https://www.youtube.com/watch?v=WY04O7wMkDk>

Sessió 7. Treballs i tasques acadèmiques.

- Preguntes per al debat: És important prestar suport als estudis dels nostres fills/es? Com puc ajudar al meu fill en les tasques acadèmiques? És necessària la implicació dels pares/mares o cuidadors? Són beneficiosos o dolents per als estudiants?.

Segona àrea: Desenvolupament sociemocional

Sessió 1. La sociabilitat infantil.

- Article de divulgació científica: Rodríguez, Antonio (2007). Principales modelos de socialización familiar. *Foro de educación*, 5 (9), 91-97. Recuperat de: <http://forodeeducacion.com/ojs/index.php/fde/article/view/184>

Sessió 2. La maduresa social.

- Article de divulgació científica: Tena, Jordi i Güell, Ariadna. (2011). ¿Qué es una norma social? Una discusión de tres aproximaciones analíticas. *Revista Internacional de Sociología*, 69(3), 561-583. Recuperat de: <http://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/view/407>

Sessió 3. Les normes i límits de la conducta.

- Afirmacions a analitzar.
  - L'establiment de normes i límits en el context familiar és considerat un factor de protecció per reduir la probabilitat d'aparició de conductes de risc.
  - El paper dels pares en aquest àmbit familiar és establir normes que queden mig formulades, per donar llibertat als fills.
  - Les normes han de ser raonables a cada edat, és a dir, depenent del període evolutiu, és millor utilitzar unes que d'altres.
  - És important que el fill tinga moltes normes, així sabrà que fer en cada moment i no tindrà dubtes.
  - Les normes han de ser clares, raonables i estrictes.
  - Els límits i normes donen als fills sentiment de seguretat i protecció.
  - Les normes dificulten el futur desenvolupament de fill/a en societat.
  - A mesura que els fills/es van fent-se majors, les normes han de ser més rígides i menys flexibles
  - Quan són menuts, les normes les han de proposar els fills, ja que així augmentarà la seua autònoma i presa de decisions.
  - Les normes han de ser possibles de complir, ajustar-se a la realitat i a l'edat dels fills, independentment del grau de maduresa del fill/a.
  - Les normes han de ser clares, ja que els fills necessiten saber que s'espera d'ells i saber les conseqüències de les seues conductes.

Sessió 4. El pensament crític.

- Vídeo del YouTube: “Habilidades del siglo XXI – Pensamiento Crítico” <https://www.youtube.com/watch?v=lvyoTSdv-j4>
- Recurs: Aprenentatge Basat en Problemes (Bas, 2011). Es tracta d'una metodologia que afavoreix l'aprenentatge autònom, global i grupal. Aquesta metodologia es basa en la solució de problemes reals i concrets, dintre d'un entorn professional específic. Així, permet l'adquisició i desenvolupament de competències específiques i d'altres més generals com la reflexió i pensament crític, la creativitat, la comunicació i la presa de decisió en equip.

Sessió 5. L'autonomia.

- Taula a completar amb aportacions i exemples dels participants.

Aspectes/factors	Com potenciar l'autonomia?
Higiene personal i alimentació.	
Hàbits de son.	
Desenvolupament psicomotor.	
Comunicació i habilitats socials.	
Salut i seguretat personal.	
Horaris i compliment de tasques.	
Tasques domèstiques i convivència.	

Sessió 6. L'autoestima.

- Article de divulgació científica: Pautas de criança y desarrollo socioafectivo en la infancia (Cuervo, 2010).

Sessió 7. La comunicació familiar.

- Article de divulgació científica: Bases para construir una comunicación positiva en la familia. (Crespo, 2011).

Sessió 8. L'aferrament infantil.

- Presentació PowerPoint del TFG (Treball Fi de Grau) realitzat per Silvia Puig Prats anomenat "Aferrament infantil: repercussions en la salut mental i física en la infància i adolescència".

Sessió 9. Les emocions.

- El joc utilitzat en aquesta sessió s'anomena Emotions (Colorcard). Així aquest joc presenta mitjançant unes targetes il·lustrades, diverses persones i rostres amb diferents tipus d'emocions. Així, les persones han de reconèixer quina és l'emoció que expressa la persona o persones de la targeta.

Sessió 10. Les relacions entre germans/nes.

- No és necessària material addicional.

Sessió 11. La frustració i el desenvolupament.

- Guia per a pares i mares realitzada pel CEAPA: Claves prácticas para fomentar el autocontrol y la tolerancia a la frustracion en los hijos e hijas. (CEPA, 2016).

Sessió 12. El control parental.

- No és necessària material addicional.

Sessió 13. Els estils de resolució de conflictes.

- Guia elaborada per l'Institut Complutense de Mediació i Gestió de conflictes: *Cómo resolver los conflictos familiares*. (Instituto Complutense de Mediación y Gestión de conflictos, 2010).

Sessió 14. Els estils educatius.

- Les definicions que es mostraran als participants són les que es troben detallades en la Taula 2. Estils d'educació familiar i comportament infantil (apartat del marc teòric). Així, en aquesta activitat es mostrarà la taula en blanc i poc a poc anirà completant-se.
- Variant d'aquesta activitat: Qüestionari d'estils educatius (Generalitat Valenciana).

Sessió 15. La coherència en l'educació dels fills/es.

- Les dues premisses que es presentaran en la pantalla:
  - 1) *La coherència educativa entre els progenitors és positiva per als fills/es*”.
  - 2) *No és necessària una coherència educativa, cada progenitor té un paper diferent i això és positiu per als fills/es*.

Sessió 16. L'educació sexual.

- No és necessari material addicional.

Sessió 17. La transmissió de valors.

- Vídeo del Youtube: “*sembrando valores en los hijos*”
<https://www.youtube.com/watch?v=SYMPITxiUdo>

Tercera àrea: Context social o entorn físic

Sessió 1. Les cures substituïdes.

- En aquesta sessió es necessita una graella on els participants anotaran els principals agents de cures substituïdes.

<i>Agents</i>	<i>Funció</i>	<i>Repercussions</i>

Sessió 2. Les xarxes de suport.

- No es requereix material addicional, en la presentació PowerPoint teòrica es dedicaran unes diapositives per explicar l'ecomapa i com es realitza.

Sessió 3. Els recursos institucionals familiars.

- Situacions a considerar:
  - Violència familiar.
  - Embaràs d'una filla adolescent.
  - Problemes en la lactància materna.
  - Problemes amb les noves tecnologies.
  - Problemes conductuals dels fills en etapa educativa.
  - Orientació educativa del fill/a adolescent.
  - Problemes familiars amb alcohol o drogues.
  - Depressió d'un dels membres de la família.
  - Problemes en l'alimentació infantil.

* **Nota:** Així, és presenten diferents situacions que es poden donar en el nucli familiar. És considera que els familiars si saben on acudir en aquestes situacions, però, el que es vol en esta activitat és que coneguen que hi ha molts més llocs dels que ja coneixen. Així, és pretén oferir als familiars tots els recursos i serveis locals que existeixen, no sols quedar-se amb Serveis Socials, el Centre Mèdic o la Policia Local.

Sessió 4. El veïnatge i l'entorn físic.

- Taula a completar pels participants:

FACTOR SOCIAL	REPERCUSSIONS					
	INFÀNCIA		INFANTESA		ADOLESCÈNCIA	
	Positives	Negatives	Positives	Negatives	Positives	Negatives
Família						
Escola						
Grup de referència						
Comunitat (barri)						
Societat (Espanya)						
...						

Sessió 5. L'habitatge familiar.

Preguntes per a reflexionar:

- Quines accions poden realitzar-se per millorar l'habitatge familiar?
- Per què es necessari tenir un habitatge net i saludable? De quina manera afecta aquest al desenvolupament infantil?
- Per què consideres que és adequat tenir espais separats en l'habitatge familiar?
- Per què és considera que la cuina i el bany han de ser habitacions separades i individuals?
- Es considera perillós que els fills/es menuts estiguen sols a la cuina?
- On es deuen guardar els medicaments, verins o tòxics i els productes de neteja?

Sessió 6. Comunicació família – escola.

- Per a senyalar els avantatges s'utilitza el següent article: La Educación, cosa de dos: La escuela y la familia. (Dominguez, 2010).
- Avantatges sobre els i les alumnes de la participació de la família en l'escola (Domínguez, 2010, p. 9):
  - o És dona resposta a les necessitats bàsiques del nen/a.
  - o Augment de la motivació.
  - o Augment de la satisfacció de l'alumnat, pares i professors.
  - o Millor acceptació dels objectius plantejats i de la seua evolució.
  - o Equilibri entre pares/mares – escola.
  - o Reducció dels conflictes.
  - o Reducció de la resistència al canvi.
  - o Augment de la responsabilitat, es comparteix la responsabilitat.
  - o Augment de la productivitat del fill/a.

Sessió 7. L'estrés familiar.

- Llistat de situacions estressants a tractar:
  - o Un nen que tots els matins diu que té dolor d'estómac i mai vol anar al col·legi. Tots els matins hi ha disputes per haver d'anar al col·legi.
  - o Una alumna de 3r de l'ESO ha tret sempre molt bones notes i aquest últim any les seues notes han descendit i els pares no saben que li passa a la seua filla. Últimament té comportaments "estranyos" i d'evitació.
  - o Divorci o separació dels pares. (situació oberta).
  - o Problemes econòmics familiars. (situació oberta).
  - o Canvi de domicili a causa de la feina de la mare. El fill de 1r d'ESO ha de canviar d'institut i en aquest ja tenia molts bons amics.
  - o Nou membre en la família. (situació oberta).

Sessió 8. Els mitjans de comunicació.

- Vídeos del YouTube:
  - “*Familia y medios de comunicación*”
<https://www.youtube.com/watch?v=nqyvWtNE-Yw>
  - “*Tecnología y familia*” www.youtube.com/watch?v=ZgzSpXPUoN0

Sessió 9. Les experiències quotidianes.

- No és requereix material addicional.

Sessió 10. La implicació d'ambdós progenitors.

- Vídeos del YouTube:
  - “*Si quieres, puedes*”
<https://www.youtube.com/watch?v=MpLihdGDzGA&feature=youtu.be>
  - “*New new father involvement*”
<https://www.youtube.com/watch?v=MpLihdGDzGA&feature=youtu.be>
  - “*CSSD Super Soaker*”
https://www.youtube.com/watch?v=WP3P5Qpp_V8&feature=related
  - “*CSSD Manicure*”
<https://www.youtube.com/watch?v=xJKKsshbKOW&feature=relmfu>

Sessió 11. Els conflictes en els nuclis familiars.

- Situacions familiars:
  - Un pare i una mare discuteixen tot el dia sobre les tasques de la casa. Sempre es barallen i peguen crits per veure qui escura i qui estén la roba, el fill menut ho sent i ara sempre que no vol fer alguna cosa plora i pega crits.
  - Una parella sempre s'insulta i es menysvalora davant del seu fill/a... (oberta).
  - La mare i el veí del tercer sempre es barallen i s'insulten quan es veuen perquè ell sempre tira pel balcó els residus del seu gat, entre d'altres.
  - El pare sempre arriba cansat del treball i amb mala cara, ja que en el treball no aguanta al seu cap i en aplegar a casa està enfadat i malhumorat... (oberta).
  - La mare i les germanes no es parlen per culpa d'una herència familiar i sempre que es veuen s'alcen la veu i a causa d'aquesta situació els cosins no poden eixir a jugar junts com sempre els agradava fer.

Sessió 12. Oci i temps lliure en família.

- En aquesta activitat es realitzarà un pícnic i activitats a l'aire lliure, així que no es requereix cap document addicional.

Quarta àrea: Variables transversals

Sessió 1. La flexibilitat educativa.

- Guia a utilitzar: ¿Quién te quiere a ti?. Guía para padres y madres: Como educar en positivo. (González i Román, 2012).

Sessió 2. El calendari evolutiu del nen/a.

- No es requereix documentació addicional.

Sessió 3. La influència ambiental en l'educació

- Article d'on s'extreuen els 5 pilars de criança positiva: The Triple P-Positive Parenting Programme: a universal population-level approach to the prevention of child abuse. (Sanders, Cann i Markie-Dadds, 2003)

Sessió 4. L'escolta activa.

- No es necessita documents addicionals.

Sessió 5. Els estils comunicatius en família.

- Les característiques de cada estil educatiu (presentades amb anterioritat en la part teòrica) són les que s'utilitzaran per a realitzar l'activitat.

ESTIL ASSERTIU	ESTIL PASSIU	ESTIL AGRESSIU

Sessió 6. Hàbits i rutines d'interacció familiar.

- No es necessita material addicional.

ANNEX 2. AVALUACIÓ INICIAL

En aquest annex es presenta l'avaluació inicial a realitzar per part del treballador com per part dels participants. Així, el qüestionari a completar per part del treballador és de caràcter obert i descriptiu, és a dir, no hi ha preguntes de resposta tancada o d'opció múltiple. D'altra banda, en relació al material d'avaluació dels participants, és considera necessària una barreja de preguntes obertes (descriptives) i tancades (opció múltiple). Així, a continuació es presenta el material:

Avaluació a completar pel TREBALLADOR

Expectatives inicials.

De si mateix. ¿Que espere com a treballador d'aquest programa?:

Dels participants. ¿Que espere dels participants del programa?:

Del programa. ¿Que espere d'aquest programa?:

Coneixements inicials.

De si mateix. En aquest cas, no es considera necessària una avaluació, ja que s'entén que el treballador té coneixements sobre la temàtica a tractar.

Dels participants. En aquest cas, el treballador avaluarà (després d'aquesta primera sessió) els qüestionaris que han completat els participants. Aquesta avaluació es considera de caràcter descriptiu. Així, el treballador coneixerà el punt de partida i els coneixements inicials dels treballadors. A més, a partir d'aquesta avaluació de coneixements, el treballador considerarà el contingut així com possibles modificacions a realitzar.

Del programa. No es considera realitzar una avaluació de coneixements previs del programa, ja que ha sigut el propi treballar el que l'ha realitzat i es consideraria redundant.

Avaluació a completar pels PARTICIPANTS (mitjançant un qüestionari en línia)

Expectatives inicials.

De si mateix ¿Que espere de mi mitjançant l'assistència al programa?

Del treballador ¿Que espere del treballador?

Del programa ¿Que espere d'aquest programa?

Coneixements inicials.

De si mateix. En aquest qüestionari es pretén analitzar els coneixements previs que els participants tenen sobre la criança positiva. Així, es presenta als participants les següents preguntes de resposta múltiple (SI / UN POC / NO).

Enunciats:	SI	UN POC	NO
He sentit parlar sobre la "Criança Positiva".			
Conec les bases de la "Criança Positiva".			
He llegit sobre la "Criança Positiva".			
He vist vídeos, documentals relacionats en la "Criança Positiva".			
No he sentit parlar de la "Criança Positiva".			
Aquest terme és completament nou per a mi.			
Em faig una idea del que tracta la "Criança Positiva".			

Del treballador. En aquest cas, no es requereix una avaluació dels coneixements inicials que els participants tenen del treballador, ja que aquesta informació no és rellevant.

Del programa. Com en el cas anterior, es presenta als participants una sèrie de preguntes dicotòmiques, és a dir, preguntes amb respostes excloents (SI / NO).

Enunciats:	SI	NO
He sentit parlar d'aquest programa a l'escola.		
He vist informació d'aquest programa a les xarxes socials.		
He sentit parlar d'aquest programa als serveis socials.		
He llegit sobre aquest programa.		
No he sabut res d'aquest programa fins al moment.		
Em faig una idea del que anem a tractar en les sessions.		

ANNEX 3. ESCALA DE PARENTALIDAD POSITIVA (e2p)

A continuació es presenta l'escala de Parentalidad Positiva e2p. Aquesta taula ha sigut extreta del mateix manual de l'escala (Gómez i Muñoz, 2014). Així doncs, aquesta escala té tres versions: De 0-3 anys, de 4-7 anys i de 8-12 anys. Així, en aquest annex, es mostra com a exemple la primera versió:

Escala de Parentalidad Positiva (E2P) 0-3 años

I. Datos de quien contesta:

NOMBRE: _____ EDAD: _____ años
SEXO: (M) (F) ESCOLARIDAD: (a) Sin escolaridad (b) Básica (c) Media (d) Técnico (e) Universitaria
Ingreso Familiar Total (al mes): \$ _____ OCUPACIÓN (en qué trabaja): _____
ESTADO CIVIL: ( ) soltero/a ( ) casado ( ) divorciado ( ) viudo/a NACIONALIDAD: _____
¿Cuántas personas viven en su casa? Total: _____ Personas menores de 18 años: _____ ¿Cuántos hijos tiene?: _____

Sobre el niño/a respecto al cual contestará el cuestionario, por favor señale:

¿Cuál es su relación con el niño/a?: (a) padre (b) madre (c) abuelo/a (d) otro familiar (e) cuidador no familiar
Nombre del Niño/a: _____ EDAD del Niño/a: _____ años _____ meses
Sexo del Niño/a: (M) (F) Escolaridad actual: (a) Sala Cuna (b) Jardín Infantil (c) No asiste
El niño/a, ¿tiene alguna discapacidad diagnosticada?: (NO) (SÍ) ¿Cuál?: _____
El niño/a, ¿tiene algún problema emocional que le preocupe?: (NO) (SÍ) ¿Cuál?: _____

II. Instrucciones:

La *Escala de Parentalidad Positiva (E2P)* es un cuestionario muy sencillo que puede contestarlo cualquier adulto responsable de la crianza de un niño o niña. Su objetivo es identificar aquellas prácticas que usted usa al relacionarse con su hijo, hija, niño o niña a su cargo. Por favor asegúrese de entender muy bien estas instrucciones antes de continuar.

En el cuestionario se presentan una serie de frases que describen situaciones de crianza. Se le pide escoger entre 4 opciones: Casi Nunca, A veces, Casi Siempre y Siempre. Si la afirmación es muy poco cierta o casi nunca ocurre, entonces marque la letra "C/N" (*Casi Nunca*). Si describe algo parcialmente cierto o que ocurre solo a veces, marque la letra "A/V" (*A veces*). Si es una situación bastante más cierta o habitual, marque la letra "C/S" (*Casi Siempre*). Y si describe algo totalmente cierto o que ocurre todo el tiempo, marque la letra "S" (*Siempre*). Existe una opción adicional en algunas frases, de "No Aplica", que se marca si su hijo/a *no asiste* a Sala Cuna o Jardín Infantil.

✓ Por ejemplo: si durante los últimos seis meses la afirmación: "Con mi hijo/a jugamos en las tardes" es algo que casi nunca realizan, entonces marque la opción "C/N"; y si durante los últimos seis meses la afirmación: "Converso con mi hijo/a sobre sus preocupaciones" describe algo que ocurre sólo a veces, entonces marque la opción "A/V".

Si usted no es el padre o madre del niño/a, asuma que donde dice "hijo" o "hija" se refiere al niño, niña o adolescente que usted está criando o cuidando. Recuerde marcar una sola opción en cada afirmación. Conteste todas las preguntas del cuestionario. Por favor, conteste con la mayor sinceridad posible. No hay respuestas correctas o incorrectas; por ello, escoja la respuesta que mejor refleje su realidad.

<i>Durante los últimos 3 meses, en la crianza de mi hijo o hija yo...</i>		Casi Nunca	A veces	Casi Siempre	Siempre
1.	Me hago el tiempo para jugar, dibujar y hacer otras cosas con mi hijo/a	C/N	A/V	C/S	S
2.	Con mi hijo/a, cantamos o bailamos juntos/as	C/N	A/V	C/S	S
3.	Con mi hijo/a, vemos juntos programas de TV o películas apropiadas a su edad	C/N	A/V	C/S	S
4.	Cuando mi hijo/a está irritable, puedo identificar las causas (<i>ej.: me doy cuenta si está mal genio porque está cansado o tiene hambre o está enfermo</i>)	C/N	A/V	C/S	S
5.	Ayudo a mi hijo/a, a que reconozca sus emociones y les ponga nombre (<i>ej., le digo "¿tiene hambrecita mi niño?", "¿te sientes solita?"</i>)	C/N	A/V	C/S	S
6.	Reservo un momento exclusivo del día para compartir con mi hijo/a (<i>ej., jugar con mi niño/a a la hora del baño</i>)	C/N	A/V	C/S	S
7.	Mi hijo/a y yo conversamos de los temas que a él o ella le interesan (<i>ej., le comento qué le estoy preparando de comida, le pregunto cómo estuvo su día en el Jardín</i>)	C/N	A/V	C/S	S
8.	Logro ponerme en el lugar de mi hijo/a (<i>ej., entiendo su desesperación cuando tiene hambre</i>)	C/N	A/V	C/S	S
9.	Cuando mi hijo/a está estresado, me busca para que lo ayude a calmarse (<i>ej., cuando está asustada o enferma</i>)	C/N	A/V	C/S	S
10.	Cuando mi hijo/a pide mi atención, respondo pronto, en poco tiempo	C/N	A/V	C/S	S
11.	Con mi hijo/a, nos reímos juntos de cosas divertidas	C/N	A/V	C/S	S
12.	Cuando mi hijo/a llora o se enoja, logro calmarlo/a en poco tiempo	C/N	A/V	C/S	S
13.	Mi hijo/a y yo jugamos juntos (<i>ej., a las cosquillas, "está, no está", rompecabezas</i>)	C/N	A/V	C/S	S
14.	Le demuestro explícitamente mi cariño a mi hijo/a (<i>ej., le digo "hijo/a, te quiero mucho" o le doy besos y abrazos</i>)	C/N	A/V	C/S	S
15.	Cuando mi hijo/a no entiende una idea, encuentro otra manera de explicársela y que me comprenda (<i>ej., le doy ejemplos de cosas que conoce, se lo explico usando sus juguetes</i>)	C/N	A/V	C/S	S
16.	Hablo con mi hijo/a sobre las cosas que no se deben hacer (<i>ej., pegarle a los demás, romper las cosas de la casa</i>)	C/N	A/V	C/S	S
17.	Converso con mi hijo/a algún tema o acontecimiento del día, para que aprenda (<i>ej., sobre la lluvia que cayó, o la visita de los familiares o la salida que hicimos</i>)	C/N	A/V	C/S	S
18.	Le explico cuáles son las normas y límites que deben respetarse (<i>ej., horario de acostarse</i>)	C/N	A/V	C/S	S
19.	Le explico que las personas pueden equivocarse	C/N	A/V	C/S	S
20.	Me disculpo con mi hijo/a cuando me equivoco (<i>ej., si le he gritado o me he demorado mucho en responderle</i>)	C/N	A/V	C/S	S

21.	Lo acompaño a encontrar una solución a sus problemas por sí mismo/a (ej., le acerco las cosas que quiere tomar, le muestro cómo hacerlo y luego le pido que lo repita: "ahora hazlo tú")		C/N	A/V	C/S	S
22.	Lo motivo a tomar sus propias decisiones, ofreciéndole alternativas de acuerdo a su edad (ej., elegir los juguetes con los que va a jugar, o en qué lugar de la casa quiere estar)		C/N	A/V	C/S	S
23.	En casa, logro que mi hijo/a respete y cumpla la rutina diaria (ej., horario de televisión, horario de acostarse, horario de comida)		C/N	A/V	C/S	S
24.	Cuando se porta mal, mi hijo/a y yo buscamos juntos formas positivas de reparar el error (ej., pedir disculpas o ayudar a ordenar)		C/N	A/V	C/S	S
25.	Le enseño a mi hijo/a cómo debe comportarse en la calle, reuniones, cumpleaños...		C/N	A/V	C/S	S
26.	Le explico cómo espero que se comporte antes de salir de casa (ej., ir a comprar a la feria, "esta vez no me pidas juguetes", "no te alejes de mí en la calle")		C/N	A/V	C/S	S
27.	Me relaciono con los amiguitos, primitos o vecinitos actuales de mi hijo/a (ej., converso con ellos/ellas en un cumpleaños, o cuando vienen de visita)		C/N	A/V	C/S	S
28.	Me relaciono con las familias de los amiguitos, primitos o vecinitos actuales de mi hijo/a		C/N	A/V	C/S	S
29.	Me mantengo informado/a de lo que mi hijo/a realiza en la sala cuna o jardín infantil (ej., pregunto a la tía o a otro apoderado)	NO APLICA	C/N	A/V	C/S	S
30.	Asisto a las reuniones de apoderados en la sala cuna o jardín infantil	NO APLICA	C/N	A/V	C/S	S
31.	Cuando no estoy con mi hijo/a, estoy seguro/a que el adulto o los adultos que lo cuidan lo tratan bien		C/N	A/V	C/S	S
32.	Le enseño a mi hijo/a a reconocer en qué personas se puede confiar (ej., a quién abrirle la puerta y a quién no, que nadie puede tocarle sus partes íntimas)		C/N	A/V	C/S	S
33.	Cuando la crianza se me hace difícil, busco ayuda de mis amigos o familiares (ej., cuando está enfermo/a y tengo que ir al colegio, cuando me siento sobrepasada)		C/N	A/V	C/S	S
34.	Averiguo y utilizo los recursos o servicios que hay en mi comuna para apoyarme en la crianza (ej., el Consultorio, la Municipalidad, los beneficios del Chile Crece Contigo)		C/N	A/V	C/S	S
35.	Si tengo dudas sobre un tema de crianza, pido consejos, orientación y ayuda		C/N	A/V	C/S	S
36.	En casa, mi hijo/a utiliza juguetes u objetos que estimulan su aprendizaje de acuerdo a su edad (ej., cascabeles, pinturas, rompecabezas, etc.)		C/N	A/V	C/S	S
37.	En casa, mi hijo/a juega con libros y cuentos apropiados para su edad (ej., le leo cuentos antes de dormir, o él/ella da vuelta las páginas del libro para divertirse)		C/N	A/V	C/S	S
38.	Me ocupo de la higiene y cuidado que necesita (ej., lavarse los dientes, bañarse, vestirse)		C/N	A/V	C/S	S
39.	Mi hijo/a puede usar un espacio especial de la casa, para jugar y distraerse (ej., ver sus cuentos, armar sus rompecabezas, etc.)		C/N	A/V	C/S	S
40.	En casa, logro armar una rutina para organizar el día de mi hijo/a		C/N	A/V	C/S	S

41.	Logro que mi hijo/a se alimente de forma balanceada para su edad (<i>ej., que coma verduras, frutas, leche, etc.</i>)	C/N	A/V	C/S	S
42.	Mi hijo/a anda limpio y bien aseado	C/N	A/V	C/S	S
43.	Llevo a mi hijo/a a controles preventivos de salud (<i>ej., sus vacunas, control sano, etc.</i>)	C/N	A/V	C/S	S
44.	La crianza me ha dejado tiempo para disfrutar de otras cosas que me gustan (<i>ej., juntarme con mis amigos, ver películas</i>)	C/N	A/V	C/S	S
45.	Dedico tiempo a pensar cómo apoyarlo/a en los desafíos propios de su edad (<i>ej., decidir llevarlo al parque para que desarrolle su destreza física, o juntarla con otros niños para que aprenda a hacer amigos</i>)	C/N	A/V	C/S	S
46.	Antes de relacionarme con mi hijo/a, me limpio de rabias, penas o frustraciones (<i>ej., respiro hondo antes de entrar a casa</i>)	C/N	A/V	C/S	S
47.	Reflexiono sobre cómo superar las dificultades de relación que pueda tener con mi hijo/a	C/N	A/V	C/S	S
48.	He logrado mantener un clima familiar bueno para el desarrollo de mi hijo/a (<i>ej., las discusiones no son frente al niño/a; hay tiempo como familia para disfrutar y reírnos</i>)	C/N	A/V	C/S	S
49.	Me doy espacios para mí mismo/a, distintos de la crianza (<i>ej., participar de una liga de fútbol, grupos de baile, batucada, etc.</i>)	C/N	A/V	C/S	S
50.	Siento que tengo tiempo para descansar	C/N	A/V	C/S	S
51.	Dedico tiempo a evaluar y pensar sobre cómo se está desarrollando mi hijo/a (<i>ej., si habla de acuerdo a su edad, si su estatura y peso está normal, etc.</i>)	C/N	A/V	C/S	S
52.	Siento que he logrado mantener una buena salud mental (<i>ej., me siento contenta/o, me gusta cómo me veo</i>)	C/N	A/V	C/S	S
53.	Me he asegurado de que mi vida personal no dañe a mi hijo/a (<i>ej., las peleas con mi pareja son en privado, no delante de mi hijo</i>)	C/N	A/V	C/S	S
54.	Logro anticipar los momentos difíciles que vendrán en la crianza, y me preparo con tiempo (<i>ej., me informo de cómo ayudarlo a dejar los pañales; o cómo hacer un destete respetuoso</i>)	C/N	A/V	C/S	S

OBSERVACIONES:

Autoría de la Escala E2P: Esteban Gómez Muzzio & Magdalena Muñoz Quinteros, Fundación Ideas para la Infancia, 2013.

Nota: la Escala de Parentalidad Positiva E2P puede ser usada **gratuitamente** por todo profesional o institución que lo requiera, reconociendo debidamente los derechos de autor. Cualquier consulta, escribir al mail fundacion@ideasparalainfancia.com o mediante la página web www.ideasparalainfancia.com

ANNEX 4. AVALUACIÓ CONTINUA

En este annex es presenta l'avaluació continua. Així, com en el cas de l'avaluació inicial, l'avaluació realitzada pel treballador serà descriptiva. En relació als participants, aquesta serà descriptiva i amb preguntes de resposta tancada. Per últim, en relació a la Junta Directiva del SEAFI, aquesta avaluarà el progrés del programa mitjançant les reunions que es tindran amb el coordinador del programa (quatre en total, una per cada àrea a tractar). Així la junta directiva realitzarà les anotacions que crega convenient per a realitzar en un últim lloc, el seu informe final.

Avaluació a completar pel TREBALLADOR

Després de cada sessió.

De si mateixa. El treballador contestarà a les següents preguntes després de cada sessió

- He plasmat bé els continguts?

- He fallat en alguna cosa?

- Podria millorar algun aspecte?

- Punts forts a considerar:

- Punts febles a considerar:

Dels participants. El treballador anotarà amb un full després de cada sessió els progressos, debilitats i fortaleces que ha observat. Així, pot anotar una o dos característiques de cada participant per al final del programa, veure com han anat evolucionant i aprenent els participants.

Del programa. En aquest cas, l'avaluador anotarà en un full de registre si els objectius proposats en la sessió han quedat coberts. D'altra banda, anotarà els punts forts i els punts febles de la sessió en concret.

Al final de cada àrea de desenvolupament.

De si mateix. El treballador realitzarà una reflexió i conclusió final de com a actuat i plasmat els resultats en l'àrea concreta. Així, al final del programa, aquestes conclusions serviran per a completar l'informe final.

Dels participants. El treballador realitzarà unes conclusions al final de cada àrea per analitzar els comportaments, les fortaleces i debilitats dels participants. Així, al final del programa, aquestes conclusions serviran per a la realització de l'informe final.

Del programa. En aquesta avaluació, el treballador reflexionarà sobre l'assoliment d'objectius d'aquesta etapa. Com en els casos anteriors, estes reflexions serviran per a complimentar l'informe final.

Avaluació a completar pels PARTICIPANTS (mitjançant un qüestionari en línia)

Després de cada sessió.

De si mateix. Els participants, al final de cada sessió contestaran a les següents preguntes sobre si mateix mitjançant un qüestionari de resposta tancada (SI / UN POC / NO). Les preguntes són bàsiques i es relacionen en la satisfacció personal i en els aprenentatges propis.

Enunciats	SI	UN POC	NO
Estic satisfet/a sobre la meua actitud en la sessió de hui.			
He estat centrada i he après els continguts.			
M'he avorrit en la sessió.			
He estat còmode/a i tranquil/a en la sessió.			
Els continguts m'han fet reflexionar.			
Sent que he après nous coneixements.			
Esta sessió no ha influït en els meus coneixements.			

Del treballador. En aquest cas, els participants avaluen la satisfacció amb el treballador mitjançant un qüestionari de resposta tancada (igual que en el cas anterior).

Enunciats	SI	UN POC	NO
El treballador transmet i expressa de forma correcta les idees i continguts.			
El treballador ha demostrat tenir domini sobre els coneixements que ha exposat.			
En general, estic satisfet/a amb el treballador i la seua forma d'exposar els continguts de la sessió de hui.			

Del programa. Al final de cada sessió els protagonistes complimentaran el següent qüestionari. Aquest es troba format per una escala Likert (0 - 5), on la puntuació 0 significa “totalment desacord o satisfacció mínima” i la puntuació 10 significa “totalment acord o satisfacció màxima”.

Enunciats	0	1	2	3	4	5
UTILITAT						
1. S'han quedat coberts els objectius i les expectatives que tenia en relació a la sessió.						
2. Els continguts han resultat útils.						
3. Les conclusions de la sessió són d'aplicació directa en la meua llar familiar.						
METODOLOGIA						
4. Els documents utilitzats pel treballador (vídeos, documents...) han sigut adequats per al desenvolupament de la sessió						
SATISFACCIÓ GENERAL						
En general, estic satisfet/a amb el desenvolupament de la sessió						
Observacions:						

Al final de cada àrea de desenvolupament.

Al final de cada àrea de desenvolupament el participant respondrà a les següents preguntes en relació a si mateix, en relació amb el treballador i en relació amb l'àrea del programa. Així, es presenten als protagonistes unes preguntes amb una escala tipus Likert (0-5) on 0 significa "totalment desacord o puntuació més baixa" i 5 "totalment acord o puntuació més alta".

De si mateix.

Enunciats	0	1	2	3	4	5
En general estic satisfet/a en aquesta àrea de desenvolupament.						
En general, he après diferents continguts en aquesta àrea.						
En general, consideri que com a participant merec una nota de:						

Del treballador.

Enunciats	0	1	2	3	4	5
En general, estic satisfet/a amb el treballador.						
En general, he après del treballador i del que hi ha transmet.						
En general, considere que el treballador mereix una nota de:						

Del programa.

Enunciats	0	1	2	3	4	5
En general estic satisfet/a amb el programa.						
En general, considere que he après del programa.						
En general, considere que aquesta àrea mereix una nota de:						

Avaluació a completar per la Junta Directiva del SEAFI

Al final de cada àrea de desenvolupament

En aquest cas, la Junta Directiva del SEAFI avaluarà (després de la reunió que es tindrà al final de cada àrea de desenvolupament) els progressos, debilitats i fortaleces del treballador, dels participants i del programa en general. Així bé, en aquest cas no es considera oportú la utilització d'un qüestionari tancat. Es considera com a millor opció que la Junta directiva anote les seues conclusions i reflexions sobre cada variable a avaluar i després les utilitze per a realitzar l'informe final.

ANNEX 5. AVALUACIÓ FINAL

Avaluació a completar pel TREBALLADOR

De si mateix. De manera descriptiva, el treballador avalua el seu treball com a coordinador del programa:

- Satisfacció personal envers la realització del programa com a coordinador d'aquest

---

- Aprenentatges personals del treballador mitjançant la realització del programa

---

- Aspectes a millorar de mi mateix

Dels participants. En aquest cas, el treballador avaluarà el desenvolupament dels participants al llarg del programa mitjançant una fitxa identificadora i de caràcter descriptiu. A més, en aquest cas, el treballador realitzarà una avaluació de contrast mitjançant l'avaluació de l'escala e2p de Parentalitat Positiva. Així, contrastarà les dades dels qüestionaris en relació a l'avaluació inicial. Així, el treballador pot avaluar l'eficàcia d'aquest programa i les competències parentals dels participants.

Del programa. El treballador realitzarà l'avaluació del programa mitjançant la valoració dels objectius i la realització d'un informe final que recollirà totes les dades relacionades amb aquest.

Avaluació a completar pels PARTICIPANTS

Per a realitzar l'avaluació final, els participants complimentaran un qüestionari en línia atenent a diferents variables: satisfacció, aprenentatge i eficàcia. Així, es demanarà als participants que puntuen cada variable del 0 al 10. Així, 0 significa “puntuació més baixa o satisfacció mínima” i 10 significa “la puntuació més alta o satisfacció màxima”.

De si mateixa.

Enunciats	Nota
Satisfacció personal a l'haver participat en aquest programa.	
Coneixements adquirits mitjançant aquest programa .	
Puntuació final que em done respecte a la participació en el programa	
Comentaris finals:	

Del treballador.

Enunciats	Nota
Satisfacció personal amb el treballador.	
Coneixements adquirits per part del treballador.	
Atenció als participants per part del treballador.	
El treballador té coneixements sobre la matèria impartida.	
És clar en les seues explicacions.	
S'interessa pels participants i la seua evolució.	
Fomenta la participació dels membres del grup.	
Puntuació final que atorgue al TREBALLADOR	
Comentaris finals:	

Del programa.

Enunciats	Nota
ORGANITZACIÓ	
Organització del programa.	
Condicions de l'aula.	
Duració del curs.	
Horari del curs.	
ACTIVITAT FORMATIVA	
Coneixements adquirits.	
Satisfacció amb els materials utilitzats (PowerPoint, vídeos, documents.	
Puntuació final que atorgue al PROGRAMA	
Comentaris finals:	

Avaluació a completar per la Junta Directiva del SEAFI

En aquest cas, la Junta Directiva del SEAFI emetrà un informe final dirigit a l'Ajuntament de Gandia on s'avalua al treballador o coordinador del programa, als participants d'aquest i al programa en general.

ANNEX 6. CRONOGRAMA DEL PLA D'ACTUACIÓ I DEVOLUCIÓ DELS RESULTATS

Annex 6.1. Taula. Temporització mes de setembre.

En aquesta taula es mostren els dies assignats de visita a cada centre social, entitat social o centre educatiu. Així, cal dir que esta primera taula és temptativa, ja que els dies de visita poden anar modificant-se i ajustant-se a un altre horari. Únicament, el que es deu tenir en compte és que tots aquests serveis han de quedar visitats, independentment del dia o l'hora.

* Nota: En la taula no s'observa el dia de visita a la Universitat de València, ja que es prefereix que la visita a la Universitat es realitze uns mesos més avant i que tot l'alumnat interessat acudisca (ja que els màsters i d'altres comencen a octubre.)

DILL.	DIM.	DIMEC.	DIJ.	DIV.	DISS.
				1	2
4 AJUNTAMENT DE GANDIA.	5 SEAFI DE GANDIA.	6 CENTRE SOCIAL DE BENIOPA	7 CENTRE SOCIAL DEL RAVAL	8 CENTRE SOCIAL PLAÇA EL·LÍPTICA	9 CENTRE SOCIAL DEL GRAU
11 CENTRE DE DIA PER A MENORS I JOVES CENTRES D'ESPLAI	12 CONSELL DELS JOVES CONSELL DE BENESTAR SOCIAL	13 HOSPITAL FRANCESC DE BORJA	14 CENTRE SALUT DE COREA CENTRE SALUT DE BENIOPA CENTRE SALUT DEL GRAU	15 CONSULTORI DEL RAVAL CONSULTORI DE BENIPEIXCAR CONSULTORI DE BENIOPA	16 CENTRE SOCIAL DE COREA
18 CEIP BENIPEIXCAR CEIP BOTÀNIC CAVANILLES	19 CEIP CERVANTES CEIP JOAN MARTORELL	20 CEIP JOAN XXIII CEIP LES FOIES	21 CEIP MONTDÚVER CEIP ROÍS DE CORELLA	22 CEIP SANT F. DE BORJA CEESPECIAL ENRI C VALOR	23 POLICIA LOCAL DE GANDIA.
25 IES AUSIÀS MARCH IES MARIA ENRÍQUEZ	26 IES TIRANT LO BLANC IES VELES E VENTS	27 CC ABAD SOLA CC ABECÉ CC BORJA JESUÏTES	28 CC L'ESCOLA PIA CC GREGORI MAYANS CC ESCOLÀPIES GANDIA.	29 CC NUESTRA SRA. DEL CARMEN CC A. SUÁREZ DE CALDERÓN PRIMERA JORNADA DE PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA	30 INICI PROGR.

Annex 6.2 Fitxa d'inscripció al programa.

FITXA D'INSCRIPCIÓ

PARES I MARES EN POSITIU. *Per una criança positiva a la ciutat de Gandia.*

Nom: _____

Cognoms: _____

Ocupació actual: _____

Situació legal: _____ **Nº fills:** _____

Data de naixement: _____

País de naixement: _____

Població actual: _____ **Província:** _____ **C.P.:** _____

Correu electrònic: _____

Telèfon/s: _____

Assistència al programa:

- Pels Serveis Socials de Gandia.
- Per altra entitat social de Gandia.
- Per voluntat pròpia.

Com es va adonar de l'existència del programa: (Marqui sols una)

- Amics/es.
- Pamflets/ Cartells.
- Premsa/ Notícies.
- Xarxes socials (web, Facebook):
- Altra (indica quina):

Consideracions:

Data i firma del participant (de l'agent social també, si és el cas).

Gandia. a ___ de _____ del 2017.